

העולם הזה

עולים חדשים היוצאים לשמך מספרים:

"מ'דוע אנו

מ'הנצרים?"

שלמה כהן
מקריית שמונה
מתאר את דרכו
מן הרעב לצלב

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורכת-משנה:
רחוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
עורך תבנית:

סילבי קשה

כתב בכיר:
אלי תבור

חברי המערכת:
צלם המערכת: אריה קרו

ישראל ביכר, ניצה גבי, שיע גלור, לילי גלילי, דויד חורוביץ, רותי ורד, רוגי וואר, אברהם חורובי, אסתר סאבור, אלכס מסיס, אביבה ססו, עמוס קינן, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

9.6.72

השיעור המעניין ביותר שניתן לנו בש-
עתו בקורס המסמכים של חסיבת גבעתי
היה מוקדש לאיתור אויב. לקחנו ראש
גבעה, הצביעו על המשטח הגדול שהשתרע
למרגלותיה, ואמרו לנו כי שורצים בו
עשרים איש. היכן הם?
לא ידענו.

המדריך הרים את זרועו, ולפתע שרקו
הכדורים מעל לראשינו. נדרשנו להקשיב
ולאתר את היורים על פי הקול.

לא היינו טירונים ירוקים. אך לא גילינו
איש.

ואז שרק המדריך שריקה חדה. לעינינו
המשתאות קם השטח כולו לתחייה. מתוך
השדה, מאחורי שיחים, מבין השיבולים, כמו
האויבים. אחדים מהם שכבו במרחק כמה
מטרים בלבד מאתנו, מבלי שנרגיש בהם.

★ ★ ★

בימים האחרונים נראה לנו, אנשי העולם
הזה, כאילו אנו נוכחים בשיעור דומה.
אמרנו מה שאמרנו על הש. ב. על קבוצת
המנהלים הפועלת מאחורי גבו הרחב של
ביגיי. נאמרנו פעלו כמו שריקת המדריך
באותו שיעור של איתור האויב.

הרדיות ניבחנו עלינו מכל עבר. מימין
ומשמאל, בכל רחבי הנוף המפגלתי, כמו
על רגליהם האנשים והחוגים שהחליטו ל-
השמידנו מתחת לכיסת השמים.

הם הודוה.

לא היתה להם ברירה. לא רק האדונים
המנהלים עתה את המדינה, בשמו של ביגיי,
תבעו זאת מהם. הם עצמם נאלצו לפעול
כך, מתוך הגיונה הפנימי, כי במאבק זה
אין ניטרליות. מי שקשור עם המשטר
הקיים ותלוי בו אינו יכול להיות אדיש כלפי
עתון זה.

מכתבים

התוכנית תיתכן?

איתור הירדן (העולם הזה 1025).
תוכניתו של הצורך לתת תורן הריב הבין-
שמי, ממערכת מדינה יסודי אחת: שגם בין
אחים יתכן ריב דמים ומשהלח הריב בר-
ציונות. אין איש יכול להשכיחו — גם
לא אב מוביל בעל השפעה — כל שכן
שבנינו לבין אחינו דוברי הערבית אין
אב מוביל שירצה לתווך.

דויד שולק, חדרה

מיווג האופי היהודי המקורי עם אופי
העמים שמקרבם הם באים, יצור במשך הזמן
טיפוס דומה לטיפוס הדרוסטאופי הלטיני.
התמרחות יתר תהיה אסון עבורנו. אין
סכנה גדולה מזו לקיומו ולקיום כל קיבוץ
אירופי. מהתבוללות תרבותית במזרח.
באם מדובר על השתלבות התפרוץ הכראי
עברנו ויהיה השתלבות המורחב, והתי-
בולות תרבותיות בפני תרבותנו. אין עריו-
בולות ישראליות מנובשות, וכל זמן שאין
תרבות כזו אין לערבים במה להתבולל.
התפרוץ, אם כי לטווח ארוך, הוא לעדתי,
הפגת התרבות העברית בקרב הערבים. כי
היה התחלה יש ממש לבולל תרבותית את
המיעוט הערבי בקרבנו. זה יהיה תהליך
ארוך, אך יש להתחיל בו מיד.

אינג' בנימין קרן, רמת-גן

מאמר זה הוכיח לי את סיפור המעשה
שהיה ברובו ערבי, שהיה מוכרח ליד
אם הדרד והחל מכריו עליה בקול קולות.
לרגע קט נדם הקול. הרובל החל שוקע
בהרורים מה היה במספרה ויצלח למכור
התחרותו בכסף שריווי ורחיק את לול
את סמליותו שלו. עקב כך יהיו לו יותר
ביצים, יותר אפרוחים אחרי כן ימכור את
הלול ותמורתו יקנה פרות, עוזים, כבשים.

זאת עוד יהיה ספק לסקירים וועדות
למניניה לעסוק.

חבר משק, קיבוץ מרחביה
למחבר התוכנית ברור כי שבירת הממלכה
ההאטית כרוכה בשבירת המשטר הסוציאלי
השולט בחברה הפלסטינית, והתנועה לאיחוד
שמי הצטרף ממילא להיות גם תנועה מה-
פכנית במובן החברתי.

מפ"ם: מי פה מבוסס?

סר ארתור ווקס, מי שהיה נציב עליון
בריס בארץ, התלונן פעם באוזני ממשלת
לונדון כי קשה לו למלא את תפקידו,
מפני שגם היהודים וגם הערבים מקללים
אותו.

תשובת לונדון היתה: ברנע שאחר משי-
ניהם מפסיק לקלל אותך, תהיה מפורסר.
נזכרתי במעשה זו כשקראתי את דברי
עורך (העולם הזה) בו התלונן כי גם מאיר
יערי מספ"ם וגם יוחנן באדר משרות חתי
קיפו אותו באותו שבוע באותו ענין.
בשם ציבור הקוראים אני רוצה להגיד:
ברנע שאחר משניהם מפסיק לקלל אתכם,
נהרץ לקרוא את העתון.

שמואל באום, חולון

כאיש תנועת-החרות, אני שמח על כך
שסוריסטו החלה הצמרת של מפ"ם להשמיץ
אתכם בגלוי. אני וזכר היטב את הומנים
כאשר מענתם כי מפ"ם היא אחת המפלגות
המסוגלות לשנות את פני המשטר בארץ.
נו, אז מה? ברנע שמגנוני-החושך נותן
את האות, הם נחפזים למלא את מקורותיו
ולחסותו על העתון. מי יודע, אולי יקבלו
עוד כמה דולארים? פרסומי מגנוני-החושך

קוראת גודמנדסון ובעלה

מפרסמים בהנאה את דברי יערי. שמיר
שתי תיפסקנה עיניכם?
אלקיים דרורי, ירושלים

מפ"ם: מפלגת פקידים מסדרות!
דויד סנבור, תל-אביב

הוי מפ"ם, מפ"ם מפ"ם
למה כל המידע?
הן נמרתם לנשק את
ידי ביגיי — אז שבו בשקטו
רמי גור, רמת-גן

חסון הפרידמאונב שלכם, בכל הנוגע
למפ"ם בשכונות האחרונים, מפליא מאד.
מפ"ם לא בנה בעקרונותיה את האיראליים
התרבותיים והציוניים שלה היא מנשימה
בכל אחד מעשרות ישוביה. אבל בממשלה,
עליה להיות קודם כל מפלגה פוליטית,
שמנהיגיה יפעלו לפי ההגיון הציוני של
אנשי פוליטיקה. והם עשו כדו שהרי חתי
ניו הציוני אומר שאילו מפ"ם היתה
עוזבת את הממשלה בעניין הדרוסטרינה, הרי
בדיווריו היה בכל זאת מעביר את ההח-
לטה בכנסת ומחנה הקידמה הפועלי היה
רק חוזר להיות מסופח בכל הנוגע לענייני
תקציבים והשפעה מפלגתית.

דוד שורק, תל-אביב

מפ"ם היתה לי קדושה ולכן חיינתי את
שני בני לספוריסום ולחלוציות. אחד היה
ארבע שנים בקיבוץ והשני עזריו בקיבוץ
הורשים של השומר-הצעיר. ותנה באה האכ-
זבה הגדולה. לא בנקל אפשר לעבור על
כאב הלב שנרפה לי התנהגותה של מפלגה
זו. ואני שאלתי את מנהיגיה: ביותד
החבר חזו, שהיה אצלי אלוהים: היכן
הקה האיראלי, המצפון? האם כל אלה אפשר
לזרוק בשביל כסף?

רחל רוטשטיין, חיפה

מי סידר את מי?

משהו על כנופיות תלמידים השמיניות
(העולם הזה 1025): כמעט כל נער שלח את
ידו לפחות פעם אחת בתנ"כה — סתם כמה
נרושים מארנקה של אמו או כמה פרוטות
מכיס אביו, כדי לקנות ארטיק. נניח שאחד
החורים תפס את הילד בשעת מעשה; יש
מחם הנוהגים בצורה הפרימיטיבית, מכיס
את הילד בכפוס בו הניב סאבד את שמו
המוב. הם חושבים כי אם יכוחו בישיבה,
יכנסו כל ראשי. צורה זו של הסברה היא
הנוהגה שבכולל. ילד מתחיל לראות במעשהו
מין פורס מרתק, והוא חוזר עליו במה
שבה, סידרתי אותם! כך מתחילה חרד
המובילה לפריצות מתוכננות.

אדיבה נחמיאס, תל-אביב

מעשה עז הגבור

ביחס לספור על הערבי מהמשולש, אשר
קיבוץ השתלט על אדמתו (העולם הזה
1024) — והו אחד המפרים הרגילים של
קורס כמעט בכל כפר ערבי בארץ...
אגב, האנשים האלה, הדוגלים במתן שיווי
זכויות לבני המיעוט הערבי בארץ, ובאותו
זמן להכניס ומקשים קיצוצים על אדמותיהם,
מזכירים לי אותו סיפור על הצייר, שהיה
בוכה כשהיה שוחט ציפורים.

עלי גיוסי, המשולש

עובדה היא שהיתה מלחמה ואנחנו ניי-
צחנו. ולכן אנו מיישבים את הנבלות על-
ידי אנשינו אנו. רינו של ערבי זה כרינו
של מלס, אם כי לא ברר מישוראלי: מניע
לן פיצוי וקדשה, בהתאם למצבו. אבל לא
צריך להיות יותר מניסיונלי ולדבר
על "אדמת אבותינו". הוא צריך להסתפק
בקרקעות שהמדינה מוכנה לתת לו — לא
דווקא בזאת שהיתה שייכת לו.

מיכל אורנשטיין, חיפה

סופר בשר ודם

אני תמה על תשובתכם להתקפות משה
שמיר (העולם הזה 1026). החשוב לנבי
שמיר אינו שאופיו האישי ממוקסס, זה
אסונו הפרטי. החשוב הוא שיצירתו הספ-
ריתית היא אפסית ויכלה רק לשנשנ בבזרח
המערבית שליל של מליצות סגנוניות,
מבלי לראות את עצירות המחשבה הצפונה
בה.

מבדו כי זה ממכר היה מן הראוי ש-
העולם הזה יקרוש חלק נכבד ממדורו לביקורת
ספרותית מממיקה, כי היא היסוד לכל
ביקורת פוליטית וחברתית.

שלמה הררי, חיפה

מה הפלא? חקירותיו של משה שמיר
נבכני העבר הוכיחו לו שמלחמת בניאור
יפה, אך מלחמת בניאור כדאית...
רות צירמר, תל-אביב

אלא שלפי מגילת מלחמת בניאור בכני
חושך סוף האור נמצא: "והיא עת ישועה"
לאסאל, וקץ מימשל כלל אנשי גורלו, וכלת
עולמים לכל גורל בליעל.

דרישה אחת יש לנו לסופר הדגול: פחות
בשר ויותר דם!

מינה שור, תל-אביב

שמשון האחר

במסר לסירוב תושבי שכונת שמשון ב-
חרה להרשות בניית ישיבה רתית בשכונתם
(העולם הזה 1025): שכונת שמשון נקראה
על-שם שמשון מדרוסקי ז"ל, חיל הכרינה
היהודית שנפל במערכה, ותושביה אינם
בניו של שמשון הגיבור, שביקשו כפו
אברהם הרוחני להרוס את היכל הקורש".
שנית: לא נאמר, אין לנו צורך בישיבה.
הרעה השוררת היא: ישיבה? בבקשה אבל
לא על המגרש הציבורי שלנו, איפה שצריך
לעמוד נן לילדנו, צרכניה בשביל השכונה
העולה הזאת. ישנו שכונות דתיות בחרה
ולא חסר מקום על ידו.

אלכסנדר אינסבורג,
שכונת שמשון, חדרה

ארץ הקרח

קראתי את מכתביכם של קוראי העתון,
הפורסם בפינות השונות של כדור הארץ
(העולם הזה 1025). עתה אני שולחת לכם
דרישה שלום מארץ הקרח — איסלאנד —
אשר לא אחר מבנייה התקשרות בכרית
השואו. שנינו ציירים ומקווים להציג בי-
קיץ 1968, בסוויאן תל-אביב. איסלאנד, על
דגל אחת, היא הארץ אשר בה קר תסיר,
אין בה זכר על אף מירות: ירקות
ומרחים מגדלים בבתי וכוכוית. עתה וזוהת
השמים גם בחצות ומים חמים מנקים כאן
חמדי מחור הארסה — אל הכרובים. אני
חושלתית היחידה באיסלאנד ויהודים אין
אפילו שני.

בת'יוסף גודמנדסון, רייקיאביק

צהוב וזכר

במספוט של המבקר הקולנועי של העולם
הזה נגר בעל קולנוע אלנבי בענין קיצוץ
סרטים. הנושג שלילי עורר-הדיון אחרון הנו
מסדרנו כתבה-הנהגה, בו טעו כאילו חוש
המשפט למטרות סנסציוניות, ברוח העתונות
החזוה (העולם הזה 1024).

הננו רוצים לציין כי שוכנענו כללי ש-
הדברים האלה היו מוטעים. מר כהן אף
לא ידע בשעת הנשט כתבה-הנהגה כי העולם
הזה קשור במשפט.

אין ספק כי העולם הזה פעל בענין זה
כתתו אחראי, הדואג לסובת הציבור.

משרד עורכדין דיר ס. חלף,
תל-אביב

מערכת העולם הזה מקבלת בברכה הסבר זה.
בקשר לדיעה שפורסמה (העולם הזה 1024) כהן
שנייה כי כתבה-הנהגה של עורך-הדיון כהן
הנושג בלי ידיעת הנתבע ושלא על דעתו,
שוכנעה המערכת כי הדבר נבע מאי-הבהנה
בין עורך-הדיון כהן לבין הנתבע. עורך-
הדיון כהן היה רשאי להניח, מתוך המגע
שבו עם איגוד עוף הקולנוע בישראל, אותו
הוא מייצג, שעליו להופיע במשפט זה.

פרס סגור

השיר סגור ישראלי, שהופיע בגליון שבו
עות של עתונכם (העולם הזה 1025) בחתימת
חמר נוח. נכתב למעשה, על ידי ופורסם
בשנת 1960, באחד הגליונות הראשונים של
היחידון ההומוריסטי "הפרטים", שנעדר בי-
אותה תקופה על-ידי מידר שיש.
לשיר זה היסטוריה ארוכה של גניבות
ספרותיות. בין השאר ניתנה נעה אל-
מונית להעתיקו בשנת 1962 ולפרסמו מעל
דפי שבעוון הנוער העובד, (במעלה). למעול
של העורך דאז, משה מנסונו, ראיתי את
הגהות העתון לפני הדפסתו והזהרתי את
הנוגעים בדבר בעוד מועד.

אכן, נראה לי לחיליות מסוימות, הסובי-
לית מיעוטם כרוני, אין ששעונו אתר מכלר
העתקה שירים לאיחול ופורסמום בעתונות.
ששעו זה, והפרס שניתן לגנבת על-ידי
המערכת שלכם, מוסיפים לי כבוד, היות והם
מוביחים שהשיר טוב. אולם נדמה לי שהפי-
רס עומד להישלח לכתובת בלתי-יכוננה.

ישעיהו לביא, תל-אביב

הנוח דעתו של הפזמונאי לביא. הפרס לא
יישלח לחיילת.

ציד הקנים

בלי ממשלה? נוצרה שיטה מסר עפת וגאונות, שלא היה לה תקדים בעולם: לשכת העבודה, קופת חולים, העתון, הוצאת הספרים, בתי הספר, גן הילדים, חברת קריאה, בית הכנסת, חברת השכונ, יחידת ההגנה, הקרן הלאומית, קופת החסכון, אגודת הילדים, משכנתאות, חברת השיווק, תנועת הנוער, קבוצת הכדורגל — כל אלה ומאות מנגנונים אחרים הפכו לאברים של המפלגת המפלגתית, כשמטרתן העיקרית אינה לשרת את האזרח אלא להטיל עליו את מרות המפלגה.

הקמתה של מדינת ישראל יכלה להיות נקודת מפנה. המדינה יכלה לפתוח דף חדש, לקבור תחתיה את המפלגות, להוליד במי קומן מפלגות אמיתיות — ארגוני בוחרים בעלי מגמות פוליטיות. אולם מהפכה כזאת לא יצאה לפועל. הנוער היה עסוק בחזית, העם היה אחוז חרדת קודש, כאשר התכנסו עסקני המפלגות והקימו את מסגרות המדינה בדמותם ובצלמם — מהדורה חדשה של מוסדות התנועה הציונית.

מוסדות המדינה הפכו אף הם פריציות של מפלגות. האזרח נשאר אזרח המפלגה. מי שלא היה משויך במפלגה, לא היה לו מקום בחיי המדינה. הוא נשאר "בחוץ" — יוצא דופן, חתך, חשוד וזנוי.

כל אמצעי השלטון נשאר בידי המפלגות. רק בשטח אחד היתה, כביכול, נסיגה — בתי הספר הפך ממלכתי. אולם בשאר היסודות של המצב והחמיר. המפלגות המפגות הצמיחה לעצמה חוליות חדשות מיום ליום, כמו תולעת קרן במעי המדינה. כמו שיכונים מפלגתיים, על אדמת הלאום ובכספי האומה. אורחים חדשים נמסרו לידי המפלגות המפלגתיות עוד בטרם דרכו על אדמת הארץ, כמו עבדים בימי קדם. יבואם של המוני עולים חסרי יסודות הביא את משרת המפלגות לשיאים של שיעבוד. במידה שנעשו נטיונות להעביר אמצעי שלטון מידי המפלגות לידי המדינה, לא היתה בהם שום שאיפה לשינוי המצב. היה זה רק נסיון פקחי להעביר מידי המפלגות הקטנות לרשות המפלגת הגדולה ביותר, אשר מנגנון המדינה עצמו הוא אבר מאברי גופה.

★ ★ ★

זוהי דמות המפלגות, המתקשות לקרוא לעצמן בשם "מפלגות". אדומה או שחורה, אפורה, כחולה או חסרת צבע — הגוונים רבים, המהות שווה.

בין כל זרועות התמנון ישנה גם זרוע הדומה למפלגה אמיתית. זוהי הזרוע העוסקת בבחירות ושולחת עסקנים לכנסת. אולם לרוע המזל כל דמיון בינה לבין מפלגה אמיתית אינו אלא כוונ.

המפלגה היא ארגון חלונטארי — ארגון המבוסס על רצון חופשי. האזרח בוחר במפלגה הנראית לו קרובה ביותר להשקפתו, והוא קובע גם את הרכב מוסדותיה. האזרח הישראלי אינו מעצב את דמות מפלגתו יותר משעיצב יונה הנביא את דמות הלוחית שבלע אותה.

האזרח בוחר בעד מפלגתו מפני שהוא מתפרנס בחסותה, שוכן בשיכונה, חותם מאונס על עתונתו ומקווה לקבל טיפול ליבולותיו בקופת החולים שלה. הוא מוסר לה את פתקי הבחור שלה, כפי שהוא מוסר לה את שאר זכויותיו.

בשלב המפלגת עצמה, הזרוע המפלגתית שלה אינה חשובה ביותר. זוהי אחת מי רועותיה הפחות חשובים. אמנם, אסור לה להניח אותה, כי אחת לארבע שנים נערכות בחירות, ובבחירות אלה נקבעים נתונים להתאמת המפתח לחלוקת השלל בין המפלגות.

בגילגולים קודמים, זמן רב לפני שהמדינה חדלה להיות סיסמה.

ההסתדרות הציונית לא היתה מעולם מדינה בדרך. לא היו לה חברים פרטים. היא היתה תמיד פדרציה של מפלגות. לעתים קרובות חילקו לעצמן המפלגות את התקציבים והמשרות מבלי לטרוח אפילו לקיים בחירות. הדבר נעשה פשוט על פי הסכם פרטי בין עסקני המפלגות. כך נולדה שיטת המפתח המפלגתית.

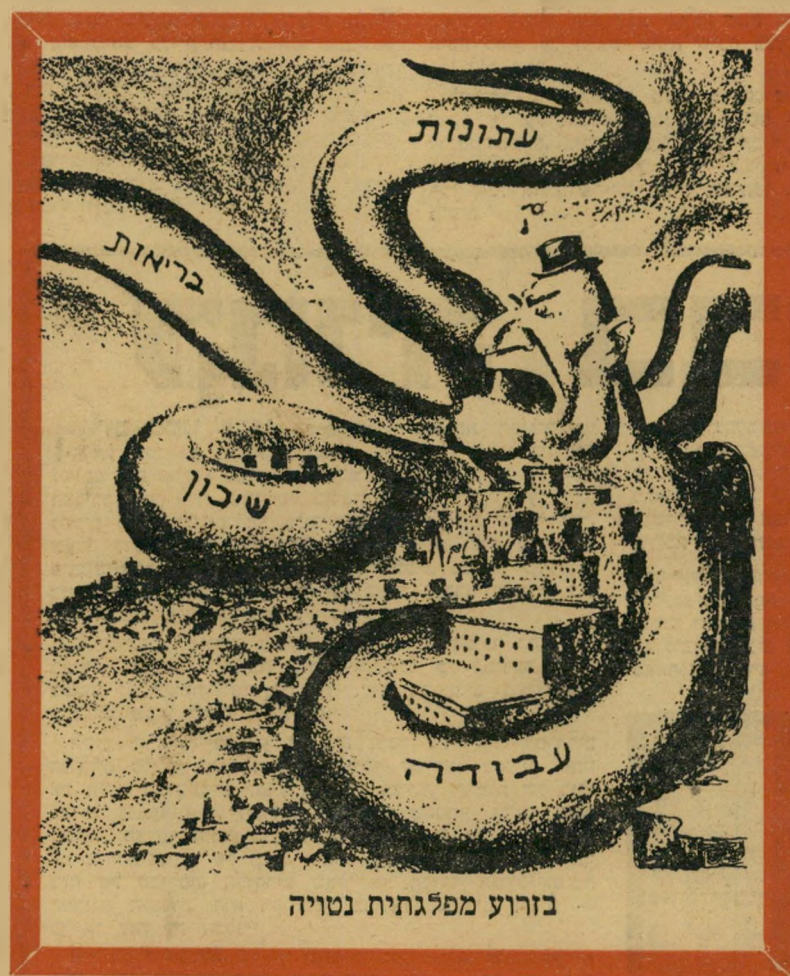
הציוני הפשוט לא היה אזרח של ההסתדרות הציונית. הוא היה אזרח של מפלגתו. בציוני לא היה לו קיום מאורגן מחוץ למפלגה.

זה היה השלב הראשון בתהליך ההיחצרות

מבין את מהותה של החיה המזוהה הנקראת בישראל, משום מה, בשם "מפלגה".

בחברה דמוקרטית נורמלית, "המפלגה" היא אגודה של בוחרים, ששום דבר אינו מאחד אותם זולת השקפת עולם מסוימת, צרה או רחבה. היא רוצה לתפוס את השלטון, או להחזיק בו, כדי להגשים את המטרות הנובעות מהשקפה זו. היא רוצה להשליט את היוזמה הפרטית, או את העברת אמצעי הייצור לידי החברה, או את מצוות הדת, או את הצמחונות.

לא תמיד המטרה נשגבת ועילאית. יש מפלגות הרוצות רק בהעלאת שיעורי המכס, או בהורדת מס ההכנסה. בחברות חתירות, הנמצאות בפניות שקטות של העולם, יש

זרוע מפלגתית נטויה

של המפלגות הקיימות כיום בישראל. השלב השני היה המשך חינוך. בארץ קם ישוב ציוני. היה צורך להטיל מרות על בניו. הממשלה היתה בידי הבריטים, המשטר והצבא היו זרים, ולרוב עוינים. היה צורך במסגרות מרותיות חדשות ויעילות. מאחר שההסתדרות הציונית כמדינה בדרך לא היתה אלא אגודה, לא יכלה גם להיות מסגרת מרותית. תחת זאת נמסר התפקיד למסגרות היעילות האמיתיות: למפלגות.

המפלגה הפכה למסגרת המטילה מרות על חבריה.

★ ★ ★

כך נקבעה סופית דמותה של המפלגה הציונית. היא לא היתה עוד אגודה של אזרחים לשם השפעה על דמות המשטר. היא היתה חלק מן המשטר לשם הטלת מרות על האזרח. "מפלגת פועלים" היתה מסגרת שקיבלה את הזכויות להטיל את מרותה על הפועלים. מפלגה בורגנית היתה מסגרת שקיבלה על עצמה להטיל (ביעילות הרבה יותר קטנה) מרות על הבורגנים. איך אפשר היה להטיל מרות

אם פרצופך עקום, אל תכעס על הראי' — פתגם רוסי עתיק, שנגזל שם אותו כטיסמה בראש ספרו "המפתח הכללי".

באחד משבטי אפריקה קיימת שיטה מצוינת וזולה של ציד קופים. דרושים רק שני ובקבוק בעל צוואר צר. השני מונח בבקבוק הפתוח, והבקבוק עצמו קבוע למקומו. הקוף, האוהב שזיפים מאד מאד, מתקרב בוהירות, רואה שאין איש ומשחיל בתרועת נצחון את ידו לבקבוק.

אחרי שתפס את השניף המתוק, מנסה הקוף להוציא מן הבקבוק את היד הקמוצה מסביב לפרי הגנוב. אולם הדבר אינו אפשרי. צוואר הבקבוק אמנם די רחב כדי שהיד הריקה תעבור בעדו, אך האגרופ הקמץ גדול מדי. הקוף נלכד במלכודת.

אמנם, זוהי רק מלכודת פסיכית לוגית. שהרי די לו לקוף לפתוח את ידו ולהרפות מן השניף כדי להציל את עצמו. אלא שהקוף אינו מסוגל לוותר על השניף. הוא מנסה ומנסה להוציא, עד שהוא נלכד בידי הכושים. חי מביאים אותו לגן החיות.

קוף זה מזכיר לי מאד מפלגה ישראלית.

★ ★ ★

שלוש פעמים בשנה האחרונה מצאו את עצמן מפלגות ישראליות במלכודת קופים. כמו קופים לכודים נאלצו לבלות את מערומיהן לצבור הרחב, מפני שלא יכלו להרפות מן השניף שהחזיקו באגרופן הקמץ. ידיהן נשארו תקועות בבקבוק ששמו קואליציה.

בפעם הראשונה נאלצה מפ"ם להוסיף לשבת בממשלה שניהלה את מיבצע סיני, אשר אביו הרוחני לא היה אלא מנחם בגין. בפעם השנייה נאלצו אחדות העבודה ומפ"ם לנצח על הנסיגה מעזה ומשארם אלשיך, שהיתה סטירת לחי לשתיהן. בפעם השלישית נשארו אחדות העבודה ומפ"ם בממשלה ש קיבלה על עצמה חגיגת להשתלב במערכה האמריקאית נגד ברית המועצות. ארץ שהיא — בפי שתי מפלגות אלה — מולדת הסוצי

אליזם והתגלמות עולם המחור. קל מאוד להצביע על שתי המפלגות וללעוג להן. אולם באותו גן החיות יושבות גם שאר המפלגות. המפלגות הדתיות ישוב ויושבות בממשלה של מגדלי חזירים ומחללי שבת. הציונים הכלליים ישוב בממשלה שהעבירה בהתמדה את רכוש האומה לידי הטרנסזיס ההסדרותיים, תוך זריקת כמה פירורים ללוי יתנים פרטיים שעזרו למיבצע.

מפא"י עצמה מורכבת מתת-מפלגות רבות, שכל אחת מהן לכודה בצוואר בקבוק משלה. וייד בן-גוריון אמנם הוציא פעם את ידו וגמלט לשלשבורק, אולם בזכרו את השניף חזר מיד והשויל את ידו חזרה לבקבוק.

חרות לא ישוב מעולם בממשלה. הדבר נובע במידה רבה מאופיים של בן-גוריון ובגין — שני יסודות כימיים שאינם מתמזגים. אולם גם חרות השחילה את ידיה לתוך כמה וכמה בבקבוקים ציוניים בחוץ לארץ, ולפתח כמה מידה הקטנות יותר בארץ היו רוצות מאד לתפוס שזיפים. נש ארת רק מק"י, הבוה לשזיפים מקומיים שידיה שלוחות עמוק בבקבוקים בינלאומיים.

זוהי התערובת. שורה ארוכה של קופים, שכל אחד מהם מחזיק את ידו בבקבוק ומנסה אלינו את החלק הצבעוני המשעשע ביותר של הקוף.

★ ★ ★

ישנם אנשים תמימים, מסוג כותבי המאמרים הראשיים בהארץ. המתרגלים על תופעה זו. הם מדברים בהתרגשות על בגידה בעקרונות, על הקרבת אידיאלים למען יתרונות חומריים, ועל עוד אבסטיים צהובים מסוג זה. אפשר לקנא במימומם. כי כל המדבר כך, פשוט אינו

לצות. בינתיים מפלצת אחת שמנה קצת, האחרת רותה קצת — יש צורך לשנות את המפתח. אך אפתעות גדולות אינן יכולות להיות. כי מצב־רוח הבוחר קובע אך במעט. הורע המפלגות זקוקה, כמובן, לאידיאלים, לעקרונות, להשקפות־עולם. אולם משקלם של אלה אפסי בהשחאה לכובד המשקל העצום של דאגת המפלצת לשאר אבריה — למשקיה, לשיכוניה, לעתונות, לחברות־היצוא שלה, לקרנותיה הכספיות ולאף ואחד גידיה התינוניים האחרים.

האם מפלצת כזאת יכולה לוותר מרצון חופשי על עמדות־מפתח בממשלה, המעניקה יתרונות עצמיים לכו אבריה, אך ורק מפני שהממשלה פועלת במקרה נגד העקרונות הקדושים הרשומים בי מצע המפלגה?

מי שידורו זאת, רחוק מהמציאות כמו הנביא ישעיהו, שניבא כי באחרית הימים אריה כבד יאכל תבן.

★ ★ ★

הארץ הזאת מלאה אנשים המגדירים את עצמם כ"בלתי־מפלגתיים". עורכי עתון זה נמנים עליהם, ובעל־כורחם הפכו לדבוריהם. מחנה הבלתי־מפלגתיים כולל, בין השאר, רבבות אנשים המחזיקים בפנקסי מפלגות והבוחלים במפלגותיהם. אולם המושג "בלתי־מפלגותי" הוא כוזב. בארץ שאין בה מפלגות, לא יתנו גם אנשים בלתי־מפלגתיים.

האנשים המתנגדים לשיטה הדימוקרטית בארץ אינם אנטי־מפלגות.

הם אנטי־מפלגות. לא פעם באים אלינו עסקנים משמאל ומימין וטוענים שאנחנו מתנכים את הארץ לאדישות. במשטר דימוקראטי, הם שואלים בתמימות, איך אפשר לשנות את המשטר שלא במצעות מפלגה?

גרוע מזה, הם אומרים, מי שאומר שכל המפלגות פסולות, שכל המפלגות שחת בטומאתן — לקראת מה הוא מכשיר את הקרקע, אם לא לפאשיזם ולדיקטטורה?

טענות אלה כוזבות, מפני שהן נחותיהן כוזבות. האדם הקרוי כי ישראל, "בלתי־מפלגתי" אינו פוסל את המפלגות. להיפך, הוא פוסל את אותם היצורים המסוכנים שהפקיעו לעצמם שם זה כרמאות.

הוא אינו מכשיר את הקרקע לפאשיזם. להיפך, כל המגמות הקיימות בארץ להחליף את המפלגות הרבות במפלצת גדולה אחת, להמיר את המפתח המפלגתי ברודנות של מפלצת־על או על־מפלצת, נתקלו בהתנגדות מרה ודחא מצד ה"בלתי־מפלגתיים". קבוצת המנהלים של ביגיי לא נתקלה בשום חת נגדות דומה מצד ראשי המפלגות. שום חברי־כנסת לא הצביע עדיין על פעולתה המתמדת והרתי־הסכנות, כפי שעשה זאת, למשל, עתון זה.

מי שעוזר לציבור לעמוד על מהותן של המפלגות הרבות בצורה הפוליטית של ישראל, עושה עבודה חלוצית מאד. הוא עוזר לציבור להבין כי חסר בארץ היסוד למשטר דימוקראטי אמיתי — המפלגות האמיתיות, הדוגלות בהשקפות־עולם אמיתיות, המסוגלות לתת ביטוי לרצון האזרח. הלוחם נגד המפלגות, מכשיר את הקרקע ללדתן של מפלגות.

★ ★ ★

הטוען כי הציבור בוחל במפלגות, הטוען לחלוטין. הציבור הבלתי־מפלגתי כביכול, ובראשו הנוצר שהפנה את גבו "למפלגות", ל"תנועות־נוער" ולשאר ורועות התמנונים — מרגיש בחלל שהוא חי בו. הוא שטוף געגועים למשהו, אמיתי, יפה ואצילי.

הוא מתגעגע — למפלגות. אולם המפלגות שהוא רואה אותן בעיני רוחו לא יהיו חברות־שיכון, וגם לא קופות חולים, וגם לא הסתדרויות־פרועלים.

הן יהיו מפלגות של אנשים חוששיים, המאמינים בלב תמים במה שהם מדברים, המוכנים לחום ולסבול בעד עקרונותיהם — ולא בעד נתח שמן יותר מכספי המגבית.

מפלגות שהדוקטרינה של אייזנר הוא או הנסיכה משארם אל־שייך או מיבצע סיני או המשטר החברי רתי בישראל או עקרונות המוסר יהיו השובים בעיניהם הרבה יותר מאשר תוספת שליחים מפלגתיים במתנה־העולים של מרסיל.

מפלגות שאי־אפשר יהיה לצוד אותן בבקבוק ושזיף.

העם

דרך החאגי

"הקשיבו, הקשיבו, אנו מפסיקים תוכנית זו כדי להעביר אליכם הודעה מיוחדת חשובה מטעם נשיא מדינת ישראל, הנוגעת לכל ערבי במרחב, קרא הקריין בקול פתטי, בשוקי דמשק, בכפרי הלבנון וברחבי אפריקה הצפונית הרימו המאזינים את מבטם, נשאו עיניהם בסקרנות את המקלט.

"האזינו עתה לדברי נשיא המדינה. "הוד מלכותו, המלך סעוד, הודיע השבוע לעוליה־הרגל המוסלמים בעולם שאין להשתמש במפרץ אילת, מפני שנמצאות בו ארס ניות־המלחמה של צבא־הגנה לישראל, המסכנות כביכול את חיי עוליה־הרגל. הודעה זו בטעות יסודה.

"מדינת ישראל, הדוגלת בכבוד לכל היתות, רוחשת הערכה עמוקה למוסלמים המבקשים למלא את מצות הנביא ולעלות למכה. ממשלת ישראל לא תחסוך מאמץ כדי להקל על תנועת עוליה־הרגל כמיטב יכולתה.

אי לזאת מכריזה בזה ממשלת ישראל כי כל מוסלמי המבקש לעבור בשטח ישראל כדי לקצר את דרכו לעיר הקדושה, מוזמן לעשות זאת על חשבונה של ממשלת ישראל, אשר תשמח להעמיד לרשות מטרה זו את מיטב כלי־החבורה החדשים. כל מוסלמי החפץ לעשות זאת יתיצב באחת מתחנות־הגבול לאורך גבולות סוריה, לבנון וחוף הים התיכון, כפי שיפורטו בסוף הודעה זו, בשעה שמונה בבוקר בימים המפורטים. לרשותם יועמדו אוטובוסים מירידיים, שיצביעו בשטח ישראל עד לגבול הסמוך לגמל עקבה.

במדניה

אנויות־המלחמה של צי ישראל, אשר עיניו נשואות לשלום ולאחווה, יקבלו על עצמן את האחריות לבטחון השיט של עוליה־הרגל במפרץ אילת.

החזית הנשכחת. הודעה זו, אילו שודרה השבוע, אחת לשעה מבוקר עד ערב, יום אחרי יום, בצורה חגיגית ודרמטית, היתה יכולה להכריע את הכף לטובת ישראל באחת ממערכות התעמולה החשובות ביותר. כי הדת עודה חשובה מאד במרחב. ההודעה היתה משיגה את שלה גם אילו התנגדו לה ממשלות ערב בחריפות. הלך היה נשאר תקוע בראשים רבים.

אלא שהדבר פשוט לא עלה על דעת איש. חשובה בעצם העובדה ששום הודעה כי זאת לא שודרה, היתה עובדת־האם שגרמה לכך: אין בממשלת ישראל אף משרד המסוגל לחשוב על מערכות המאבק הרוחני, ואף לא אדם שזה תפקידו. קול ישראל נשמע בארצות רבות — אך לא בין הנילוס והחידקל.

מדיניות

טיפול בשן

ישנן שתי שיטות לריפוי כאב־שיניים. האחת היא לרפא את הכאב על־ידי טיפול בשרש. השנייה היא לתת לחולה מכה מכי איבה כזאת על הראש שהוא שוכח בגללה כל כאב אחר.

ישראל קרה השבוע משהו דומה. היא ייבה על כל הכורסה המסתובבת של הדיקטור דאלס, ביקשה לטפל בשן הכואבת לה: חסימת תעלת סואץ בפני אוניותיה, חצי שנה אחרי שחיללי צה"ל התרחצו בי מימיה.

קנוניה בבורסה

הבולים ולהעבירו לידי עשרות או מאות ספקרים חדשים. הם קיוו כי ההתמוטטות שתוכננה על־ידם תשרוף קשות את אצבעותיהם של הספקרים הירוקים, תרחיק אותם אחת ולתמיד משוק הבולים. בעזרת קנוניה ובעזרת תמיכתם המתמדת של אנשי השירות הבולאי, קיוו הסוחרים הגדולים להמשיך ולשלוט שליטה מוחלטת בשוק הבולים ובסחר היצוא הענף לחוץ־לארץ.

הירידה המוצדקת היחידה במחירי הבולים היתה זו של מחירי בולי בצלאל ועצמאות 9. שני בולים אלה הודפסו בכמויות עצומות, נמכרו לרבבות תושבים שלא היה להם כל מושג בבולים. מחירי הבולים מוכתבים בסופו של דבר על־ידי הביקוש בשוק העולמי. מאחר שהביקוש לשני הבולים האחרונים היה קטן מן ההיצע,

כוכב ההתמוטטות: בולי הבטחון אל תירק לבורסה שאתה שותה ממנה

לא היה להם, למעשה, יותר ערך מאשר למשלוח מכתבים, במחירים גבוהים.

הסוחרים הגדולים היו יכולים להעביר את עודף הבולים האלה לשימוש רגיל לשירותי דואר. תחת זאת החליטו לנצל את המצב לגרימת בהלה מלאכותית כללית. התוצאה הברורית ביותר: מעטפת עזה, בעלת שלושת בולי הבטחון (ראה תמונה), אשר לפני הבהלה נמכרה ב־30 לירות ויותר, ירדה תוך 48 שעות ל־10 לירות ואף פחות. מארגני הקנוניה הגדולים מיהרו לקנות את הבולים המזולים. שליחיהם עשו זאת בשקט, מבלי ליצור רושם של ביקוש מוגבר. כאשר גמרו הגדולים לבלוע את כל כמות הבולים המוצעת — מלבד בולי בצלאל ועצמאות 9, היו המחירים שוב בסמך עליה. אלא שעתה המשקיעים הקטנים לא יכלו ליהנות מהם. שוב לא היו להם בולים.

היום ממנו פחדו מאות ספקרי בורסת הבולים של תל־אביב בא במהירות הברק. 24 שעות אחרי שחקירת הטוען הזה (1026) בפרשת שעוריות־הבולים הופיעה על דוכני המכירה, באו אילי ההון של בורסת הבולים והוכיחו עד כמה נכונים היו הגילויים. הם נתנו לספקרים הקטנים שיעור יפה, שעלה להם בהפסד של כמה מיליוני לירות. ללא כל סיבה מובנת, החלו מחירי הבולים, שהגיעו לשיא מנופח, להידרדר. במשך שבוע שלם ירדו המחירים. כאשר נעצרה הירידה, היו עשרות משקיעים וספקרים על סף פשיטת־רגל.

ההתמוטטות תוכננה בפרטי פרטיה. כמה מאילי ההון של הבירסה התכנסו לישיבה סודית, החליטו כי הבורסה היתה בשלה למכת־מחמת, שתונחת על ראש הספקרים והמשקיעים הקטנים, שקיוו לרווחים מהירים.

השלב הראשון בביצוע הקנוניה נמסר לידי אחד הסוחרים הגדולים שנכנס בסוף השבוע לבורסה שברחוב ביאליק, פתח את תיקיו הכרסניים, הציע למכירה כמויות עצומות של בולי בצלאל ועצמאות 9, הבולים האחרונים שהוצאו על־ידי דואר ישראל. הצעתו היתה מדהימה בזולתה. הוא לא ביקש אלא את מחירי הנקוב של הבול, שהיה בחמישים אחוז נמוך יותר מזה של הבורסה. הסוחרים שאלו את הסוחר הגדול ליטת המכירה המוזלת. הוא רק משך בכתפיו: "רוצים לקנות — כן או לא? זה הכל!"

מיד התלה בהלה. כל מי שהחזיק בול בצלאל או עצמאות 9 בידו ביקש להפטר ממנו כאילו היה סחורה גנובה. לא רק הספקרים שהיו בבורסה רצו למשרדיהם ולכספותיהם בבאגנים כדי להוציא את מלאי הבולים האלה, אלא גם משקיעים קטנים ששמעו על הירידה המבהילה בכל קצות העיר, אצו להיפטר מהם. ואו נכנס לפעולה הגורם השני, הפסיכולוגי. הספקרים והמשקיעים הקטנים, שמושגיהם בתהליכי כלכלה ובורסה אפסיים, נדבקו בהיסטריה, לא רק בולי בצלאל ועצמאות 9 נראו להם מסוכנים. כל בול שהיה בידם נראה להם כאבוד. עתוני הערב, שהריחו את הנעשה בשוק־הכספים החשוב ביותר בעיר, הוסיפו לבהלה: "הבורסה התמוטטה!" צעקו. "ירידת מחירים כללית!" מול מבול היצע, המשיכו המחירים לרדת.

★ ★ ★

הופעת הסוחר הגדול קדם צעד אחר, אשר אף עליו הוחלט באותה ישיבה סודית. במשך ימים אחדים שיתקו הסוחרים הגדולים את המסחר בבורסה, דאגו להקפאת המחירים. הספקרים, שקנו את הבולים במחירים מופקעים בעת שהיו בסמך עליה מתמיד בתקווה כי יצליחו להרוויח סכום הגון תוך ימים מעטים, הביטו בחוסר־מונחה על מדי־המחירים הסטאטי. הפסקת העליה ומניעת הרווחים המהירים הדאינה אותם. כאשר הוצעו לפתע בולי בצלאל ועצמאות 9 במחירים גבוהים, היו בשלים מבחינה רוחנית לבהלה.

אולם מטרת אילי הבורסה לא היתה רק להרוויח כמה מיליוני לירות. זרימת ההון הבלתי־מאויגן לבורסה בשבועות האחרונים איימה ליטול מידי הסוחרים הגדולים את רסן השלטון על שוק

(כפ הזכויות שמורות)

● **האמריקני יגיע שוב למרחב.** חידושן של פעולות האיבה המצריות בגבול רצועת עזה, ומיקוש הדרכים בצד הישראלי של הגבול, העמידו במצב מוזר ביותר את כוח החירום של האו"ם, החונה ברצועה בעיקר כדי למנוע תופעות כאלה. הנגראל אדיסון ל. מ. ברנט, מפקד כוח החירום, ניסה השבוע לבוא במגע בעניין זה עם נציגים ישראליים בדגדג הגבוה ביותר, אך ללא הצלחה. לעומת זאת, מחזיק האמריקני באופן אישי בהבטחה של שלים מצריים גמאל עבד אל נאצר, כי פעולות האיבה בגבול לא יחודשו. האמריקני יצטרך לבוא כדי לדרוש את פרעון ההבטחה, יבקר כנראה הן בקאהיר והן בירושלים.

● **ישראל תחזור ותסרב להצבת כוח האו"ם גם בצד הישראלי של הגבול.** בעיקר באיזור ניצנה. אין כמעט ספק כי האמריקני, בביקורו זה, יחזור ויעלה את דרישתו בעניין זה, אך עם ממשלת ישראל מנוי וגמור להמשיך בסירוב מוחלט. לעומת זאת עשויה ישראל להסכים למתיחת גדרתיל במקומות שונים, מועדים לפורענות, בגבול שבניה לבין מצריים.

● **ייתכן כי תשמע בעתיד הקרוב ביותר על פעילות ישראלית דיפלומטית נמרצת כמוסקבה.** ממשלת ישראל, שייחסה רצינות מרובה לידיעות בדבר התקרבות של צוללות סובייטיות לחופי מצריים, נתנה הוראות לפעולות דיפלומטיות תקיפות בעניין זה, אם כי אופייני וסיבן של פעולות אלו מוחזק לעת עתה בסוד.

● **יחסי ישראל-צרפת ייכנסו למבחן במידת-מה, בעיקבות חילופי הממשלות בצרפת.** למרות ההכרזות הרשמיות בדבר המשך מדיניות הידידות הנוכחית, נודע כי ממשלתו החדשה של מוריס בורג'ס-מזוני תנסה קודם כל להבטיח את האינטרסים הצרפתיים-המזרחיים בי תעלת-סואץ, גם אם הדבר עלול להתיבטא בדחיית תביעותיה של ישראל לחופשיים בתעלה.

● **צפויים חילופי גברי בי סיעת מפא"י בכנסת.** פירסום המכתב של "חבר מזכירות מפא"י" בהארץ עלול להביא להתפטרותו של אחד מבין ח"כי מפא"י, מהאחרונים ברשימת המועמדים שנכנסו לכנסת.

● **מפ"ם תחריף את עמדתה האופוזיציונית בהסדרות וי במסדרותיה.** מנהיגות המפלגה מקוה לתת בכך פיצוי חלקי לאותם חברים מן השורה, שראו את עצמם נפגעים מהשלמתה של מפ"ם עם דוקטרינת אייזנהואר והישרדותה בקואליציה הי ממשלתית.

● **צפוי סיכסוך בקשר למי לוי מקומו שד"ר אהרן בארט המנוח בהנהלת בנק לאומי לי ישראל.** צירופו של ד"ר ישעיהו הר"ר ברט פרד מהמפלגה הפרוגרסיבית למות עזת המנהלים של הבנק, לא פתר את הבעיה של מילוי תפקיד המנהל הכללי, למשרה זו לוטשים הדתיים עניינם, כי סבורים הם שהוא שייך להם מאחר שגם בארט היה חבר המפלגה הדתית לאומית. מועמדם של הדתיים לתפקיד זה הוא יושב-ראש הנהלת בנק הדואר, ד"ר יצחק אדנאס נבנצאל, מירושלים. מאידך, תובעים הציונים הכלליים את המקום למען ד"ר פרץ ברנשטיין, אותו הם מציעים למנות לנשיא הבנק.

● **תביעותיהן של מפלגות-המיעוט הקואליציוניות בקשר לשינופי בנציגויות הדיפלומטיות של ישראל עשויות לבוא על סיפוקן.** החידוש העיקרי בעניין זה, יהיה מינויים של כמה נספחים לענייני דת בארצות הגוש המזרחי, ובעיקר בפולין, שהיא מדינה אשר בה לא נשארו רבנים. מפ"ם ואחדות העבודה תזכנה בתפקידים רגילים שונים, בתוך הסגל הדיפלומטי, שיעבור בקרוב תהליך של אינטגרציה מחדש.

● **תוכנית כלכלית חדשה, לטווח של חמש שנים, תוצע עידי שריהאנצ'ר לוי אשכול ושר המסחר והתעשייה פנחס ספיר.** תוכנית זו תקיף את כל הבעיות של העלאת-השכר, מדד יוקר-המחיה, הסובסידיות והשקעות-הון. התוכנית תימסר על-ידי השניים לעבודה המפורט של ועדה מיוחדת, עם שובו של אשכול ממסעו לגיוס כספים בארצות-הברית.

● **הממשלה תציע תוך החודשים הקרובים חוק שבת ארצי.** חוק זה יטיל, כפי שאפשר לראות כבר עתה, הגבלות רבות על התחבורה בשבת ויחמיר בעניין הפעלתם של מפעלי-פיתוח ביום זה. חוק זה יתקבל כדי לפצות את הדתיים על נאמנותם לבימי המסחרה הפוליטית שבשקבות מבצע סיני. הדתיים עומדים בתוקף על הגשת החוק, שהיה אחד מתנאיהם בכניסתם לקואליציה הנוכחית.

● **לא תהיה הברעה בקרב על השלטון בציונים-הכלליים אלא ברגע האחרון לפני הועידה.** גם בקנה-מידה ארצי אין אף לטיעה אחת רוב מובטח. וההכרעה תהיה בידי קבוצות-הביניים הקטנות, המבקשות כל אחת להשיג לעצמה את המכסימום במקדומי-מכר. ייתכן כי המפתח בידי חנוס חת, השולט על 45 צירי חיפה, ובידי קבוצת דאנסקי, שיש לה כ-60 צירים. מי שינצח יצטרך לשלם מחיר עצום לקבוצות השונות.

שתצטרך לשלם את הנזקים שיגיעו, כנראה, ל-50 אלף ל"י. התלוצץ עתונאי חיפאי: "באיריש אומרים ששריפה גוררת עושר". השאלה הגדולה נשארה: עושר למי?

אנשים

האיש הדמאר

אנשי דמאר חושבים את עצמם לפקחיים שבבני תימן. כאשר בא פעם איש-דמאר לצנעה, כך הם רגילים לספר, שאל אותו הצנעני אם הוא מבקש לשנות קפה או תה. "עכשיו קפה", השיב הדמאר. "את התה אשתה אחרי ארוחת-הצהריים שאתה מכין לי".

אולם זכירה דמארי העדיף את ההגינות על הפקחות. הרב בן-הרבנים לא הפך את תורתו קרדום לחפור בו, התפרנס בדמאר מתיוון כל-הנהגה של שכניו הערביים. יתכן שבינתיים גם הירח על סיבם של כל-ינשק אלה כי באחד הימים, לפני 32 שנה, לקח את ילדיו, ביניהם הילד סעדיה והתינוקת שודיה ("פרח"), ועלה לראשון לציון.

שם לא עסק עוד בנשק. הוא הפך לרב העדה התימנית, למלמד בחדר המקומי.

הרב דמארי ומשפחתו

סירה בפאריס, זמעות בראשון-לציון

אשתו, רואלה, הפכה את שמה לאילה, והבת שודיה הפכה לשושנה.

● **אבא בבית-העם.** למרות שהיה חרדי מאד, לא סגר את לבו בפני הקידמה. כשי שושנה בת ה-13 ביקשה לנסוע לתל-אביב ולהאזין לשיעורים בסטודיו של שלמה בן מנשה, אמן שבא מעיראק, לא הפריע בעדה. הוא לא נדהם גם כאשר החלה לשיר ברדיו, כעבור שנה בלבד, וכאשר הפך בנו סעדיה לשחקן.

אולם הוא עצמו לא הלך מעולם לתיאטרון. רק פעם אחד בחייו, בשנת 1941, הלך לבית-העם התל-אביבי כדי לחזות בסעדיה ובשושנה, שנישאה בינתיים, בגיל 16, לבן-מנשה. מאז עקב אחרי התקדמות בניו ברדיו.

גם אחרי שבני המשפחה עלו לגדולה חילונית, נשארה משפחת הרב חטיבה אחת. הבנים והבנות היו מתכנסים בבית האב, שהקשיב שעות לשיחתם, כשהיון סלחני מרחף על שפתותיו. המכה הראשונה באה לפני 20 חודש: אילה דמארי, דמות רבת רועם בפני עצמה, הלכה לעולמה, אחרי מחלה ארוכה (העולם הזה 939).

● **תקליטים עיזבים.** בשבת, לפני שי בוע, כרע תחתיו בן ה-72 בבית-הכנסת. כשהוא טובל מהתקפת-לב קשה הובא לבית החולים, אך ביקש לא להבהיל את בני משפחתו. "זה כלום", אמר. "רק שיבוא אלי הביתה בשבת". לא היה לו ספק שעז או יחזור לאיתנו.

ביום הרביעי המריאה שושנה לפאריס, כדי להופיע כנציגת ישראל במסיבת-השג" (המשך בעמוד 8)

מציה שאינה נעימה לבעלי-השררה במדינה. התעניינות הקהל עברה כתוצאה מכך במידה ניכרת מן היום מן אל השבועון.

● **ללא תנופה.** תופעה זו לא נעלמה מ"עני בעלי היום-יום. במקום לתקן את הליקוי שגרם לה, עלה על דעת אחדים מהם לעבור בעצמם לשטח השבועונים, להשקיע בו את עודף מרצם וכספם, להעסיק בו את מכונות-הדפוס החדשות והמיתרות שקיבלו מכספי השילומים.

בראש תנועה זו צעד מעריב, שהכריז ב"תופים ובחצוצרות על ייסוד שבועון חדש, מעריב לנוער. תוכנית זאת היתה מבוססת על הנחה שכבר הוכחה פעמים כמותעית: שיש לנוער הישראלי בגיל ההתבגרות שיש ח"התעניינות מיוחדים, או חיים עצמאיים כלשהם, הקוקים לכיסוי מיוחד.

התוצאה של טעות זו היתה צפויה מראש: מעריב לנוער זכה לתפוצה מצומצמת בלבד, שאיננה קשות את מוכרי העתונים.

מעריב לנוער לא היה שבועון מפלגתי, אף שערך מעריב פנה בבקשת-עזרה לכמה מפלגות, הבטיח להן להציל את הנוער מ"השפעתו הרסנית של העולם הזה. לעומת זאת בהטת המגמתו המפלגתית של שבו עון חדש שני, שפנה אף הוא לנוער בקול. בגר. היה זה תנופה, שבועון שהכריז ב"קולות על עצמאות, אף שערך על-ידי תנ"ר עת-החרות. כטכסיס מחוכם מיוחד, שם על שער גיליונו הראשון את תמונתו של יגאל אלון. למרות זאת היתה התנופה של תנופה אפסית.

● **מחלת הזולת.** גם הרפתקות שבו עוניות אחרות היו רחוקות השבוע משגשוג-השבועון המוצא על-ידי קבוצת קולקאבי ריאל, בו הושקעו כבר למעלה מרבע מיליון ל"י, ירד לתפוצה של 3800 טפסים. שבו עון המטכ"ל, שתפוצתו עלתה מאד בימי מיבצע סיני, ירד בקיוסקים לתפוצה של פחות מ-6000 טפסים.

היה נראה השבוע כי העתונות, הרגילה להקדיש את מיטב מרצה לריפוי כאבי הי זולת, תיטיב לעשות אם תפנה עתה את אור הזרקור למחלותיה של עצמה.

שריפות

בעיה בוערת

לא פעם נדמה כי האהבה הלוחשת של המדינה לעולים החדשים, הבאים אליה ממ"ר חקים, עשויה להתלקח בכל רגע בלהבה אמיתית.

כך קרה לפני ארבע שנים, בימי העליה הגדולה. במשך חודשים נמשך הריגון על גניבת חפצי-עולים ממחסן הסוכנות בנמל יפו. אז דובר במטענם של יהודי עיראק, שבאו במטוסים, הניחו למטעניהם לבוא אחריהם באוניה. רק חלק מן הרכוש הגיע לידי בעליה.

כשהגיעו השמועות לשיאן, האורה הבעיה באור גדול, שהאיר את יפו כולה. מחסן חפצי-העולים עלה באש, ויחד עמו המחסן הסמוך של שק"ם. הסוכנות האשימה את פקדי השק"ם, פקדי השק"ם את פקדי הסוכנות, אך השופט החוקר לא מצא שום הוכחות להבערה בודון.

העולים קיבלו את שלהם מחברות הבי סוה, האש שככה. העליה הגדולה נפסקה, ועמה גם גניבת החפצים בסיטונות.

● **עלי להבה.** השנה קרה הנס: שוב התזה עליה המונית, הפעם מאירופה. שוב באו העולים במטוסים ובאוניות, הניחו למטעניהם הגדולים והקטנים לבוא בספינות משא. שוב הגיע רק חלק קטן לתעודתו-חיתם הראשונה של עולים חדשים רבים בישראל היתה שוד רכושם.

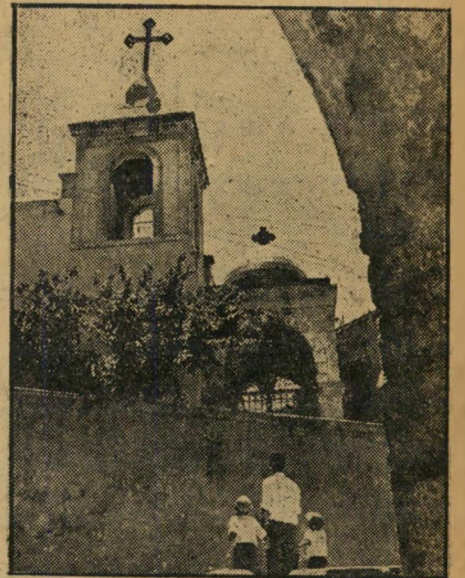
כששוב גברו השמועות, החליט השבוע מנהל מחלקת העליה, זלמן שרגאי המזוקן, לעשות משהו: הוא הזמין את העתונאים כדי לרמוז להם שהמטענים אינם גשודים כלל בישראל, כי אם בצרפת הידיונית. אלא ששוב האורה הבעיה ברגע הנכון באור המסורתי: עשר שעות לפני כינוס המסיבה פוצו להבות ממחסן חפצי-העולים בכורדאני ליד חיפה. העתונאים יכלו לעמוד במו רגליהם על הבעיה הבערת, כשהם מסי תובכים על עיי החורבות, בין הכבאים הרטובים והמיועזים.

שוב נשלח חוקר, ושוב לא גילה שום הוכחות להבערה בודון. לפי כל הסימנים, תשכה הבעיה יחד עם הלהבות, כשכל הצדדים מרוצים — מלבד חברת הביטוח, הממשיית.

● דבר שלא מנע בעד עורכי מעריב להכ"ר שדפסת השבוע הראשון הגיעה ל-32 אלף, מבלי לגלות את מספרי התפוצה הממשיית.

עשרות משפחות בכפר עולים פונות אל הצלב כאל תקוותן האחרונה להתקיים

ישו בא לקדושת שמונה

צלב הכנסיה מזדקר למרחוק ורומז כמגדלור לכל אלה שהרעב והמצוקה הביאו אותם להחלטות יאוש.

אין זו הפעם הראשונה שיהודים מבקשים לשנות את דתם. בשנים האחרונות אף נפוצו סיפורים רבים על יהודים, שהתנצרו ותמורת הבטחה לקבל עזרה כספית וניירות הגירה, הסיפור המובא בעמודים אלה שונה מהסיפורים הקודמים. כי בקרית-שמונה חדל המסע אל הצלב מלהיות תופעה אישית מקרית. בכפר הגלילי המוזנח מתייצב עתה הצלב מול לשכת העבודה והסעד, מציב את התקווה להקלה ולקיום לעומת חוסר היתקווה של העולים המיואשים. בכפר יחיד זה מבקשות עשרות משפחות יהודיות להתנצר. 25 משפחות אפילו התארגנו לביצוע השמד במשותף. הם אינם מחפשים רק לחם. הם מקווים כי הצלב ימצא להם גם מולדת חדשה.

מסופרות בילדים נדונה השמועה ברצינות. בקבוצה קטנה של תושבים עולי טאנגיר נבחר אפילו ועד מיוחד, לביצוע הסיפורים הקשורים בהתנצרות.

בעיירה בה הלחם השחור והפשוט הוא המטרה הקדושה היחידה לכל מפרנס, לא עמדה שום מחיצה קדושה בפני המטרה. לפני יותר מ-1900 שנה עמד ישו בקרבת מקום, הוין חמשת אלפים מחסידיו בחמישה ככרות לחם. וישבעו וישאו את הפתות הנותרים, שנים עשר סלים מלאים (הבשורה על-פי מתתיהו, פרק י"ג). אולם לא בכל יום מודמן הנוצרי בכבודו ובעצמו לסביבות הכינרת. הפעם נאלצו הרעבים להרחיק נדוד, הגיעו לנצרת ולחיסה, לאחר שאיבדו את האמונה בכל, פרט לאמונה בלחם.

תלמידיו החדשים של ישו רעבים מאד. הם מוכנים למכור את נשמתם לכל אלהים שהוא, ובלבד שיהיה זה אלהי הלחם. "מספיק כבר לתת לדרך עלינו, אנחנו רעבים. אי אפשר בחמש לירות ליום להאכיל משפחה שלמה. כל אחד יורק עליך. כולם לא איכפת להם איך אתה חי או מת. כן! הלכתי לכנסיה ולאף אחד לא איכפת מה עשיתי. שמו" צעק פאראג, רפד מטאנגיר שהפך לדובר קבוצת הספרדים הרוצה להתנצר.

בואר, ליד האשנב, קיבל אביגדור מאיר חבילה גדושה. כשפתח אותה בבית נשרו ממנה הפירות הראשונים למאמצי החיפושים אחר האל החדש: ספר חברית חחדשה בכריכה שחורה, ושלוש חולצות צבעוניות, עשויות משי.

הבליקין הקטן נדף חום. אפילו הרוח הקרירה שבאה לפנות ערב מההרים הגבוהים שבמערב, לא הצליחה להפיג את החום הנורא. בחצר, ביק בית הכסא המזרחי רוחש הזבובים, לערוגות המזנוחות של ירקות החורף, שיחקו ארבעה ילדים מוזהמים. במטבח עמדה אחותם ליד כיור המים, קילפה כמה מלפפונים והסילה אותם לתוך קערה עמוקה על השולחן שבצר. במקלחת, שהמים בה היו חמים לאחר שזרמו אליה מתוך מצניורות הגלויים לשמש, שטף האח הגדול מאיר ברמחה את גופו המיוע מעבודת היום.

ארוחת הערב היתה קצרה מאד: נגיסות גדולות של לחם טרי, מלפפונים קלופים, עגבניה בשלה וכוס תה חם ומתוק. השמש שקעה וירח גדול ומלא תפש את מקומה בשמים הבהירים. מרים, האחיות בת ה-15, השכיבה את ארבעת הילדים הקטנים בארבע הווחות של מיטת ההורים. מאיר בן ה-17 נשען על מפתן הבית, שטה לאורכו את רגליו העייפות והסתכל בעצב אל שורת בתי הכסא שנבנתה משום מה דווקא בפתחה של שורת הבלוקונים, כשפתחיה אל חזיתות הבתים.

אברהם ברמחה, אב המשפחה, ואשתו, לא היו באותו יום בקרית שמונה. בבוקר, הלכה אשתו של ברמחה לאחת החנויות במרכז העיירה, למשכן את זוג המספרים החדות ותער הגלבים של בעלה הספר תמורת חמש לירות. כזהרים יצאו השניים לחיפה.

הם נסעו למיסיון, "סיפר מאיר ברמחה בטון שקט וננעץ. "בבית אין מה לאכול. אני מפרנס את המשפחה בארבע לירות ליום. תשע גפשות בארבע לירות ליום, זה מעט מאד. אי אפשר לחיות כך. הורי נסעו לבקש מהכומר כסף..."

★ ★ ★

ארבע ד"ר ושתי ארוחות

עיר לפני הודש היה מאיר ברמחה אחד מאנשי חברת הנוער בקבוץ ברור-חייל. בפסח קיבל כמה ימי חופש, ניצל אותם לביקור קצר בבית משפחתו שבקרית-שמונה. כשהגיע מאיר הביתה היה מצבה של המשי סחה בכל רגל.

"לא היה מה לאכול בבית. אבא חולה ואין לו מקצוע אחר חוץ מספר. במרוקו היה ספר והיתה לו מספרה גדולה. כשבא לכאן כבר היו כמה ספרים לפניו. הציעו לו מסיפרה בשיכון שעל ההרים. אפילו כלבים לא באים לשם להסתפר. בלשכה לא היתה עבודה: רק בשביל פועלים חזקים. אבא לא חזק. בבית יש אמא, אחות בת 15, אח בן 8 וארבעה תינוקות קטנים. כולם צריכים לאכול. כולם צריכים ללבוש. צריך כסף. מרים הלכה ללשכה, לא קיבלה עבודה. אמרו שהיא צעירה מדי. בבית לא היה כלום."

לא היתה ברירה. מאיר נשאר בבית-הורים. הוא שלח מכתב לקיבוץ, הסביר למדריך החברה את המצב, נרשם בלשכת העבודה והמתין לחזרו לעבוד. כל החלומות על היצא ועל הקיבוץ, על הנחל ועל קורס המכונות התקלאיות אליו היה צריך לצאת.

נעלמו כלא היו. בברור-חייל היה מאיר מעובדי הקבוצים של ענף הפלחה, במוסך המכונות. בלשכה שלחו אותו לעבוד בגן-הירק של קיבוץ כפר בלום.

"אני עובד שמונה שעות ביום ומקבל ארבע לירות ושתי ארוחות מהקיבוץ. הכסף לא מספיק. אבא ראה שקשה לי, אבל אין ברירה. באחד הימים ראיתי שהוא לא יכול לסבול יותר, הוא נסע לחיפה וחזר שמח מאד. הוא סיפר שכומר אחד הבטיח לו לקחת אותו לקנדה אם יתנצר. את הילדים יקחו בינתיים למיסיון בנצרת ואני אוכל לחזור לקיבוץ, עד שאבא ואמא יתנצרו ויקבלו את כל הניירות."

אמא לא הסכימה בהתחלה. הוסיפה מרים את אשר החסיר מאיר. "היא בכתה ונסעה לרבנות בצפת. היא סיפרה להם שיש עוד הרבה שרוצים להתנצר ולעזוב את הארץ. ברבנות הבטיחו שיעזרו לה ושלחו אותה ללשכת הסעד. אבל אף אחד לא רצה לעזור. אפילו אמא ראתה שאין לנו ברירה אחרת: או להתנצר או למות מרעב!"

★ ★ ★

חברית החדשה וחולצות משי

השמועה כי בנצרת ובחיפה ישנם כמרים בעלי גלימות שחורות ארוכות, המוכנים לקבל יהודים אל חיק הצלב, עברה בקרית-שמונה במהירות הבזק. אף אחד אינו יודע מי הביא אותה, מי דאג להפיצה ומי חילק את הכתובות המתאימות. במשפחות

פועל דחק, ספר וחייל משוחרר יזמו את המ

אביגדור מאיר ואשתו סועדים את ארוחת הערב הדלה שלהם, עם בנם מנחם בניו בן השנתיים. למרות היתונו של האב לתנועת החירות ורעיונותיה, נאלץ להתנצר ולעזוב את עמו.

חיים אדרי, חייל משוחרר ותלמיד תיכון לשעבר, אינו יכול להיקלט במקצוע קבוע. "רציתי ללמוד כל מקצוע שהוא, רק שתהיה לי עבודה קבועה", אמר. שכן הרעב הביא אותו לכנסיה.

"את זה שלחו אלינו מהמיסיון. לנו אין חשמל בבית ואין מים. אין כסף ואין עבודה. יש לי ילד בדרך. הלכתי לחיפה לכנסיה והבטיחו לי לשלוח אותי לקנדה עם המשפחה. לא איכפת לי כלום. רק לנסוע. נמאס לי כאן!" צעק פאראג.

אביגדור מאיר, 25, עלה לישראל בפעם השנייה לפני שלוש שנים. בפעם הראשונה עלה רחוק. הוא שירת כמה חודשים בצבא ושוחרר מטעמי בריאות. כאשר שוחרר, לא קיבל עבודה, חזר למרוקו. אחרי החתונה חזר שוב לישראל. עכשיו הוא רוצה שוב לעזוב. ביתו המלוכלך מלא פישפשים ואחרי מעופש. לאביגדור לא איכפת. הוא לבש את חולצת המשי החדשה, הסתכל על אשתו ועל בנו, שזבובים שרצו על פניו, ויצא לרחוב, לספר לשכנים על הכמרים הטובים מחיפה.

★ ★ ★

נותנים כסף וזיוזות

לידים נוגים עלו מתוך פחון מספרתו של שלמה כהן. בפנים הפחון, לאור מגורת נפט עלובה, טיפל נער צעיר בלקוח בודד. בפניה, ליד כר חרס מלא מים ושלושה מאזינים צעירים, פרט שלמה כהן שירים מזרחיים על מנדולינה מארוקאית. גם שלמה כהן הוא אחד המאמינים החדשים באל הלחם. "אני לא יכול לעמוד על הרגליים. יש לי שמונה ילדים ואשה חולה. אני מרחיח שתי

מאיר, יעקב ומרים בר-מוחה מספרים על מצוקתה של משפחתם הגדולה ועל החלטתו הנחושה של אביהם להתנצר.

המועמדים לנצרות: ילדיו הקטנים של אברהם בר-מוחה ישנים על מיטת ההורים הגדולה. הילדים לבושים באותם בגדים מזוהמים בהם התרוצצו במשך כל היום בסימטאות העיירה המלוכלכת. אחד מהם (קיצוני מימין, למעלה) שוכב ערום כולו, מכוסה במפת שולחן.

לירות ליום, לפעמים שלוש. צריך לשלם מיסים ולתת לחם למשפחה. אמרו שבחיפה נותנים כסף וזיונות. הלכתי לשם. הבטיחו לשלוח לי תשובה.

לשלמה כהן לא היה איכפת מי יתן לו את הלחם. הוא לא רצה דחקה להתנצר. פעם היה דתי. עכשיו לא. עכשיו אינו מאמין בכלום. הוא רצה לאכול ולראות את ילדיו ואשתו שבעים. זה הכל.

גם חיים אדרי היה מסתפק במועט. הצעיר המוצק והעירני הוא חייל משוחרר. הוא שוחרר מהצבא לפני שלוש שנים ועדיין הוא חייל משוחרר. למרות שסיים שש כיתות בית-ספר תיכון במרוקו והמשיך ללמוד בחברות הנוער של עין-החורש ורגבים, בהן היה חבר, לא סודר עדיין אדרי בעבודה קבועה.

„שוחררתי מהצבא מטעמי בריאות. בצבא התנפלו עלי כמה חיילים והרביצו לי. נשארתי עם כמה אחוזי נכות. מאז אני לא מקבל עבודה קבועה. לא רוצים גם לשלוח אותי לקור" סיים להשתלמות במקצוע. לא חשוב לי איזה מקצוע, העיקר להיות קבוע בעבודה. יום היהודים אינם רוצים אותי, אפנה לנוצרים!”

הכומר בגלימה השחורה לא שמע מעולם על כפר בשם חלסה, שמה הערבי הקודם של קרית שמונה. בערבית לבנונית, ביקש לדעת על שום מה שואלים אותו שאלה כזאת. הוא ישב בחדר האורחים של כנסית סוליויאן בחיפה. חיכה להסבר.

„קרית שמונה? כן, קרית שמונה כן שמעתי. היו כאן המון אנשים משם. הם רצו להתנצר. הם הציעו להתנצר, לשלוח את הילדים למיסיון, בתנאי שנעזור להם לעזוב את הארץ. לזה אנחנו לא יכולים להסכים, כמוכן.”

★ ★ ★

אין צורך בנוצרים רעים

ראח אוגוסטין הוא כומר הכנסייה ה"סיליואנית (קאתולית) בחיפה. תפקידו הרשמי מכונה „דואג לעניי העדה”. הם באים אלינו רעבים ומלוכלכים” הסביר אח גיטת הכנסייה לאנשי קרית שמונה. „הדת שלנו אומרת שצריך לעזור לעני. אם אנחנו עוזרים להם, הרי זוהי עזרה הניתנת לכל עני, מבלי כל הבדל דת. חבילות לא שלחנו אף פעם. אין לנו כסף אפילו לתמיכה רצוי נית באנשי העדה הנוצרים שלנו, בחיפה.”

דובר אלם החדש של תושבי קרית שמונה הרעבים הוא האב תומס, אב העדה הקתולית בחיפה. האב תומס, כומר הולנדי מכהן בישראל כבר ארבע שנים, שולט ב"אנגלית, ספרדית, הולנדית, גרמנית, לאטינית וקצת עברית. הוא מחייך לשמע הצהרותיהם האופטימיות של הנוצרים הרעבים החדשים: „הם היו אצלנו. אבל אנחנו לא הבסחנו להם כלום. לא יכולנו להבטיח. אסור לנו להעביר לנצרות אנשים העושים זאת מתוך מצוקה כלכלית. זה בניגוד לאמונתנו ול"הוראות הכנסייה.”

„יש לנו מספיק נוצרים רעים. אין לנו צורך ביותר,” הסביר האב תומס בפשטות. לדבריו, קובעות הוראות הכנסייה שכל נוצרי חדש צריך לעבור תקופה של שנתיים מועמדות. בשנתיים אלו עומד הנוצרי תחת פיקוחו האישי של אחד הכמרים. מתנהל דין וחשבון מפורט על התנהגותו של המועמד, על תגובותיו הדתיות, על שיחותיו עם אביו הרוחני החדש. בתום השנתיים מועבר הדו"ח לבישוף, בעיר העתיקה בירושלים. הבישוף מאשר ורק אז ניתן האות לסכם ההסתכלה של הנוצרי החדש.

„אין שום אפשרות אחרת,” סיכם האב. „יש הוראות ברורות. גם ילדיו של הנוצרי החדש צריכים לעמוד תחת פיקוח ולבקר במיסיון.”

הוא הכחיש שניתנו הבטחות על חירות ודמי נסיעה לקנדה: „זה בלתי אפשרי. אין לנו כסף. אפילו אם ניתן מכתבי המלצה, אין להם ערך רב. זאת למדנו כבר מן הנסיון. יש לנו אפשרות מעטה מאד לעזור לנצרים מבין אנשי העדה שלנו בחיפה. אם הנוצרים החדשים יתקלו בקשיים בסביבתם הישנה, נוכל רק להשתתף בצערם. לעזור — יהיה קשה מאד.”

על מקור החבילות לא היה לאב תומס ולאח אוגוסטין שום הסבר. אולם הם לא הכחישו כי קיימים בישראל מקורות המוכנים לספק חבילות כאלה. „ייתכן שנשלחו מכנסייה אחרת בנצרה,” הסבירו. „ייתכן שמקור החבילות הוא באיזו אגודה מיסיונרית ששמעה על המצב הקשה בקרית שמונה.”

בקרית שמונה הוסיפה כל חבילה כזו דחיפה למסע-הצלב, שנולד במעמקי היאוש.

סע אל הצלב

שלמה כהן, הספר בפחון, מבלה את לילותיו במספרתו הדלה, כשהוא פורט על חמנדוליה. כהן (ראה שער) מקוה גם להגר.

האב תומס שהבטיח, לדברי אנשי קרית-שמונה, להעביר אותם על דתם ולשלוח אותם לקנדה, מכחיש את הכל. „יש לנו מספיק נוצרים רעים. אין לנו צורך ביותר,” הסביר.

חידלו לשטות בציבור, תדברנה העובדות!

מאת ש. רובינר

קה — לפחות 12 ימי עבודה נוספים מכל טונה, — מאשר טונה של אשכוליות הנאורות טריות לייצוא.

המועצה לשיווק טוענת: פחות תעסוקה

המועצה לשיווק הסבירה למי שלה שההיפך מזה הוא הנכון. הם טענו, שלצורך אריות פרי טרי לייצוא דרושים יותר אנשים מאשר לתהליך של הכנת שימורי פלחיאשכוליות.

עכשיו כבר מוסכם, שהמספרים שלי היו נכונים ו"המומחים" של המועצה לשיווק טעו. למעשה נתבססו חישובי על אומדנה זהירה ביותר.

אנשים אלה גרמו לכך שהמפעלים יהיו בטלים מעבודה, על ידי נתינת אינפורמציה מטעה לממשלה לייצרני שימורי הפרי.

בזבוז כספי הפרדסנים

עכשיו הם מבזבזים אלפי לירות מכספי הפרדסנים, כדי לפרסם סילוף נוסף של עובדה בקשר לשער הלירה לדולר, אשר מתקבל מייצוא פלחיאשכוליות.

יש לצפות להצהרות מטעות נוספות ממועצת השיווק

נראה שהמועצה לשיווק פרי הדר לא תשאיר אבן על אבן ברכה לסילוף העובדות האמיתיות.

תוכלו לצפות לכל מיני אינפורמציות מטעות, ולו גם על חשבון היצוא והייצוא של מדינת ישראל!

(מ)

ביונאר 1957 הגיעו לארץ אלפי עולים חדשים וכך גדל עוד יותר, חוסר העבודה.

ביונאר 1957 נשרו האשכוליות מן העצים. הן לא נקטפו ולא נארו, כרגיל, בגלל מחסור באניות. זה גרם לחוסר עבודה נוסף. המפעלים לשימורי פלחיאשכוליות עבדו רק עבר דה חלקית בגלל המחסור באשכוליות.

עד לאותו זמן יכלו המפעלים לשימוריפרי לקנות רק את הבררה לצורך שימורי פלחיאשכוליות. במשך שנים סירבה המועצה לשיווק פרי הדר למכור למפעלי השימורים, אשכוליות גדולות: 64, 80, 96, 112, אשר אותן העדיפו מפעלי השימורים לקבל, וייצאה אותן אשכוליות כפרי טרי לחו"ל.

הסוגים האלה שמניתי, כשהם מיוצאים טרי, מחירים הממוצע נמוך מהמחיר הממוצע המתקבל מכל הגדלים האחרים. היה מחסור בבררה והצעת, איפוא, שיקצבו מיד, מתוך הסוגים הגדולים האלה, כמות מסוימת עבור שימורי פלחים. כך היתה נוצרת תעסוקה לעוד מאות אנשים והקלה על המעמסה של חוסר העבודה.

כפי שהוכחתי בשני מאמרי הקודמים, זה יתן הכנסה נוספת במטבע זר ויביא לפרדסנים תמורה שווה, או אפילו טובה יותר עבור האשכוליות שלהם.

דובינר טוען:

תעסוקה יותר גדולה

הסברתי לממשלה, שטונה אחת של אשכוליות אשר תימכר לי שימוריפרי, תביא יותר תעסוקה.

• השלישי בסדרת 3 המאמרים.

הלהקה ההונגרית

ירושלים — 19 ביוני — אדיסון (כרטיסים: כהנא) חיפה — 20 ביוני — אורה 7 ו-9.30 (כרטיסים: יובל) נהריה — 21 ביוני; תל-אביב — 23 ו-24 ביוני, אהל-שם (רדיו-אודיון, כנף). ר"ג — 25/6 — רמה; נתניה — 26/6 — שרון; י"ב — 27/6 — אדיסון

(משך מעמוד 6)

רירים של נשיא צרפת. היא לא ידעה דבר על מחלת אביה. אך עוד לפני שנחת המטוס בבירת צרפת נפטר האב, כשהוא מדבר עד הרגע האחרון על מסיבת המשפחה שתתקיים בשבת בבית.

קול ישראל הודיע עוד באותו ערב על האבידה. מיד אחרי מהדורת החדשות, ש"הכלילה את הידיעה העצובה, ניגן כמה תקליטים עליזים מפי שושנה דמארי. אולם לבן-מושה לא היה פנאי לחשוב על כך. בפניו עמדה בעיה הרבה יותר חמורה: האם יהודיע לאשתו על האסון או לא?

לבסוף בחר במוצא הסביר ביותר: הוא הבריק מברק לשגרירות הישראלית ברחוב האגראם, פאריס, ביקש את אנשיה להודיע את ההודעה בצורה העדינה ביותר למושה, ברגע מתאים. "לא רציתי לגרום לביטול הופעתה", גילה לידידה. הוא ידע ששושנה המתרגשת בנקל והמציטת בחוש משפחתי מפותח ביותר, לא היתה שרה אחרי קבלתה את הידיעה.

כך שרה בליל שבת שושנה דמארי, הנציגה האהודה ביותר של ישראל, בארמון המפואר של נשיא צרפת, על חייהם ולבטיהם של יהודי תימן. היא לא ידעה שאביה, נציגם האהוד ביותר של עולי תימן אלה, נקבר יום לפני כן.

פרסומים

המשך יבוא

אחרי חצי שנה, בה נעלמו עלוני המודפסים של מלכאל גרינצאלד מתיבות הורא של ראשי המדינה ומנהיגיה, חזרו וגשלו חושי המודפסים הקודמים. גרינצאלד, ש"חזר מתקופת-הבראה ממושכת בשחיית בריא ומלא מרץ, על אף 70 שנותיו, פתח בהתקפה חריפה על כל אויביו המרובים בישראל.

טען גרינצאלד בשני עלוניו האחרונים, המכונים כרגיל מכתבים לחברי במחזורי (פנימי) והמוכפלים בעברית ובגרמנית משני צידיו של גליון נייר אחד:

● הש. ב. אחראי להתקנת מכשיר האזנה בשולחן עבודתו.

● הש. ב. אחראי לגניבת תיק ניירות אישיים וכסף, שנגנב מחדורו של גרינצאלד במלון הר ציון בירושלים.

● הש. ב. פירסם חלק מתעודותיו האי-שיות הגנובות של גרינצאלד באחד מבטי-אוניו המוסתים.

השבוע, אחרי שדויד בן-גוריון נטל על עצמו בפומבי את האחריות לעבודתו ופעולותיו של מנגנון-החושי, פירסם גרינצאלד עלון נוסף, קרא לראש הממשלה לגלות "אומץ לב מספיק שהנך מקבל עליך את האחריות המלאה" לכל הפעולות האלה, אחרת "אדע שכל הכרויותיך במסיבת ה"עיתונאים היו בלוף ואחיות עיניים".

בסוף העלון, כאילו נזכר במאוחר, הוסיף גרינצאלד כמה שורות: "בימים הקרובים אגלה את פרשת בגידתו של הקצין לתפ-קידים מיוחדים מאיר גוביק, שהיה מוסר ידיעות לאנשי המודיעין של הלח"י..."

מנגנון

"לעזאזל העובדות"

הכל התחיל מתוך החלטתו הנחושה של ג'ון פופר כי יש ללחום בסוציאליזם. פופר, 46, אורה תל-אביבי כחוש, בעל שפמפם ותנועות-חן עדינות המשוות לו את דמותו הצ'פלינאית של מסייה ורדו, רכש את התנגדותו לסוציאליזם עוד בהיותו סטודנט בפראג. הוא עלה ארצה לפני 20 שנה, פתח משרד לתרגומים בתל-אביב, המשיך לראות בסוציאליזם תופעה הרתיסכנות לקיום ה"מדינה. נשקן במאבק הרעיוני הגיחוק.

על כן הדפיס פופר, השולט ב-19 שפות, נייר מכתבים, שונא עליו את הכותרת: "ג'ון פופר, סוציאליסט ומומחה לאי-עילות. מכירה בסיטונות ובקמעונות של תיאוריות מארכסיסטיות עתיקות וחדשות תוצרת גר-מניה, רוסיה וישראל. קניה של קרנות קפי-טליסטיות לנסיגנות סוציאליסטיות ולדיכוי הקאפיטליזם."

על נייר זה, שיגר פופר לעשרות אישים בארץ את המכתב הסאטירי בנוסח הבא: "בשעה חמורה זו, כשהמוני הפועלים במערב מתחלקים בתועלת הקאפיטליסטית יחד עם

מעבידיהם, שעה שהם מתענגים בלוקסוס במקום למות כגיבורים על הבריכות למען עתיד טוב יותר, מדוע אתה עומד בצד? היכן מצפונך? האם אינך רואה שהסוציאליזם ימות בקרוב, אם לא נושית לו יד כאן בישראל?

"מדוע אתה נוהג במכוניתך הפרטית, אותה גולת מפיות ילדי פועלים רעבים, במקום לתיתה לאחד מפקידי ההסתדרות שישמש בה לצרכיו? אגא, הודיע לי מה אתה אומר לעשות בקשר למצב. אל תשכח, נביאנו האמיתי, בורוכוב הגדול בעצמו, אמר כי ישראל תיבנה רק בסוציאליזם."

קדימה התיאוריות! אדם אחד בל-בד טרח להשיב לפופר. היה זה פרץ ברני-שטיין, מנהיג הציונים הכלליים. כתב ברני-שטיין: "קבלתי את מכתבך המעניין ואני חייב להודיע לאדוני כי שקיעתו המוצהרת של הסוציאליזם הינה תופעה שיש ליתל לה, ולא אנקוף אצבע כדי למנוע אותה. מלבד זאת, אין לי מכונית פרטית."

מעודד מהצלחתו זו, ניגש פופר למבצעו הבא. לאחר שהופיע בעתון מכרו ממשלתי על משרה פנויה למנהל המכון לייעוץ ו"פריון, מיהר פופר להציג את מועמדותו. על נייר מכתבים שונא את התוארים המוזכרים.

כתב פופר, בין השאר: "אני ודאי המתאים ביותר למשרה זו מכל המועמדים. אני מומחה בכתבי אנגלס, מרכס, לנין, בוכריין, סטאלין ובורוכוב. אני נאמן לקו: לעזאזל העובדות, קדימה התיאוריות! אם אוכה ב"משרה, לא ארשה כלכלה סבלנית כזו שבארצות-הברית ובארצות החופש. אני חייב לומר שאני רואה את תהליך הסוציאליזציה בארצנו כבלתי משיבץ רצון. חצי מכלכלתנו עדיין בידיים פרטיות..."

לא עברו שבועיים ופופר קיבל תשובה מנציבות שירות המדינה: "בקשר למועמדותך

אנטי-סוציאליסט פופר
השקר המכוסה

למכרו, הננו לבקשך לסור ללשכתנו לבירור הצעת מועמדותך למכרו."

למרות עצות ידידיו, לקח פופר את אשתו ויחד עמה הופיע לראיון שנקבע לו. הוא התקבל בכבוד רב. קיבלה את פניו עובדת נציבות שירות המדינה שהזמינה אותו ל"שבת, הוציאה את מכתבו ההיתולי מתוך תיק, קראה אותו ברצינות, ואמרה: "לפני שנתיחל לדון, אני צריכה להודיע לך ש"נפלה טעות במכרו. אנחנו מתפשים סגן מנהל ולא מנהל. לסגן מנהל יש רק דרגה 7 ומשכורת לא כל כך גבוהה."

כאן הרגיש פופר הצמחוני שאין ביכולתו לסבול את הטמטום. השיב הוא בהתרגשות: "לא המשכורת היא העיקר. אבל למומחה כמוני פירוש הדבר שיהיו לי סמכויות מוגבלות. לזה איני מסכים."

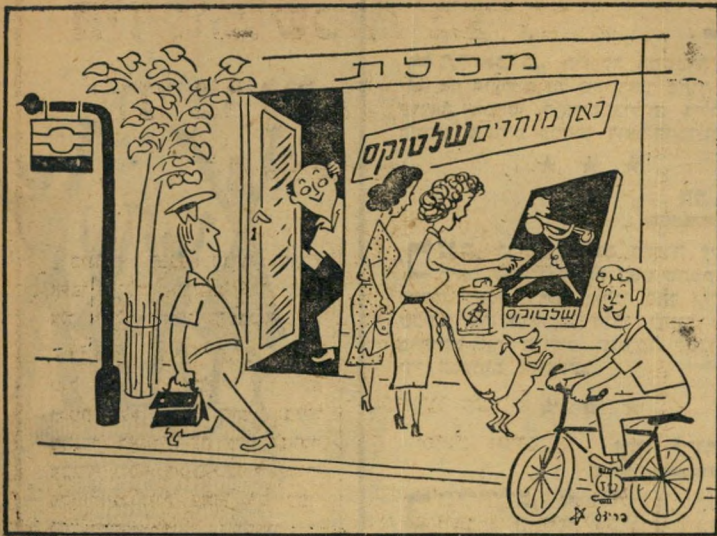
הים

מוות לפולשים

ליורדי הים בישראל ישנה דיעה ברורה כיצד הגיעו להקות כרישים לחוף המזרחי של הים התיכון: הם ניצלו את חסימת הסואץ בפני אניות ועברו לים התיכון — לחרדתם של המתרחצים ושוטרי משמר-החופים.

השבוע התברר כי היו גם כאלה ששמחו

מצא את השגיאות

בציור הנ"ל הוכנסו במתכוון 10 שגיאות (כגון הכובע על ראש האישה ההולנדית). אמץ את עיניך ומצא אותן. בין הפותרים נכונה יוגרלו 15 פרסי "שלטוקס". את הפתרונות יש לשלוח לת.ד. 245. ת"א. עד 30.6.1957 ולציין על המעטפה חידון שגיאות — "שלטוקס".

בערבות סיביר

הרומן המותח שתורגם לכל לשונות אירופה. יריעה רחבה של חיי החברה הגבוהה בארמונות פאר.

תיאור נאמן של השחיתות בחצר הצאר, גרוש עלילות מותחות של גורלות אדם.

32 עמודים — 100 פרוטה • להשיג בכל הקיוסקים

רבבות עקרות בית בארץ ובחוץ לארץ מתלהבות ממנו

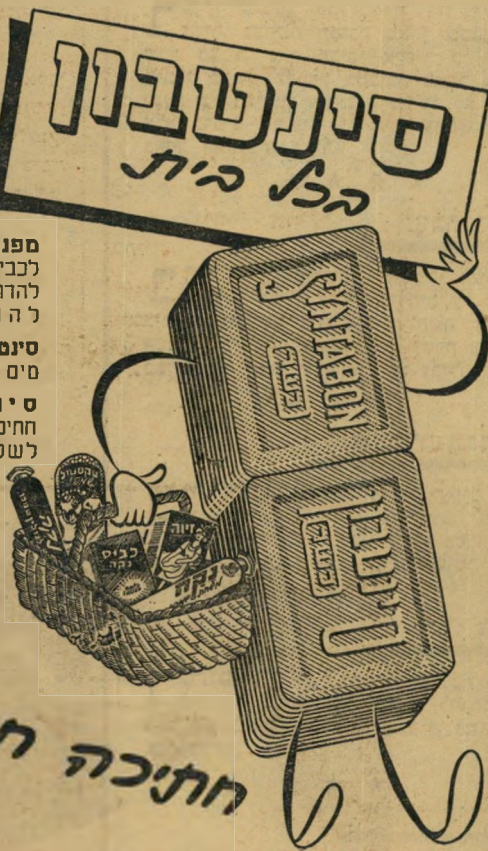
מפני שסינמבון הנו נוח ורבי שימושי לכביסה גדולה כמו לארץ העדין ביותר. להדחת כלים. שטיפת פירות וירקות. להוצאת לכלוך וכחסימים.

סינמבון מעלה קצף עשיר במים קרים סים קשים ואפילו במים סלוחים.

סינמבון חסכוני ביותר. חתיכה אחת של סינמבון שווה בשימוש לשלש חתיכות סבון כביסה רגיל.

סינמבון מנקה ביסודיות ידים משומנות ומסלק במיוחד לסכונאים ופועלי דפוס.

הוכחי בעצמך במעלותיו היוצאות מן הכלל של סינמבון.

נחת לך בקנות אחד מסוגי נקה הבאים:

- קופסת ענק "פסקסיל שפסון"
- אבקת "כביסה-קה" לכביסה מהירה
- אבקת כביסה ללא סבון "זיוה"
- שפופרת ענק "נקה לנולין שפסון"
- שפופרת ענק "משחת שפסון נקה"

סינמבון

תוצרת, נקה" - תוצרת איכות

במידה ולא ימסור חתונני את החפיסה חנם נא לפנות ל"מפיצי סינמבון" רש' הגדוד העברי 28 ת"א.

המנוחה, שחקנית תיאטרון זוטא סבינה גרושקא, נהרגה בנפלה מן המונות בשעת נסיעה . . . מלך הנפט הישראלי יקר תיאל פדרמן, שהוא גם בעל מלון דן, שואף להיות גם הילטון הישראלי על ידי הקמת רשת נרחבת של בתי-מלון. נוסף על מאר מציו (שנכשלו לפי שעה) לרכוש את מלון קסטל בתל-אביב, מתכנן עתה פדרמן בית-מלון גדול חדש על הירח-כרמל . . . מעין התנינוקות הגבנה עתה מטעם ההסתדרות בירושלים על שמו (ובכספו) של סגן נשיא איגוד פועלי ההובלה ב"ארצות-הברית, גימני הופה, נועד כנראה לתת ריביליטציה ציבורית ומוסרית ל"טיפוס מפוקפק זה, שנגדו מתנהלת עתה במולדתו חקירה משטרתית וקונגרסאית גם

להופעת הדגים הטורפים האדירים. בלט ביניהם אבו סקנדר, דייג ערבי בן 70, שגולד ביפו ובילה כמעט את כל חייו על פני הגלים. כאשר הגיעו הכרישים, היה אבו סקנדר הכחוש ומקומט הפנים מוכן לקבל את פניהם.

מכה מזונה אדיר. הדיג הזקן פיתח שיטה משלו לספל בפולשים. "הכרישים נמצאים רק במים עמוקים והם באים איפה שיש הרבה דגים קטנים", סיפר בשלווה האיטית של איש מקצוע. "אני מסתכל על הרוח ועל צבע המים ואומר לעצמי: הלילה הם יבואו. אז אני מטיל את החכות שלי לים, קושר אותן למצופים והולך לישון."

למחרת בבוקר יצא אבו סקנדר למצוף.

התמונה שגרמה לגט האמת הערומה

יחד. הופה נאשם, יחד עם מנהיגים אחרים של איגוד מקצועי זה, במעילה במיליוני דולארים, בקיום קשרים עם כנופיות גנג סטרים ובחזקת בתי-בוסת . . . שני שבאים ישראליים הוזמנו לראגון כדי להעריך את נזקי השריפה של א/ק בירגיסטה טופט. מטען האורז של האנייה, שערכו היה יותר מחצי מיליון דולאר, יימכר עתה ב"15 אלף דולאר כמספוא לבהמות . . . האם התפשטות בפומבי מהחזק עביר רה פלילית או לא? חזת דעת משפטית על שאלה זאת ביקשה השבוע עיריית תל-אביב, המתנגדת להופעותיהן של דוגמניות חיות בחלונות ראוה ברחובות המרכזיים של העיר. הופעות אלה מושכות קהל רב, המשבש את התנועה הסדירה ברחובות . . . במתנגדי לשוק-השחור נתגלה ערבי קשיש בן 60, תושב כפר טייבה, אשר טען כאשר נתפס על-ידי המשטרה בשומו מטיול בלתי-חוקי מעבר לגבול ירדן: "רצתי תי לשבור את הקארטל של ערביי ישראל המפקיעים את מחיר בנותיהם ומבקשים מוהר רב ולכן יצאתי לירדן לחפש שם בתיווג במחיר מתקבל על הדעת" . . . גזוזטראות מיוחדות שליליים ותיירים, המהות נקודות תצפית לנופי הארץ, הוקמו על אם הדרך בכמה מקומות נאים במיוחד. חיצים וקווי גובה מפנים את תשומת-לב הצופים לעבר המקומות המעניינים הנשקפים מנקודות אלה.

עוד מרחוק הבחין בדג הענק, שבלע את החכה ומצא את עצמו קשור למצוף. הכריש השתולל, הקציף את המים סביבו בהפגנת כוח וזעמת. אבו סקנדר ישב בסירתו ה"קטנה, בחברת שני עוזריו, והביט בשלווה בענק המשתולל. "תנו לו להתעייף", סינן בין שניו.

כעבור שעה נעשו תנועותיו של הכריש איטיות יותר. הוא צלל מתחת לפני המים, לנוח מעט. במלים קצובות הורה הזקן לעוזריו להתקרב אל המצוף. הם התירו את חבל החכה, קשרו אותו אל הסירה והחלו איטפים אותו לאט-לאט. תחום פעולתו של הכריש הלך והתקצר.

הכריש חש בסכנה. הוא אסף את כוחותיו, פילח את המים כטורפדו רצחני לכיוון הסירה, הנחית בה מהלומה מזונה אדיר. אחר כך זינק באחיר וצלל שוב למים. הסירה הקטנה הודעקה מעוצמת המכה. אך אבו סקנדר לא נבהל. הוא העביר את ההוראה "לאסוף חבלו".

שוב התקרבה הסירה אל שללה המרדני. הדג התרומם שום אל פני הים, מוכן להתקפת-מחץ מחודשת. אך עוזרו של אבו-סקנדר היה מוכן.

הוא כיוון כידון מחודר, בעל ראש-חץ, ישר אל הדג. "זרוק!" צעק אבו סקנדר, שניה לפני שהדג הטיל את עצמו על הסירה.

הכידון הועף בתנופה, נתקע עמוק בבשר הדג. הכריש התרומם חציו מן המים, נעצר, נפל בכבדות למים והחל משתולל בזעם מחודש. עתה, מלבד החכה, קשר אותו גם הכידון אל ציידו. הוא המשיך להשתולל, בעוד, אך גורלו כבר נחרץ. דמו החל מתפשט על המים המקציפים.

עד צאת נשמתו. שוב התקרבה אליו הסירה. הפעם אחז העוזר לאסו בידו. בתנועה זריזה, העביר את עניבת-החנק מעל לראש הכריש, הידקו בכוח מסביב לזומו. הדג הגדול נתקם בהדרגה, עד שלא נותרה בו רוח חיים. הקרב תם.

כעבור שעה, חילק אבו סקנדר 120 קילור-גרמים של כריש מבוחר לחנויות הדגים של יפו.

כל ישראל

הגוב התורם - פטור

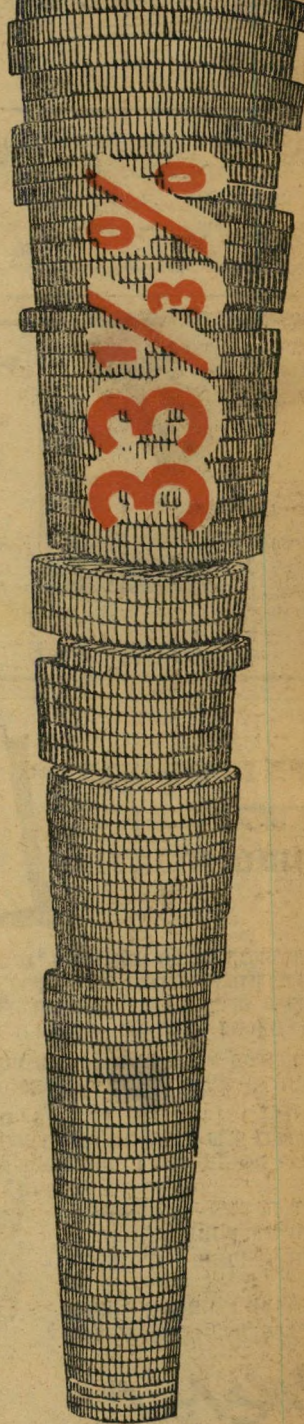
מנעוד שבור בולתה של מונית עלול לעלות לחברת המוניות עתיד מוגרבי 30 אלף ל"י. והו הסכום שתבע השבוע בתביעת פיצויים אזרחית ליאון גרושקא, אשר אשתו

תזכיר

המשולש הנצחי

הקרב ביג'י - בנטוב, שהעולם הזה (1026) ניבא להתרפתה, הגיע השבוע לשיא חדש כאשר ערך ביג'י סיור בנגב, נמנע ב"אופן הפגנתי מלהזמין גם את בנטוב. בנטוב עצמו הקדים את ביג'י בשטח אחר, מיהר לפרסם פרטים על התוכנית לפיתוח הנגב, אשר ביג'י עצמו התכחח לשמור לאחד מן אומיו הקרובים . . . השרים הדתיים נפגשו השבוע עם ביג'י, הציגו לו את תביעותיהם להתרפת החוקים הדתיים במדינה, כפי שהודיע מראש העולם הזה (1026) . . . תמונות-העירום, שצולמו על-ידי רופא-עיניים תל-אביבי שהתפרץ לצורך זה לדירת אשתו (ראה תמונה) והפתיעה במיטה עם קציני-משטרה (העולם הזה 1026) הוצגו השבוע במשרד-הרבנות, גרמו לאישור הגט לפי דרישת הבעל. באותה שעה פנה עורך-הדין מיכאל כספי לשר-המשטרה, דרש כי פעולות המשטרה בענין הפריצה לא יעוכבו בגלל העובדה שהצד השלישי, במשולש ה"רומנטי, הוא קצין משטרה.

ההצלחה תאיר לך פנים

**בעזרת חשבון
"חסכון פרס"
בנק דיסקונט
לישראל בע"מ**

הווי

בול!

ב-תליאביב, הוועקה המשטרה לחקור את היעלום של שקידואר מתוך מכונת שיצאה ממחסן דואר-החבילות, גילתה את השקים מונחים במחסן דואר-החבילות.

★ ★ ★

חד גדיא

ב-נגב, הביטו בדואים בחרדה על שדו תיהם שהחלו עולים באש מחמת השרב הקשה, נשמו לרחחה כאשר החל יורד גשם שכבה את הדליקה, חדלו להיות מרוצים בראותם את הנזקים שנגרמו לשדות על ידי הגשמים הוועפים.

★ ★ ★

עצה ידידותית

ב-תלירעים, פירסם עלון המשק את תגובתו הנמרצת לגניבות צינורות הי אלומיניום של המשק על ידי מסתננים מעזה, העושים מהם מחבתות וסירים: "ספ שים שכמותם — יכלו להיכנס ישר למטבח!"

★ ★ ★

תזכורת

ב-פרונטנאק, ארצות-הברית, התכוננה חברת המים למבול של מחאות, כאשר ניתקה את זרם המים ללא אזהרה, לביצוע תיקונים דחופים, הופתעה כאשר אף לקוח לא התלונן ובמקום זה הופיע תושב אחד לסלק חוב שהצטבר במשך חודשים רבים.

★ ★ ★

אשרי הגפרור

ב-שדרות, נעצר שלמה ללוש כחשוד בהצתת שדה קוצים בקירבת שדות המושב, הצטדק: "מישהו אמר לי לזרוק גפרור ולראות כמה שזה בוער יפה."

★ ★ ★

עובדות ומסמכים

ב-באר-שבע, פנה יוסף לוי לקצין העיר, בבקשת תמיכה מאחר שבנו מ' שרת בצבא, שלף מכיסו אישור כי הינו מובטל כרוני, הסתלק במבוכה כאשר נזכה לדעת כי המיסמך שהוציא מכיסו לא היה אלא כרטיס המוכיח כי הינו עובד קבוע באחד המפעלים בעיר.

★ ★ ★

עובר ושב

ב-האנובר, גרמניה, הווליסה משטרת התנועה לחלק, נוסף לדו"חים על עבירות תנועה, גם ציונים של גהיגה טובה, הסבירה כי כל נהג שיצבור עשרה ציונים כאלה יוכל לבטל דו"ח אחד על עבירה קלה.

★ ★ ★

שוטרים וגנבים

ב-ירושלים, התלונן השוטיר יעקוב לוי כי בנסעו באוטובוס מהר"טוב לבירה הוציא כייס מכיסו המחאות-כסף בסך 200 ל"י, תעודת-נשואין ואת תעודת-השוטיר שלו.

★ ★ ★

גוזז גוזז

ב-נתיב חל"ה, במסיבת השבת ש' הוקדשה לסיום הגז, הוזמן לחדר הי אוכל האייל זקן-העדר כאורח-כבוד, גוזז ב' טכס מיוחד.

★ ★ ★

מקרב פזורים

ב-חיפה, לאחר קטסטרופים שהתחוללה על רקע של הונאה במשחק קלפים, הובאו המהקטטים ובייהם יקבב כהן ו' ויקטור כהן למשטרה, גילו כי הם בני דודים שמוצאם מטריפוליטניה.

★ ★ ★

גזרידין

ב-גבת, ביקשו חברי המשק להביע את הערכתם לשחקני תיאטרון זירה על הי צגת פרנסואה ראטיג'ר, הגישו להם כשי זר קלוע מקלתי גזר.

אשה רוצה ילדים? דרושה הגנה מעין הר המכשף

"אני מסכימה. למה לא? הוא מסתכל לי בעיניים והקול שלו מגיע כמו מרחוק לאוזניים שלי: יש לך פצעים?"
אין לי, אמרתי לו. הוא מסתכל לי חזק בעיניים. הראש מסתובב לי. ושוב הקול מרחוק: למה את משקרת? המלאכים שלי אומרים לי שיש לך. עכשיו המלאכים מרוי גזים בגלל ששיקרת ורוצים כסף. יש לך פצע — מתחת לחזה!"
וזה היה נכון.

הוא אומר לי להוריד את השמלה ואני מורידה. לא מתביישת. כמו רופא. הוא לקח משהו ביד, לא יודעת עפרון או עט, שם את היד על החזה שלי חזק, וכתב. לא יודעת מה. לא יודעת לקרוא. כשגמר, הסתכל לי בעיניים. הראש שלי הסתובב ונפלת. כשפתחתי את העיניים לא היה באוהל."

כל הטיפול הזה היה רק הקדמה. נותרה עוד פגישה אחת, לפני שמלאכת המלאכים תסתיים. המשיכה רחל: "גם הפעם ישב על המיטה באוהל. הוא ביקש מאחי ביצה ואמר לו לצאת. הוא לקח את הביצה ואמר לי לשים אותה מתחת לשמלה, עלידי הי בטן. החזקתי את הביצה קצת זמן והוא ביקש אותה בחזרה. שמתי לו את הביצה ביד. הוא הסתכל עליה, אמר משהו ובמכה אחת שבר אותה. בפנים — פוי! מסריח, עם חתיכות בשר. נתתי לו כסף והוא אמר לי: "עכשיו גמרת את הטיפול. את בריאה."

אך הדרך אל הילודה היתה עדיין נעולה. אחרי האשה היב היה הבעל לעבור תחת כנפי מלאכי השרת של חסן. "כשיהיה מוכן לטיפול, תגיד לי." הורה לה המכשף.

★ ★ ★

הבעל נלכד ברשת

ד-ייד אושרי, גבר כחוש ושחום, שי' התפרנס מעבודה בבנין, היה מצוייד גם בראש בריא. הוא לא הבין חוכמות. "אני לא רוצה ללכת למכשף שלך!" הודיע לאש' תו בתוקף. אך רחל לא התאשה, רקמה את רשת הקסמים בסבלנות.

יום אחד יצא דויד לקנות טומבאק לגר' גילה בפתח-תקעה. בדרכו ביקר באוהליו של אחיה של רחל. כאשר חזר לביתו נד' מה היה לו שקרה משהו משונה לבית: הוא היה נקי ומסודר כמו בערב פסח. בפנים ישבה כל המשפחה וחיכתה לו.

ד-בר אחד העיק על משפחת אושרי מעל לכל. מזה שלוש שנים נישאה רחל לבעלה דויד, ולמרות כל רצונם לא נולדו ילדים. רחל, אשה צנומה ונפולת פנים, בכתה בלי הרף, פנתה לרופאים; בעלה רצה לגרשה. עד אשר בא אחיה דויד רדעה לביתה במגדיל, סיפר לה כי מצא איש שירפאה מעקרותה.

"הוא הסתכל שאף אחד לא ישמע אותנו," סיפרה רחל, "ואמר לי: יש לי איש חכם לומד הרבה בספרים והמלאכים עוזרים לו. הוא ירפא אותך."

תחילה סירבה רחל לבקר את האיש המס' תוריי. אך התקווה לזכות בפרי בטן הכריעה. "באתי לאהל של אחי, במעברת מגדיל. האיש היה שם. הוא ישב על המיטה והס' תכל עלי. לא דיבר."

היתה זו פגישה הראשונה של רחל עם חסן יחיא. "הוא קם, התקרב אלי, הוציא נייר מהכיס שלו, שם אותו במימ, אמר משהו ונתן לי לשתות מהצלחת — הכל, הנייר והמים ביחד. ואני שתיתי למה, שזה רפואה. כשרציתי כבר ללכת, אמר לי לקנות תרנגולת גדולה, לא תרנגול, ולהביא אותה מחר."

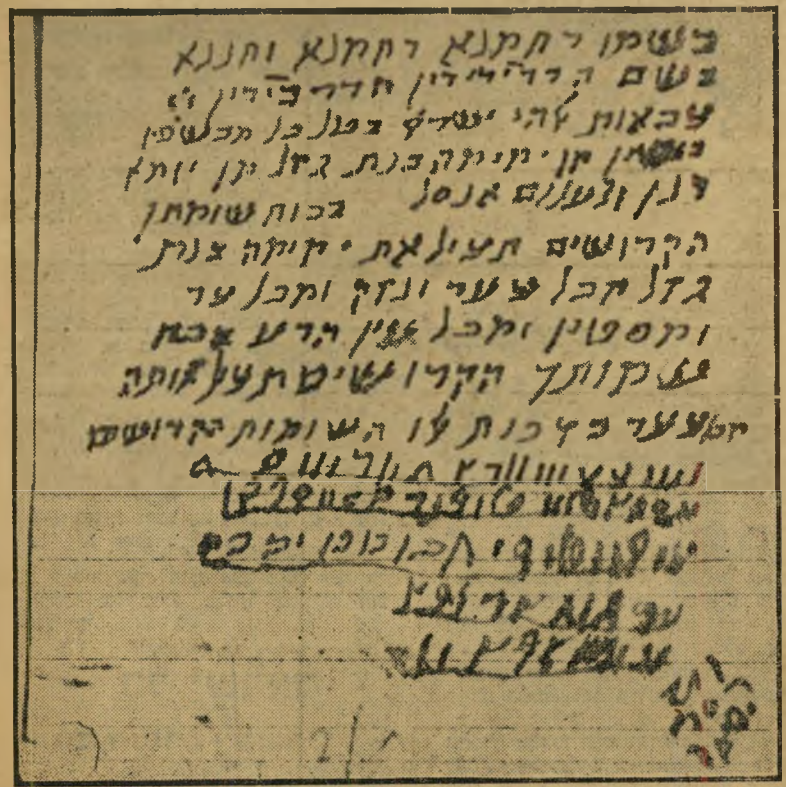
עקרת הבית העקרה מיהרה לקנות תר' נגולת 12 לירות, שחטה אותה וחזרה למחרת לאוהל אחיה במעברת. "הוא כבר חיכה לי באוהל. לקח אתה תרנגולת, עשה ככה, כמה סיבובים באוויר, ובאמת — אין תרנגולת. אני מיהרתי; לא רציתי ש' בעלי ידע. הוא הוציא נייר, כתב עליו לא יודעת מה. לא יודעת לקרוא. ועוד פעם נתן לי לשתות."

מחר התענוג: חמש לירות. זהו המחיר שנקבע עליידי המלאכים גבריאל, מיכאל ועמיאל בכבודם ובצעמם. רחל שילמה. "לא לתת!" שאלה בתמהון. "אני לא רציתי להתחיל עם המלאכים."

★ ★ ★

ביצה מפריחה

ד-טיפוז — ושכר המלאכים בצידו — נמשך כמה ימים. "יום אחד אני נוסעת למעברה. האיש יושב על המיטה. לא מדבר כלום. פתאום הוא קם, מסתכל לי בעיניים ואני מרגישה איך הראש שלי מתחיל להס' תובב. הוא אומר לכולם לצאת. ניגש אלי ואמר לי: עכשיו מתחיל הטיפול הקשה שלך. אני ארפא אותך עכשיו. את צריכה רק להגיד לי את האמת."

עובדות ומספרים. זהו כתב-קודש שניתן עליידי יחיא לבית גזל. אף היא אחת מקרבנותיו התמימים של המכשף. כתב-קודש זה צריך היה לשמש תעודת-חסינות ותרופה נגד עיוותים ומחלות. שתי השורות התחתונות מלאות טפדות ערביות.

המלאכים מדוברים? נא לפנות אל-

כפר-סבא

זן יחיא היו קשרים מצויינים עם העולם העליון. המלאך יואל הביא אוכל לפי פקודתו, המלאך עזריאל ריפא את חותיו. כאשר פוזר מלח על הרצפה, זחל אחריו נחש למקום שהוא הלך. היתה לו שליטה מוחלטת על רוחות רפא והאושר. יום אחד עשה את הטעות הגדולה של חייו.

חסן יחיא, חושב שיוכן נווה נאמן בכפר-סבא, מינה את עצמו מתווך מוסמך בין מלאכי השמיים לבין חושבי האדמה, שהיו זקוקים להתערבותם הקדושה. תמורת שירותים שונים לנשים הרות, חולים כרוניים, משפחות עקרות וסתם אנשים, זכה לכמה אלפי לירות.

יא לקח מלח והנחש התחיל לזחול אחריו, לאן שהוא שפך את המלח.

הכסף של משפחת אושרי אול, עד כי כל פעולת המלאכים הברוכה עמדה בסיכון סכנה. האיש היחיד במשפחה שיכול היה להכניס כספים חדשים היה דוד עצמו. יחיא שכח את עצמו לדקה והרשה לו לצאת לעבודה. היתה זו טעות מרה. במצוקתו הרבה לא עצר דוד אושרי את לשונו, סיפר למעבדיו הקבלן את כל פרשה הקי כמים. הקבלן, בחוסר אמונה משוע, פרץ בצחוק.

★ ★ ★

עבר מוגוון

צ' חוקו הציני של הקבלן פוצץ את כל העניין. תוך ימים אחדים הסתבר כי לחסן יחיא עבר עשיר מאד בעניינים אלה. הוא היה צורף, שדכן, בנקאי, מהנדס בנין, מומחה בתורה ומרפא פגעים. הכל עשה בהדרגה המקצועית המסורה של המלאכים, ותמורת שכר-סירחה מקסים.

עתה מתכונן המכשף הגדול להסביר בפני בית-המשפט המחוזי, במלים פרוזאיות, את מעשיו השמיימיים. מי יודע? אולי המלאכים יעזרו לו גם הפעם.

בבטחון לחולה המדומה. "המלאך עזריאל ירפא".

סיפר דוד השבוע: "רחצו אותי בשתן תישים ונהיו לי פצעים על הגוף. אז הוא אמר שאני טמא ושצריך לשלם למלאכים. שילמתי לו בכסף ובבגדים. הוא היה בא עם בגדים מלוכלכים והייתי נותן לו בגדי דים נקיים. סוף-סוף, צריך להיות נקי כשי הולכים לדבר עם המלאכים".

הבידוד היה מוחלט. דוד לא הרשה לצאת מהחדר ואיש לא נכנס אליו. את צרכיו עשה בפה בפינה. יחיא העתיק את מטה הקסמים שלו למחסן פח בחצר אושרי, הפך אותו למטה מיבצעים. משם היה משגיח על הלכות הירוק ומוסר את פקודותיו ותוכניות. כשהיה חם בצריפון הצר, היה יחיא מוציא שולחן לחצר.

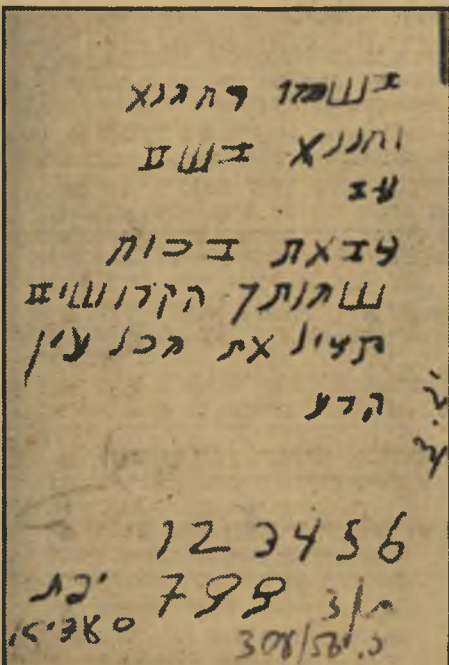
סביב מיטתו של אושרי התרחשו דברים מופלאים. אבנים היו מתעופפות אל הי רשת וקרעות אותה. אבן אחת, שנזרקה בכוח רב מדי, קרעה את הרשת. יחיא תיקן את הנזק במו ידיו. לילה אחד נדמה היה לדוד כי מיטתו מיטלטלת תחתיו ונשברת לגזרים. בבוקר, לאפתעתו, עוד עמדה הי מיטה על רגליה.

עושרו של דוד אושרי הלך וכלה. חצי דונם אדמה שהיה לו עבר רשמית לידי יחיא, שפעל כמנהל העסקים הארצי של הי מלאכים בע"מ. הכסף הלך ואול, עצביו של דוד התערערו לחלוטין. נחשים וחיות שור נות מילאו את חלומותיו ואפילו בשעות היום.

פעם ניכנס יחיא לחדר, כשבדיו הבילה מכוסה במפת שולחן. הוא הניח את הי בילה מתחת לשמיכה שעל המיטה. כעבור כמה דקות הוריד את התבילה לרצפה. עיני דוד יצאו מחוריהן: נחש ארוך הזדחל מתחת למפה, כשלשונו מרקת בחלל. יח

ביצה ואני. רחל אושרי, 40, מסבירה כיצד טיפל בה יחיא, כדי לרפאה מעקרותה. "הוא לחץ חזק על החזה ואמר לי לחזק ביצה על הבטן". הטיפול נשאר, למרות התקוות, ללא כל תוצאה.

זה החדר יושב גבר זר בעל גוף חסון יחיד חלקלקות. היה זה חסן יחיא. כמו ומד בזמנו, חיכה יחיא שההר יבוא. אך משלא בא ההר, הלך מוחמד אל דוד כדי להוכיח לו באותות ובמופ"ז כי הוא האיש המסוגל להביא בנים שפחתו.

איפה היית כל כך הרבה זמן? שאלה ל את בעלה.

"פני שהספיק לענות, התערב המכשף יחיא: "היית אצל דוד רדעה ועמדת ב" לקנות סומבאק".

ושרי פער את פיו. האיש הזה באמת שף. הבעל היה מוכן לטיפול.

★ ★ ★

מרק פתקים

שיעור הראשון במלאכימה החל: יחיא גירש את כל בני המשפחה מן הדר, נשאר עם לקוחו החדש לבדו. הוא ציא כמה פתקים קדושים, ניגש לברז כין את משקה המלאכים הסטנדרטי: ק פתקים. דוד שתה ונשכב מיד לישון.

יחיא, שהיה בקי בדרכי אנוש לא פחות שר בדרכי הרוחות, ידע כי דוד מעורה הבריות. הוא חשש כי אותן בריות יות לא יבינו נכונה את הטיפול היימי ויצחקו מדודי התם. על כן אסר יו לעזוב את מיטתו במשך חודש תמים. כריאל ומיכאל יביאו לך אוכל, הודיע

עדות משמים. אחד מפתקי הקודש שניתנו ל"לקוחות". בפינה התחתונה מימין רשומים מספרים סידוריים שניתנו לפתק כמוצג משפטי.

הבעל המרומה. דוד אושרי, שמסר את עצמו לידי המכשף בתקווה לזכות לילדים, איבד את כל כספו, גרם בסקרה לגילוי מעשי המכשף.

מאזן מסחרי. חסן יחיא היה השדכן של ימימה חגיבי. הוא גם נתן לה כתב-הגנה להרינתה. התמורה: 2500 ל"י עבורות למכשף.

השאלת הארוכה ביותר

הרמטכ"ל רביאלוף משה דיין ישתתף בקרוב על קברו של בניהו בן-יהודה, שר צבא של מלכי ישראל דוד ושלמה. הוא הוזמן לכך על ידי חברת הזוהר של ק"ק צפת, הרוצה להחיות את מסורת העליה לקברו של איש הצבא העברי הקדמון, על ידי סכס צבאי מפואר. . . . השבועון הצרפתי פארי מאש, המפרסם בגיליונו האחרון תמונת-ענק של דוד בן-גוריון ורעייתו פולה, מציין בטעות בכותרת כי בתצלום נראים "ראש ממשלת ישראל ורעייתו רחל. . . שר החינוך זלמן (זיאמה) ארן סיפר השבוע כיצד אירע שהוא לא הפך ל-אגרונום, כשאיתו. בשעתו, כאשר עמד שם עת חודשים לפני סיום האוניברסיטה החקלאית בחרקוב, ברית-המועצות, הוטל עליו להתייצב בפני ועדת סיהורים. אחד מחברי הוועדה הצהיר בפניו של ארן כי נשיא ההסתדרות העולמית, ד"ר חיים ווייצמן הי' מנוח, הוא "נחן האימפריאליזם הבינלאומי". ארן הצעיר הגן על כבודו של חיצמן בהריפות, וכתוצאה מכך נפסל להמשיך ללמוד באוניברסיטה. . . . את השאלת הארוכה ביותר בתולדות הכנסת, שכללה 13 שאלות בעניין הוצאת דרכונים, הגיש עורך הארץ ח"כ פרודגרייבי גרשום שוקן - זאת גילה השבוע שרהפנים ישראל ברי יהודה. . . שר הקיבוץ לשעבר וגובר הסוכנות כיום, ד"ר דב יוסף, טען השבוע כי קרוביהם של העולים החדשים בישראל הכזיבו קשות את הסוכנות, שקיחתה כי הקרובים יתגייסו לקליטת שארית-העם עולים. הוא טען, כי הדברים הגיעו לידי כך שהעולים מסרבים, בהשראת קרוביהם, למסור את כתובותיהם של הקרובים. באחד הימים, סיפר ד"ר יוסף, התקרבה לחופי הארץ אוניה שהשיטה מאות עולים אשר רק ארבעה מהם הודיעו כי יש להם קרובים בארץ. כשהגיעה האנייה לנמל, קיבל את פניה קהל של מאות מנפגעי-מספחות. כששאל ד"ר יוסף את קצין-המשרה בנמל מי הם המחכים לבוא האנייה, השיב לו הקצין: "אלה הם קרובי העולים, כמוכן!"

★ ★ ★

איה מערתך, הקאמרי?

הפתעה מיוחדת במינה ציפתה השבוע ל-מבקר התיאטרון המחמיר ד"ר חיים גלמן, בבואו לטוקיו, בירת יפאן, לסידרת הרצאות מטעם משרד-החוק: באותו שבוע עצמו נערך כה בטוקיו הצגת הבכורה של המחזה שחור על גבי לבן מאת אפרים קישון, אשר סביבו התלקחה בשעתו מלחמה ועירה בין המבקר לבין תיאטרון הבימה. למרבה ה-מבוכה, נקרא התיאטרון היפאני המציג את המחזה בשם: . . . במאמר שהתפרסם בגיליון השבוע של בטיאון התנועה החינוכית של השומר-הצעיר, על החומה, הסביר אחד מוותיקי התנועה מדוע הצטרפו הוא וחבריו

סופר ליאון יוריס (שמאל) וקיבוצניקידיד בסאסא "סופר משעמם עד מוות"

משק יעקב ("יק") מאטק ושאל אותו לדעתו על זעקת הקרב. השיב "יק": "התחלתי לקרוא את הספר, אבל הוא שיעמם אותי נורא והפסקתי. זה בכלל לא סיפור". מסתבר, שלמרות דעה חריפה זאת נהנה יוריס מגי' לוי-הלב וזכר את ידידותו של הקיבוצניק מן הגליל: לא מכבר קיבל "יק" מארצות הברית תצלום צבעוני (ראה תמונה). בו נאים הוא והסופר זה בצד זה, על רקע הקיבוץ.

★ ★ ★

רק חול וחול

בשעה שנפגשו השבוע הרמטכ"ל רביאלוף משה דיין ומפקד כוח החירום של האו"ם הגנרל אדריאן ל. מ. ברנס, לשיחה על המגבלות במלון דגון באשקלון, דאג הדואר הישראלי במיוחד לכך שהעיתונות לא תוכל להיזדרז יתר על המידה במסירת ידיעותיה: כל הקשר הטלפוני של אשקלון וסביבותיה נותק למשך שעות, בלי הודעה מוקדמת. . . ח"כ מפא"י אברהם הרא"צפדר, שחיפש לא מכבר באופן דחוף את ח' בחרו לסייע בבה אידרסון, נאלץ לנקוט בשיטות חיפוש מקוריות: הוא טילפן אל כל סניפי קופת-חולים בזה אחר זה, עד שגילה את הסניף בו קיבלה בבה אידרסון טיפול באותה שעה. . . לטיפול רפואי מסור וזה גם המזכיר הכללי של ההסתדרות פנחס לבון, שנצטווה על ידי הרופא לקחת תרופה מסוימת. מאחר שהיה זה ערב-שבת, החליט לבון לא לחכות לפתיחת בית-המדרש קחת של קופת-חולים וקנה את התרופות בבית-מרקחת פרטי. כשעלו לו התרופות שבע ל"י, התפעל לבון: "תרופות יקרות כאלה מחלקת קופת-חולים לחבריה ללא כל תשלום?". . . וזכרונות מימי ביקורו של הסופר דוד פרישמן בתל-אביב העלה לא מכבר הצייר נחום גוטמן, שליחה בשעתו את הסופר. פרישמן, סיפר גוטמן, לא התפעל כלל מתל-אביב הצעירה ונוגד לומר בביתו: "מה יש פה? רק חול!" כשהראה לו גוטמן בית שעמד בבנינו, ניגש פרישמן אל בור הסיד, הציץ אל תוכו ואמר שוב: "ובכן מה? שוב חול, אלא שהפעם זה חול בארץ". . . כשפירסם החודש היומון למרחב מאמר בו התקף את הארץ ומוכרי-עט מופקרים, מיהר כתב הארץ שבתל-אביב להגיש תלונה רשמית לבית-הדין של אגודת-העיתונאים, בטענה כי הכוונה הייתה אליו. . . בשבוע השבוע מביקור באירופה, סיפר הי' קריקטוריסט קריאל ("ריש") גרדוש, כי בזמן שהותו באנגליה, גילה כי הוא לא פחות מאשר קרוב-רחוק של בית-המלוכה הבריטי, עקב גישוואה של בת-משפחתו מ' הונגריה עם בן משפחת המלוכה. הצטער דוש: "לא היה לי שכל לנצל את הפרויקטציה".

פסוקי השבוע

- פרופסור יוסף קלוזנר, בן ה-85: "אינני יודע בכמה שנות חיים עוד יזכה אותי הבורא, אולם זאת ידעתי - הנסיגה קיפחה לפחות חמש שנים משנותי. מאז נסוג צה"ל מסיני ומעזה לא אדע מנוח בימים ולא אישן בלילות."
- הסופר דב סדן, על זכרונותיו של אסיר פראג מרכזי אורן, המתפרסמים בעל המשמר: "לאחר שאורן נואש מלעצור על הפרשה, הוא לפחות מהרהר בה."
- חבר הכנסת שייך ג'אבר מעדי, בהציעו את תיחוח בשביתת אתא: "אני מוכן להזמין לביתי את יוסף אלמוגי והאנס מולר ואערוך להם סעודה כיד המלך, וכטוב ליבם במאכל ובמשקה יטוחו ביניהם בניתוחא וסופם שהם מגיעים לידי הסכם. אפילו כרושצ'וב והאמריקאים מתייכים אלה לאלה בסעודה. אחרי ארוחת דשנה אפשר להסדיר הכל."
- ד"ר ישראל ("אלדר") שייב, על תלמידיו השמיניות הפורצים: "אני מציע לקרוא להם עגלי השמיניות. במשך הזמן הם יגדלו וייהפכו לשחרים בלתי-חסומים."
- ח"כ צ"ב ישראל רוקח, במסיבה במועדון המסחרית-התעשייתי: "ירדתי מגדולתי, וכיום אני פושטיד המבקש כסף בשביל מפלגתי ומבקש קול מחברי מפלגתי."
- ראש עיריית רמת-גן אברהם קריניצי, במסיבה בתל-אביב לפני צאתו לחוץ-לארץ: "תנו לי בבקשה כוסית של חיסקי, כי מים של תל-אביב אינני יכול לשותת."
- יושב ראש המזרחי העולמי הרב אריה לייב גלמן, בהשיבו על הגאונים במסיבה שנערכה לכבודו: "קודם כל אבקש להסתכל במראה. אחרי כל הדברים ששמעתי כאן עלי, אני רוצה להסתכל ולהיזכר אם באמת מדובר בי."
- הסופר יגאל מוסינזון, בצאתו מהצגת ירמה בתיאטרון הקאמרי, שנושאה סבלה של אשה חשוכת-בנים: "הצגה גניקולוגית."
- הקומיקאי שמעון דוידאן, בהסבירו מדוע אין הוא ושותפו ישראל שומאכר בונים לעצמם תיאטרון בישראל: "בנו פה כל כך הרבה תיאטרונים שאחד מהם יכול ממילא לידוננו."

Flame-Glo
השפתון בער
מעלות משולשות:
1. רך נקסיפה
2. זך כסל
3. סלכב כלהבה

תנלי בעצמך ש.פ'לס'נלו!
הוא מרהיב עין ומסעיר לב!

באולפן גרג (Gregg) נפתח השבוע קורס קיץ דו-חדשי (פעמיים בשבוע) ל-
קצרות
עברית או/ו אנגלית
הצלחה מובטחת - הרשמו מיד
אצל מר ח' ברקמא (קמפינסקי),
המנהל, בתל-אביב: גורדון 5;
בחיפה: בייס, במעלה, החלוק 13
(כתובת פרטית: פבונר 19, חיפה)

נעת
סבון תמרוקים
"תמר"
עם שני בשמים נהדרים!

TAMAR
לבנדר
מרענן
באריזה ידוקה
לילך
עדין וזך
באריזה אדומה

שניהם מצוינים!
שניהם כמובן תוצרת "שמן"

למכירת בהזרמות:
מגרשים בחיובות
לפנות:
תל-אביב, טלפון 24749

אוצרות יצירות
פוסט
צינוט
ת-א-ר' אלנ' 56
טל. 66081

על משחק רביעיגמר הגביע, בין מכבי תל-אביב למכבי רחובות (0:2), כתב שייע גזר:

אתם מכירים בי טח את הסיפור על הפיל שרצה להרוג נמלה ולא יכול ל- עשות זאת, מה מפ- ני שכמה שהוא לא דרך עליה היא אפי- לו לא הרגיש, עד שלבסוף הוא כבר התעטש מרוב כעס והנמלה טבעה ב-

רוק שלו. ככה היא ההרגשה של קבוצת צמח כמו מכבי תל-אביב, כשעולה לשחק נגד קבוצת תחתית כמו מכבי רחובות. ה- רחובותים ידעו שאין להם הרבה מה לקחת לסחוט ממכבי תל-אביב ולכן הם שיחקו כמו כאלה שאין להם כבר מה להפסיד, אולי חשבו אפילו להרויח בעזרת נס מהשמים, כמו שהלך להם במשחקם הקודם נגד מכבי פתח-תקוה.

מכבי תל-אביב עשתה גם כן את השטות שעושה כל קבוצה חזקה, העולה להתמודד נגד קבוצה חלשה בהרגשת נצחון וזלזול ביריב, ומורידה בצורה כזאת את רמת המשחק. במקום להתעטש באמת כמה פעמים בכל ה- כוח ולגמור עם יריב כמו רחובות, ירדה מכבי תל-אביב לרמת המשחק של הרחובו- תים ואלמלא השער הראשון, אני לא יודע אם לא היה צורך להאריך את המשחק.

בכל אופן אני מבסוט שאין שלא יהיה עברנו את המכשול הזה בשלום, אם לא להביא בחשבון את הברך שמוסי ליטבק דפק לי. בשבת הקרובה תהיה לנו הזדמנות להתמודד בחצי הגמר עם יריבנו המושבע, הפועל פתח-תקוה, שהיא אחת הקבוצות הטובות ביותר בארץ. אני רוצה לאחל לשתי הקבוצות שזה יהיה משחק הגון.

אני רוצה להגיד כמה מלים לאיגוד ה- שופטים: תדאגו לשלוח למשחקי גביע את השופטים הטובים ביותר שלכם. לפחות מי משחקי רבע הגמר והלאה. כי בשבת האחרונה היה שיפוט חלש מאוד והפריע למהלך המשחק.

ולסיום: שמעתי שנתחפף לי שותף ל- מקצוע העתונאות — ידידי החתיק יעקב חודורוב, שיכתוב גם הוא רשימות על כדור רגל. אני מאחל ליענקלה חודורוב השוער הלאומי שלא יבייש אותי ושיתן לי עוד אפשרות ללמוד ממנו משהו בשטח זה.

במסלול

נציג כבוד

למרות שנבחרת ישראל לא תשתתף

באליפות אירופה בסופיה (ראה סוגרת), תהיה ישראל מיוצגת שם בדרך אחרת. ה- נציג: גבר בלונדי בעל עיני תכלת, שהוזמן אישית על-ידי מארגני האליפות, כשופט מספר שנים ברשימת שופטי התחרות. אוריאל זמרי, שלמד את מקצועו במשך ארבע שנים בארצות-הברית ושיחק בק- בוצות ישראליות, נחשב לאחד מארבעת השופטים הטובים בעולם. אחרי סופיה, יסע לריו דה-יאנירו, לשפוט באליפות העולם לנשים בכדורסל. כאשר יצא מלוד, לא ליה אתה איש מעסקי הפורט... לפי חוקי ספורט החובבים יכולה כל קבוצת כדורגל להזמין קבוצה זרה למשחק עמה, ובהזדמנות זו גם למישיחקים עם קבוצות אחרות, השבוע, כאשר הגיעה מחזיקת ה- גביע הצרפתי סוולו, כאורחת הפועל פתח- תקוה, התברר כי מכל שלושת המשחקים שנקבעו בתוכנית, לא יהיה אף אחד ממשחקי סוולו נגד הקבוצה המזמינה... בערב

מישחק הגביע של הפועל תל-אביב נגד ה- פועל כפר-סבא, בשבת האחרונה, הביע שוער הקבוצה התל-אביבית יעקב חודורוב, שבאותו יום מלאו לו 30 שנה, כי כמתנה הוא מצפה מחלוציו שגישו לו למחרת הצעה של 0:3 — כיאה ליום ההולדת ה-30. אחרי מישחק מייגע שנגמר ללא הכרעה, והוארך בחצי שעה נוספת, הסתכמה התוצאה ב-0:4 לטובת קבוצת חודורוב.

את המשחק הרביעי, אמרו חבריו של חודורוב, הוסיפו במקומה לעשור הבא... **הפועל תל-אביב** רוקם חלום על נסיעה ארוכה לא- נגליה ולאירופה המערבית. שיא הנסיעה יהיה משחק נגד ארסנל, קבוצת הליגה של הכדורגל האנגלי, לקראת סיום זה, ביטל הפועל תל-אביב את הסכמתו הקודמת ש- יאונבצק יאמן את נבחרת ישראל למשחקי הגביע העולמי, הממששים ובאים.

חקירה מיוחדת על השערוריה מאחורי ביטול הנסיעה לסופיה הבכדורסל - לשל?

צניעותו את ברוך שליין, איש הפועל תל-אביב, כמאמן הנבחרת במקום שאלתיאל. ההחלטה הסופית, שנרשמה בפרטיכל הישיבה, קבעה: "לאור החלטת הנשיאות בדבר המאמן אינה יכולה ועדת הכדורסל לקבל על עצמה את האחריות לדרגה המקצועית של הנבחרת, אולם מפאת קוצר הזמן עד לאליפות אירופה, מקבלת הועדה את הצעת החבר יששכר דניאל בקשר למינוי ועדה להכנות הטכניות של הנבחרת בהחשב כדלקמן: (1) יששכר דניאל, (2) יעקב שאלתיאל, (3) אברהם זיף. הועדה ממנה את החבר זיף כקפטני הנבחרת."

על מינוי מאמן לא נכתבה בפרטיכל מלה. יעקב שאלתיאל לא ידע על החלטה חמקנית זאת, כאשר פגש ביושב-ראש הועדה ומסר לו את תשובתו לכתב המינוי שנשלח אליו על-ידי ההתאחדות. על כל פנים הודיע כי הוא מסרב לקבל על עצמו את המינוי. נימוקיו: אי-אפשר להקים נבחרת ראוייה לשמה, בזמן הקצר שנשאר עדין לירות. איהדיו של שאלתיאל הגיבו בשתי דרכים על סירובו. היו כאלה ששיבחו אותו על העזות. סוף-סוף לא כל אחד היה מחתר על נסיעה כזאת לחוץ-לארץ, מטעמים ספורטאיים בלבד. איהדיו האחרים איבדו מהעניין שהיה להם בכל הנסיעה לסופיה. בין אלה נמנו גם מספר עסקנים חשובים.

בהתאחדות גרם הסירוב למבוכה. נקראה ישיבת הנהלת ההתאחדות, אליה הוזמנו גם חברי ועדת הכדורסל ושאלתיאל, שנבקש לחזור בו. הוא סירב. מאותם הגימוקים. אך רציון ההשתתפות באליפות אירופה, שקיבל תקיעת סכין בגב, לא מת עדיין. הועדה ניגשה לבחור מאמן. ב-10 ביוני מסרה את התפקיד לידי יהושע רוזין.

רוזין הוא מאמן חתיק ומסור, העושה ימים כלילות על מיגרש הכדורסל של מכבי תל-אביב באימון שחקנים רבים, סירונים כחתיקים, בהקניית יסודות ובהעלאת הכושר. הוא המאמן הישראלי שהביא לכדורסל את מספר השחקנים הגדולים ביותר. אולם מלבד המאמן במיגרש האימונים, דרוש בכדורסל גם מאמן הידוע לנהל תחרות.

מצדדיו של רוזין טענו כי שאלתיאל, העובד כסוכן בבורסת היהלומים, אינו מאמנה הקבוע של שום קבוצה, אלא רק מאמן מדי פעם סגל שהוכשר בידי מאמנים אחרים, יוצא למסעות ואליפויות וקוצר את התהילה שאחרים עמלו למענה.

לזה השיבו חסידי שאלתיאל כי אין הוא יכול, במעמדו כיום, לבזבז את יכולתו והישגיו הספורטאיים, בהחילו לאמן קבוצה נחותה, שלא תגיע במהרה לתוצאות מיידיות או לנצחונות בולטים. לנבחרת הלאומית יילקח תמיד מאמנה של הקבוצה היותר טובה, דבר שיוציא, במקרה זה, את שאלתיאל מהחשבון לשנים רבות. הם גם טענו כי מאמנה של הנבחרת הלאומית אינו צריך להיות דווקא מאמנה של קבוצה כלשהיא. הבחירה צריכה להיות אובייקטיבית ושאלתיאל כבר הוכיח את עצמו.

★ ★ ★

מקור המחזה

כאשר החליטה ועדת הכדורסל למנות את רוזין כמאמן, הוא הבין כי לפניו עומדת שעת כושר בלתי-חוזרת, היתנה תנאי: להבא ייבחר לאימון הנבחרת אך ורק אדם הפעיל בקביעות בליגות של ההתאחדות. התנאי נתקבל. לא היה זמן להמשיך בחיכוחים. עתה, למרות שהנבחרת לא יצאה לסופיה, נשאר התנאי בתוקפו.

אולם גם בחירתו של רוזין לא חיסלה את הסכבת, האינטר- סנטים השונים בהתאחדות בכלל ובמכבי בפרט, נכנסו לפעולה בכל המרץ; החל מחול השדים הגדול, שנסתיים בגילוי דעת מזור של הנהלת ההתאחדות, הטוען כי חוסר תקציב הוא שמונע בעד הנסיעה. נציגי הפועל, עטו על הזדמנות, לא היסטו אף לנפח את ממדיה. בפיהם היתה סברה אחרת.

טענו אנשי הפועל: "המשלה המכה בנסיעה, לחצה בתוקף לביצועה ואף העמידה סכום של 8000 ל"י, שהוא כשני שלישי הסכום הדרוש. היה אומנם חוסר בעוד אלפיים לירות, אבל גם על מכשול זה מצא הפועל דרך להתגבר. אך אנשי מכבי לא עשו מצידם כל מאמץ מינימאלי, בטענה של חוסר תקציב — גם כשהמודבר היה בערבות בלבד על סך 1000 ל"י."

בתוך מכבי, טענו אנשי הפועל, קיימות שתי קבוצות אינט- רסנטים: האחת תומכת בשאלתיאל והשנייה ברוזין. אנשי שאלתיאל עזרו לפזוז את המסע בשיקול של "אם לא שאלתיאל — אז בכלל לא!"

לדברי הפועל, השהתה מכבי את תשובתה בדבר הערבות הכספית במשך ארבעה ימים, בגלל המריבות הפנימיות. היא אפילו ניסתה לשלל את רוזין שיוודע כי הנבחרת אינה מוכנה מבחינה מקצועית.

כשנותרו ארבעה ימים בלבד לנסיעה וסגל עדיין לא היה, פנה יושב-ראש ההתאחדות, איש הפועל ישראל כרמי, טלפונית אל יצחק לוי, סגן מנהל משרד ראש הממשלה וחבר הועדה הממשלתית הבינמשרדית לספורט, שהפעיל כל זמן את הלחץ הממשלתי לקיום הנסיעה. כרמי הסביר ללוי את המניעים לעיכוב ההחלטה הסופית ואילו לוי, שכבר נאסם עליו כל כלבול הראש הזה, הפסיד לבסוף: "תחליטו מה שתחליטו!"

כרמי הודיע את תוצאות שיחתו עם לוי, בשיחה טלפונית, לחיים זיין, שותפו מטעם מכבי בראשות ההנהלה. זיין הבין את הדבר כהרפתקת הלחץ הממשלתי: אנשי מכבי קפצו על המציאה, לא הסתירו את נכונותם לבטל את המסע לסופיה.

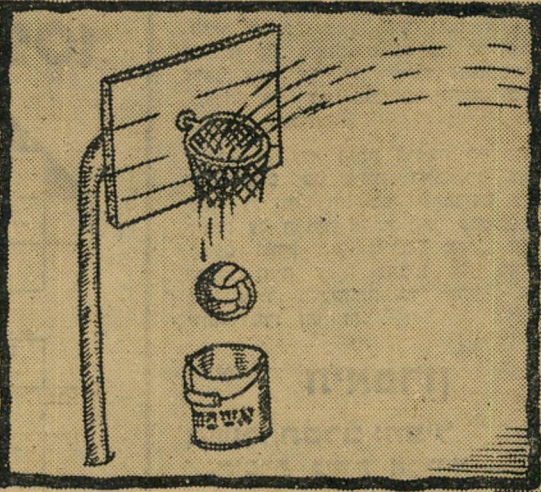
התחוללה סערה, עסקנים איימו להתפטר. אולם כל אלה לא ראו בפרשה אלא סיכסוך אישי מקרי. הם סירבו לפקוח את עיניהם ולהודות כי מה שקרה לא היה אלא סימפטום. כי לא סירובו של שאלתיאל, לא תנאו של רוזין, לא חוסר תקציב — ובודאי לא העדר רמה מקצועית נאותה של הנבחרת — הם שהכשילו את הנסיעה החשובה. הכשילה אותה השיטה עליה בנויה ההתאחדות לספורט בישראל.

א רק חובבי הכדורסל המושבעים ציפו לרגע הגדול שבו תמריא הנבחרת הלאומית לתחרויות אליפות אירופה בכדורסל, שייפתחו השבוע בסופיה, בירת בולגריה. אזרחים רבים, שזכרו את הגאווה הלאומית שמילאה אותם כאשר שמעו, לפני ארבע שנים, על נצחונותיה המזהירים של נבחרת ישראל במוסקבה, התגעגעו שוב לליבלובם החדש של זרי הדפנה. גם מארגני האליפות ומשתתפיה לא התייחסו אל ישראל כאל אחת מני רבות. כמה מדינות אף ציפו לקראת ההתמודדות בסופיה. על מנת לגמול לישראל את חרפתן במוסקבה ובאליפות העולם בריו דה-יאנירו, שנה לאחר מכן, כי בעולם הספורט, רכשה ישראל שם-תהילה בזכות ענף אחד בלבד: הכדורסל. והנה נודע שמשלחת ישראל לא תצא לסופיה. מאחורי הידיעה המדהימה, הסתתרה פרשה עגומה ומכוערת, אשר רק עסקני הספורט הישראלי היו יכולים לעולם לאותה.

★ ★ ★

גם שני מאמנים אמריקאים

ה סיבה היתה נעוצה במחלה הממארת, ההורסת נכאכורות את תאי הספורט הישראלי. שם המחלה: "שומר לי ואשומר לך", או, בסלאנג העסקני: "פפטי-פיפטי". דלקת פרקים פנימית במכבי סיבכה, במקרה זה, את המחלה עוד יותר. אחת הבעיות המתעוררת לפני כל משק כנפי מטוס, היא: מי ינהל את הנבחרת, מי יאמן אותה? בארצות רבות קיים סגל לאומי קבוע ומאמן לאומי קבוע. בישראל אין לא זה ולא זה. בתחרויות מוסקבה וריו דה-יאנירו היה מאמן הנבחרת יעקב שאלתיאל, צעיר (35) תל-אביבי חייכני, שחקן מכבי תל-אביב

לשעבר. הוא גם אימן את נבחרת צה"ל שהתמודדו עם צבא צרפת בפאריס ובישראל. אולם לשאלתיאל, למרות הצלחותיו המקצועיות, לא ניתן התואר של מאמן הנבחרת. הוא גם לא היה יחיד. נבחרות ישראליות הופיעו במישחקים בינלאומיים כשמגזרי המיגרש נותנים את ההוראות מאמנים שונים: יהושע רוזין, מאמנה החתיק (38) של מכבי תל-אביב; ברוך שליין, מאמן הפועל תל-אביב; אליהו עמיאל מהפועל; טובי ראסקין ואלמר ריפליי האמריקאים. כאשר בא תור הנסיעה לסופיה, קבע הפיפטי-פיפטי כי הפעם תהיה מכבי אחראית לניהול הנבחרת והכנה להתמודדות. וכאן החלה התסבוכת הפנימית: לשני המועמדים, שאלתיאל ורוזין, זמכים מושבעים באודות מכבי ובמוסדותיה.

★ ★ ★

נעוצה לא בוטר

עוד לפני חודשיים וחצי קבעה מכבי כי שאלתיאל יהיה מאמן הנבחרת, הסבירה את הבחירה לרוזין, בנוכחות יתר עסקני הכדורסל של האגודה.

באופן טבעי, צריכה היתה ועדת הכדורסל של ההתאחדות הספורט לאשר רשמית את המינוי, לשלוח לשאלתיאל בהקדם את ההודעה על כך בכתב. אך ההודעה לא נשלחה. הנהלת ההתאחדות הספורט האיצה בועדת הכדורסל לסיים את פרשה המינוי ושיגור המשלחת. אך לוועדה לא בער העניין. בועדה זו ישוב, בין היתר, שלושה מאמנים, בעלי עניין אישי בבחירת מאמן הנבחרת. אחד מהם: יהושע רוזין. הסכבת בועדה הגיעה למידים כאלה שאפילו הנשיאות ה- מכוונת של ההתאחדות לספורט בישראל החליטה להתערב. על דעת עצמה, קבעה הנשיאות את יעקב שאלתיאל כמאמן הנבחרת לסופיה, מבלי לשתף בהחלטתה את ועדת הכדורסל. היא רק שלחה לה הודעה על המינוי, בצירוף בקשה לירותו הטיפול זה היה ב-2 במאי, ששה שבועות לפני מועד שריקת ההתחלה של האליפות.

אולם גם אז לא זכה שאלתיאל בכתב מינוי. המזכיר הטכני של ההתאחדות לא ראה את הדבר כנוגע לו, ואילו ועדת הכדורסל לא מצאה לנחון להתכנס אלא כעבור 24 ימים יקרים. רק ב-26 לחודש קיבל שאלתיאל את כתב המינוי.

★ ★ ★

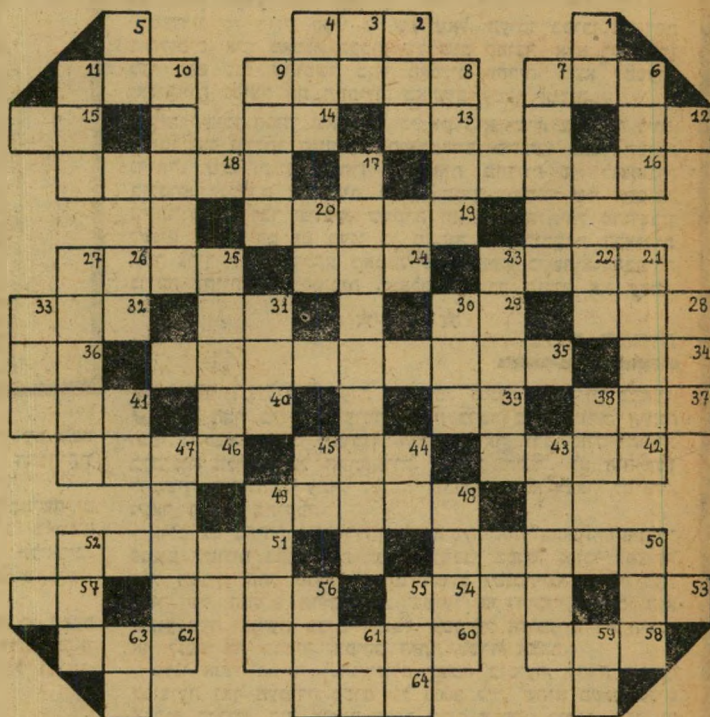
מה כתוב בפרטיכל?

נעוצה התכנסה אותו ערב, וגם אז לא הואילה לומר מלים ברורות. בישיבה זו התעלם רוזין מהחלטת הנשיאות וחשוב מזה לגביו — מהחלטת אגודתו שלו, הציע ברוב

דני בק

תשבץ העולם הזה 1027

מאוזן: 2. במידה רבה; 6. חייה קדמונית; 8. ספק; 10. בן זוגו של מגו; 12. נע; 13. רב-אלוף; 14. מסמר גדול; 15. רשע; 16. אל בבל; 18. הסתמא; 19. קטנטן; 21. שם פרטי ערבי; 24. אפר לוחש; 25. כרך ישראלי; 28. מפגעי הצבר; 29. סוד; 31. תחת הראש; 32. איסור רבני; 34. תבואה; 35. קבוץ ותיק ליד פתח-תקווה; 36. היטל; 37. שמחה; 39. שום, ללא ראש; 40. בתוכו; 41. בית; 42. "עוד הפעם!"; 44. משכן; 46. חיות היאור; 48. ספר קדמון; 50. תרגיל התעמלות; 51. מקובל; 53. תספורת הצאן; 54. יחידת חשמל; 56. בני ישראל; 57. מערב; 58. חטא; 60. ניתנת למשלוח בדאר; 62. פתן; 64. גבינה.

מאונך: 1. אות עברית; 2. מעמסה; 3. חודש האבל; 4. מה שנובע מן העט הנובע; 5. מלת ברירה; 6. בן זוג הברק; 7. כוכב; 8. לב; 9. אזור תעשייה גרמני; 10. חטיבת צה"ל במלחמת העצמאות; 11. ירק; 17. עיראק התנ"כית; 19. נכד יעקב; 20. אילן; 21. שמה הפרטי של שחקנית פורת; 22. חצי פחות שליש; 23. עידוד; 25. מום; 26. מלכות; 27. בית נשים; 28. המשכן האחרון; 30. כעס; 31. חיות בית; 33. מאמר עיוני; 38. תשובה לקריאה; 41. אני, אבל גם כן ללא ראש; 43. בירה אסיאתית; 44. בגדוריון; 45. עי חרבות; 47. אל הים; 48. לפי טעם המזרח; 49. קיום; 50. קבוצת עמים; 52. יין שרף; 55. מקצוע בבית-הספר היסודי; 56. עובד בית המרחץ; 59. אוי; 61. ארבע-עשרה; 63. מנחה את עבודת בית-המשפט.

אמנות

במה זעירה

מוחיר הטעם

הטעם הטוב אינו משתלם במקומות רבים בעולם. השבוע נראה כי הדבר הוכח שוב גם בישראל.

השעה היתה שבע וחצי, והצגת-הבכורה של זהו זה, תוכנית וארייסי בינלאומית שאורגנה על-ידי האמריגנית סוניה זילברלסט, היתה צריכה להתחיל. אולם הדלתות לא נפתחו. מספר הכרטיסים שנמכרו לא היה מספיק למלא אף את השורות הראשונות.

הקונים נתבקשו לחכות להצגה השנייה, שרוב מקומותיה נמסרו לא במוזונים, אלא למוזונים. בכל זאת לא היה האולם מלא לגמרי גם אז. קהל מובחר ביותר, מורכב בעיקרו משופטים, עורכדין, סקידים בכירי רים ואנגלר-סאכסים, מלא רק כשני שלישים של אולם אוהל שם התלאביבי הגדול.

יצאנית בשעות הפנאי. מה שחסר לזוהר זה הוא אותה מציגה מיוחדת של חלגארות, רוקי-ירול ורעש הנחשב בא-מריקה ובישראל לשיא הבידור. תחת זאת ניתן לאניגמטעם הצגה מאופקת, מצוחצחת אך לא מבריקה, של כשרונות מגוונים.

אילו הופיעה רק רוזלינו פולר לבדה, היה זה מספיק לערב אחד. השחקנית האנגליה, שיש לה כשרון מיוחד להציג סיפורים שלמים בחד-שיח, היא מושלמת. בתפקיד האשה ההגונה והמשועממת, המנסה את מזלה כיצאנית (לפי גי' דה-מופאסאן), היא היתה מרתקת ממש. אחרי זמר הקאליפסו הכושני סאי גראנט, שכבש את לב הגברות, ולפני אירין סקוריק, רקדנית השאנס-אליזה שצדה את לב הגברים, היתה כיתהלום במסגרת מבריקה.

בכל זאת לא היתה דרושה רוח-הגבואה כדי לנחש כי סוניה זילברלסט תפסיד כסף על זהו זה, כפי שהפסידה רבבות לירות על הופעת ארתה קיט. קהל שוחרי הטעם בארץ קטן בהרבה מקהל שוחרי הרעם. יהיה עליה להביא את מארילין מונרו-מילר, כהבטחתה, כדי שהקהל הרחב יותר יגיד: זהו זה.

תיאטרון

השור, הכלב והפיל

"חזמרת בענת הקרחת (תיאטרון זירה; מאת אדן יונסקו; מתורגם ומבוים בידי מיכאל אלמז; תפאורה: אביגדור פוסק) מסתרקת עדיין באותה התסרוקת, מספר הכבאי (יהודה פוסק) למר ומרת סמית (אליצור יונג ושלומית קפלנסקי) למרי (עד-נה שביט) ולמשפחת מרסין (יוסף ספרא ורות גלר).

אגנין יונסקו, המחזאי הצרפתי שנולד ברומניה, רצה לכתוב סאטירה על האורח הבריטי הפשוט. הוא לקח משפחה בריטית טיפוסי, הושיב אותה בחדר בריטי טיפוסי, מילא את החדר באבזורים בריטיים טיפוסיים ונתן להם לפטפט ככל העולה על רוחם פטפוטים בריטיים טיפוסיים, ולספר בדיחות בריטיות טיפוסיות.

עד כאן היה הכל פשוט מאד. הבעיה התחילה ברגע בו צריך היה משהו להציג את כל זה.

בית נתיבות. קשה מאד לעקוב אחר המתרחש על הבימה. ככל שהמחזה (אנטי-מחזה בלשון יונסקו) מתמשך והולך, כן הולך ואובד הקשר בין משפט למשפט. הבדיחות הן בריטיות בתכלית: "כלב שאל שור: למה לא בלעת את החדק שלך? ענה השור: שחבתי שאני פיל".

שחקני זירה תפשו את רוח המחזה ב-כשרון. משחקם המצוין הופך את חזמרת בענת הקרחת לחזיה משעשעת ומעניינת מאד, לקהל המוכן לזנוח לשעה קלה את הכל, לצחוק ולחייך עד גבול האבסורד המוחלט, מאורחי בריטניה המסכנים, המרי צגים ככלי ריק לחלוטין בעזרת כשרונם של שחקני זירה, במאי המחזה ועטו החד של יונסקו.

יהנו יותר מן המחזה אלה שבקרו כבר בבריטניה. אלה שלא היתה להם עדיין ההזדמנות ירצו לעשות זאת עכשיו. בין כך ובין כך, תשמח חזמרת בעלת הקרח בזירה, בית נתיבות מצוין לאוהדי הסאטירה הטובה באשר הם שם.

ה ידיעה הפנסיונית ביותר על ה שריפת בירגיטה טופט (העולם הזה 1205) הופיעה בנייטון. העיתון הנפוץ והחשוב ביותר בבורמה. "חשד לחבלה בבריגיטה טופט" הכריזה הכותרת ה-ראשית למחרת האסון. מוסר הידיעה היה זהיר מאד. אבל מתוך רמזיו אפשר היה להבין כי רובץ חשד על אחד מאנשי לולו, האניה הלבנונית שעגנה במרחק 100 מטרים מהאניה שלנו.

מתוך הבטלה מאונס, שנכתה עלי אחרי הדליקה, החלטתי לבקר על לולו. קציני הבריגיטה הסבירו לי שאני משוי גע. אם היתה חבלה, בחודאי יהיו אנשי המשטרה. לקחתי את צירלי צ'אנג פו, ה-עוזר שלי במטבח, אותו שכרנו בקולומב בו, ושנינו יצאנו ללולו, כשאנו לבושים בגדי עבודה.

★ ★ ★

לדבנונים לא איכפת

ע ל הסיפון קידם אותנו המלח ה-תורן, בקשנו לראות את הקפטין. "אנחנו מהאוויה הבריטית הסמוכה. אני רב-טבחים וזה העוזר שלי, אנחנו רוצים עבודה."

הקפטין לא היה על האוויה, קראו לרב מלחים. גבר שמן ומקריח, לבוש מכנסי חאקי וגופיה, יצא בפיהוקים רח-בים מתוך חדר המדרגות. זהו הצ'יף. הפרענו לו לישון כנראה.

חזרתי על הסיפור. הוא הצטער מאד: יש לו טבח לבנוני מצוין, אבל אנחנו יכולים לעבוד כמלחים פשוטים עד קר-לומבו. הודינו בנימוס ובקשתי רשות לבקר על האוויה. הצ'יף הסכים, חיך למצלמה וחזר לישון.

אשת השגריר מצטלמת יחד עם בעלה, במסיבה דיפלומטית שנערכה בראנגון.

ג'ורג', מכוני ראשון לבנוני בן 29, הסכים ללוח אותנו לסיוור על האוויה. הסברתי שאני מעוניין במיוחד במטבח וביקרתי בינתיים בכל פינה. הלולו היא ספינה ישנה של 3000 טון. בחדר ה-מכונות היה אי סדר עצום, עד כמה שאני מבין במכונות.

שוחחתי עם המלחים על השריפה ב-בריגיטה. אף אחד לא הצטער ולא שמח על השריפה. כולם ראו אותה, אבל לא עלה על דעתם שחושדים בהם בחבלה. "פטפוטים", אמר לי ג'ורג' באנגלית, "החברה לא שמרו בחדאי על המכונות בסדר, ועכשיו הם מדברים על חבלה, משום שזה יותר קל מאשר למצוא את הגורם האמיתי לשריפה."

חוץ מזה, אף אחד מאנשי הצוות לא שירת פעם בצבא. לא למד חבלה ולא איכפת לו אם אניה דנית מובילה אורו לישראל. "כל העניינים האלה בין ישראל והערבים לא מעניינים אותנו", סיים ג'ורג'.

★ ★ ★

מרק הנקמה בכרישים

ה זרתי לבריגיטה טופט. בין שרדתי התא המפואר שלי שעלה כולו באש, נמצאו עדיין כמה מחפצי האישיים. אספתי את פילי החרטינה שי לא נשרפו ועליתי על הסיפון. "איפה הקאבינה של גלסון?" שמעתי

השגריר המצרי מבטיח לשאול בקהיר
אם לתת היתר כניסה לעתונאי ישראלי

עֶרְבִים בבורמה

— מאת רפי נלסון —

לני סופית מה יהיה אתנו. פעם הפיצו שמועה שמטיסים את כל הדגים לדגיה ואותי לישראל. למחרת גודע ממקור כמעט יודע דבר שיחזירו אותנו לדגיה דרך הסואץ.

החלטתי לחפש נושאים מעניינים לכתבה. פניתי ליעקוב שמעוני, ציר ישראל בבורמה, ושאלתי אותו מה דעתו על ראיון מיוחד עם השגריר המצרי בבורמה. הציר ויועציו הביטו עלי כעל משוגע. הם יזרקו אותך מהצירות. אנחנו עוסקים מאד; לא יהיה לנו זמן ל"שחרר אותך מכלא המשטרה הבורמאית... השגריר המצרי שונא יהודים, הוא לא

קול מוכר שואל באנגלית-ישראלית. הסתכלתי אל כיוון הקול ואת מי אני רואה? יוסף חבקנס בכבודו ובעצמו. הוא הגיע לבורמה ישר מיפאן, בסירה המסכנה שלו, והחליט לחזור באחזרן לישראל.

את חבקנס קשה לחלוב. הוא חולם למכור את הסיפורים שלו לכל העתונאים בישראל ומפחד מהתחרות. הוא הסכים לספר לי על מסעותיו רק בראשי פרקים, כדי שלא אדע יותר מדי. בערב יצאנו העירה. החלטנו לבקר במסעדה סינית שממול לפאגודה הגדולה. חבקנס מתנהג כמו פרא-אדם ישן. ראל. צועק על המלצרים ועושה שערוריות. "איפה הלחם שלי?" צעק על מלצר מסכן אחד, עד שהסברתי לו ש"במסעדות סיניות לא אוכלים לחם."

חבקנס דרש שיגישו לו מרק כריש: "כל הדרך מיפאן לבורמה הייתי צריך להיזהר מכרישים. החלטתי לנקום בהם אחת ולתמיד," הסביר לי.

בסוף הארוחה קיבלתי ממנו מתנה: תמונה אישית שלו. הוא ליכלך אותה מאחור בכתם שומן מרק-כרישים וכתב: "למזכרת מהמרק במסעדה הסינית, ליד הפאגודה בראנגון."

כשנפרדתי ממנו, החלטתי לא לצאת אף פעם לבדי בסירה מסביב לעולם. זה גורם קצת לסיבוכים אצל מי ש"עושה את זה."

★ ★ ★

"המצרי שונא יהודים!"

בכאר הנאה של סטראנד הוטל, רודפות השמועות זו אחרי זו. מאז השריפה חיים כאן בנחותות, על חשבון חברת הביטוח, ומחכים שמישהו יגיד

הקונסול המצרי

צולם בידי רפי נלסון בצל הדגל המצרי המתנוסס על בנין השגרירות המצרית בראנגון. הוא יצא החוצה במיוחד להצטלם, אחרי שקיבל את שליח העולם הזה לראיון במשרדו.

ראלית אמרו לי שברגע בו אומר כי אני עתונאי ישראלי, אזרח החוצה. נשמתי עמוק ואמרתי במהירות: "אני עתונאי ישראלי ועובד בשביל העולם הזה" באתי לדבר עם השגריר כדי לבקש ממנו שיסדר לי ויזה למצרים.

על היותו החלטתי רק בתוך השגרירות. אם לא יואיל, לא יזיק. לבקש אפשר. השגריר יכול תמיד להסכים או לסרב ואני גם תמיד יכול להתחרט לפני שאכנס לטריטוריה מצרית.

מוסטפה החזיר אך המשיך לחייך. הוא הציע לי שנית לשבת, הדליק סיגריה מצרית, הציע לי אחת וביקש שאמשיך. המשכתי: "אדוני הקונסול יודע ודאי שעיתונאי מצרי בשם איברהים עיואת ביקר לפני שנה בישראל. נדמה לי ש"כדאי לסדר ביקור גומלין..."

הקונסול נרגע. הוא הרים את שפוף פרת הטלפון, מלמל מלים אחדות ב"ערבית והומנין אותי לחזור בשתי-יוצני. "השגריר הסכים לפגוש אותך. תחזור על בקשתך באוזניו" הסביר ברשמיות יבשה, שמלאה אותי שמחה.

★ ★ ★

אמבולנס של מושטרה

חמש דקות לפני שתיים וחצי הייתי בפתח השגרירות. באתי במכונית הפרטית של פנינה רונל, אשתו של ראש קבוצת המהנדסים הישראליים שבי ראנגון. "אני אחכה לך כאן," אמרה פנינה; "אולי צריך יהיה להזעיק אמבולנס או משטרה."

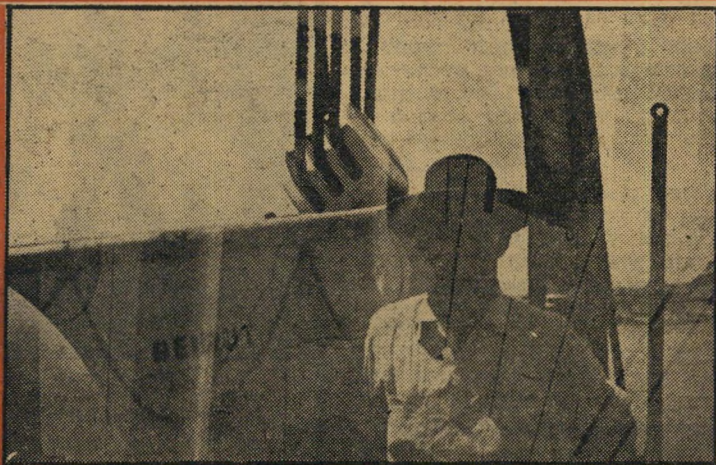
לא היה צריך להזעיק כלום. השגריר קיבל אותי באיחור של כמה דקות; חזרתי בפניו על בקשתי. כמה רגעים שקט. חיוכים לבבים של השגריר והקונסול.

"אני באופן אישי בעד. הקונסול, מר מוסטפה, יקח ממך את הפרטים האישיים ואנחנו נשלח מברק רשמי לקהיר עוד היום. תוך ששה ימים תקבל תשובה חיובית או שלילית. הכל יכול לבוא ב"חשבון."

הראיון נגמר.

הדרכון הישראלי הראשון שפרטיו נרשמו בקונסוליה המצרית בראנגון היה שלי. הקונסול חיך שוב, ליוזה אותי לפתח השגרירות וחזקה שאצלם אותו. פנינה במכוניתה לא האמינה למראה עיני. צילמתי את מוסטפה שוב, לחצתי את ידו והלכתי.

אני מחכה לתשובה.

על סיפון לבנוני רפי נלסון על סיפון הלול, ליד סירת-הצללה הנושאת על דפנה את שם נמל האם, בירות. התמונה מטושטשת צולמה על-ידי איש-צוות לבנוני שלא ראה מצלמה מימיו.

ידבר אתך. מוטב שתשכח את כל ה"עניין."

מצויד בכל העצות הטובות האלה יצאתי לרחוב, קראתי "טאקסין" ומסרתי לנהג את כתובת השגרירות המצרית. לפני שנעצרה המונית בפתח הבית מספר 129, ברחוב אוגדרי, ישרתי את עניינתי היטב וכיוונתי את המצלמה לצילום ב"אור עמום."

★ ★ ★

מיסה דקהיר

שוער השגרירות היה חביב מאד. הוא פתח את דלת המונית והראה לי את הדרך פנימה. שני פקידים מצריים קבלו את פני, שמעו שאני רוצה לשוחח עם השגריר והפנו אותי לפקידה בורמאית קטנה, שישבה ליד שולחן ה"קבלה. אמרתי לה שאני עתונאי ומבקש לראות את השגריר. היא לא שאלה איזה עתון אני מייצג, לחצה על כפתור וש"חחה קצרות עם גבר אלמוני מעבר ל"מכשיר. "הקונסול, מר מוסטפה, יקבל אותך בעוד רגע," הודיעה בחיוך.

הקונסול ישב בחדר, שקוע בתוך כורסה ענקית. מר מוסטפה לבש מכנסים שחורים וחולצה לבנה, ללא עניבה וללא מעיל, ועסק במיון מכתבים. הוא הסיר את משקפי הקריאה שלו, הציע לי כסא ואמר באנגלית: "בבקשה..." היסטתי לשבת. אנשי הצירות היש-

צוות הלול ג'ורג', המכוני הראשון של הלול, מצטלם עם צ'ארלי צ'אנג, בפתח חדר המכוניות של האניה. על חזהו של ג'ורג' הלבנוני נראה צלב מוזהב. ג'ורג' הוא בעל השקפת עולם קומוניסטית, כמרבית הימאים.

סרטים

להרות או לא להרות?

אנו רוצים בילד (ד, תל-אביב: דאניה) מאפיין את גישתם הרצינית של הדאנים לבעיות החיים. הפעם השאלה שצאצאי זה מלט מציגים היא: "להרות או לא להרות?" והתשובה, בדאנית עסיסית, "ועוד איך!"

מסתבר, לפי הסרט המזור הזה (מזור בגלל השילוב של עלילה שטותית ומאמץ להיות מדעיים), שבדאניה עושים המון בשטח המיני, אך להמונים העושים הסרה תיאורית. הסרט בא למלא את המבקרים פי יכול רק למלא את פיהם של המבקרים פי הוק. כי סיפור המעשה המרכזי, שבא למלא שלד שעליו מנסים המפיקים לקרום עור וגידים של בדיקות רפואיות שונות בשלבים שונים של הריון, עד שהוא מסתיים ב- תמונה — מהירה מדי — של לידה, הוא פרימיטיבי בצורה שלא תאמן בלתי אם תראה. המשחק הולם להפליא את רמת התסריט.

הסרט מיועד לאלה שמלאו להם 16 שנה ומעלה. כלומר, בדיקת אלה שאינם מסוגלים ללמוד ממנו כלום.

אמת ואגדה

אנאסטאסיה (מוגרבי, תל-אביב: אר צות הברית) היתה בתו הצעירה של הצאר ניקולאי השני, האחרון למלכי רוסיה. האגדה מספרת שכאשר התפרצו חיילים קומוניסטים אל המרתף, שבו היתה כלואה משפתחו של הצאר, והחלו יורים בו, באשתו ובבניו ובנותיו, היתה אנאסטאסיה היחידה שלא מתה בו במקום מן הכדורים. היא היתה מוטלת, מספרת האגדה, מתחת לגווית אחיותיה, רק חצי מתה. שני חיילים רחמו על הנערה הפצועה אנושה, הוציאו אותה ממרתף הדמים, הבריחוה את הגבול.

ממשיכה האגדה: אנאסטאסיה המסכנה, לאחר הסיוט, איבדה את בינתה, ישבה שנים בבית משוגעים, ניסתה להתאבד. אחר חזרה אליה בינתה, ניסתה להחזיר לעצמה סכום של מיליונים, רכוש אביה, שהיה מופקד בבנק אוף אינגלנד.

הרי נושא מצוין לדראמה. כך חשבה גם מחזאית צרפתית מורט, שנטלה את האגדה, צרפה אליה את מה שקראה על אשה צעירה, שניצלה מנסיון התאבדות ואשר טענה כי היא היא אנאסטאסיה, צרפה אותם למחזה מתח רומנטי. המחזה עשה סיבוב בפאריס. נפסל על-ידי מנהלי כל התיאטרונים. אך מחזאי בריטי גאי בולטון התעניין ביצירה, עיבד אותה משהו, והפכה, בלונדון, לאחת ההצלחות המסחריות הגדולות של הבמה.

הכספת הנכספת. עתה, בעיבוד ה- קולנועי, נקל להבין מדוע זכה הסרט ל- הצלחת קופה. יש בו כל הסממנים העלולים להשלות את הצופה שהוא רואה לפניו יצירה של אמץ, כולל מידה לא קטנה של שעמום. אך מה שאינו משעמם, מעניין למדי, אף כי פחות מותח ממה שאפשר היה לצפות.

הנערה (אינגריד בגרמאן) נאספת על-ידי הרפתקן רוסי, גנרל בונין (יול בריינר) המנסה בעזרת שני חברים, לאלץ את כל הרוסים הגולים להאמין שאכן היא היא אנאסטאסיה האמיתית, להניח בעזרתה את ידו על הכספת הנכספת שבבנק אוף אינגלנד.

כפיגמלאיון בשעתו — וכד"ר היגינס במתנה של ברנארד שאו — עמל בונין קשות כדי ללמד את בת החסות מנהגי נסיכות. וראה זה פלא, הצעירה יודעת המון דברים אינטימיים, שהיו יכולים להיות ידועים אך ורק למי שהכיר היטב את חצר המלכות. האם הנערה האלמונית היא אנאסטאסיה האמיתית?

הסרט אינו פותר את התעלומה, אף כי הוא פותר את בעיית ההתבססות של הנערה האסופית והגנרל מגולל האיש. האסופית משיגה שחקנית-במה ותיקה הן הייחיד, בתפקיד סבתה של אנאסטאסיה, הקטע, בו היא מכירה בנערה את נכדתה, הוא חזק ביותר, הודות למשחקה המצוין של שחקנית-אופי היט.

הפר והפרא

שכר האומץ (תמר, תל-אביב: ארצות הברית) הוא סרט פשוט וחסר יומרות, ודווקא משום כך מצוין, כי הפשטות ואי היוםמרות הולמים אותו להפליא. זה מעשה

בנער מקסיקאי (מישאל ריי), בן עניים הי עובדים באחוזתו של עשיר המגדל, בין היתר, פרי לחימה בזירה, ובפר שהוא עצמו מגדל. גיטאנו (צועני), כך הוא מכנה את העגל הרך, ההופך תוך שנים ספורות לפר בעל קרניים ואומץ בלתי מצוי.

כאשר מגיע הפר גיטאנו לשנותו הרביעית הוא נשלח, כדרך פרי הלחימה, לזירה הי גדולה שבמקסיקו סיטי, למיגנת לבו של הנער, ההולך בעקבותיו, מנסה להצילו מגורל גרוע משחיטה בבית מטבחיים — הרג בידי הטורר האמין.

איך מציל הנער את בהמתו, מה קורה בסופו של ספור... זאת יוכל הצופה האוהב בהמות אך אינו סולד מפני מראה טבחם בזירה, לראות בסרט יפה זה, המראה באופן פרוורסלי את האכזריות והיופי של מלחמת-השהירים.

כר חיה מקסיקו

המסתתרת (המרכז, תל-אביב: מקסיקו) היא גבראילה (מאריה פליס), בת-כפר מקסי קנית יפה, ההופכת בתקופת הסער והמהפכה של דיאז, לאהובתם (הנסתרת) של גנרל פדראלי (כלומר: נאמן לרודן הידוע לשימשה דיאז), ואחר של פליפה (פרננדו ארמינדארז), בן כפרה שלה, שהפך לגנרל המורדים.

על הרקע הציורי של חיילים פדראליס ההורגים באינדיאנים המסכנים, ושל הי מורדים האינדיאנים ההורגים בלי רחם בי פדראליס המסכנים, מתנהל רומאן של אהבה, קנאה ואכזבה בין שתי הדמויות הבולטות ביותר של הקולנוע המקסיקאי. מאריה פליס, בצבעי-פסטל עריגים, נראית יפה משהיתה אי פעם, ואילו שחקן בעל-גוף ארמינדארז עונו דומה לחיה פראית מאולפת, השומרת בחובה המון כח.

אבל את זרי הדפנה יש לתת לצלם שאיך-שנילו, גבראיל פיגוארה, ששיחה לי- תמונותיו המתארות אף קטעים בגלים, יופי נדיר. כאשר אין פיגוארה מביט ישירות בנעשה מולו, הוא קולט את בבואת המת רחש, בזוגיות חלונות הרכבת החולפת על פני ארץ שטועה ושותת דמים. אולי זה, של מהפכה, יש לזקוף לזכות הצלם. הוא הנותן לסרט את סגנונו הנפלא, גורם לו שיהיה דומה לרומאן ועיר הכתוב במליצה פיוטית.

יומן החרשות חומה ומקדש

ידיעה מניירורק מסרה השבוע כי שחקן הפנטומימה שי אופיר יקבל תפקיד בסרט הוליביודי חדש. הסרט, החומה, לפי ספרו של ג'ון הרסי, מתאר את מאבקו והניסיון של גיטו מארשה... **כפאריס** **הופיע השבוע** ספר חדש המוקדש לבעיה קולנועית מסוימת. הספר, האירוטיקה בקולנוע, חושף נקודות רבות הנוגעות לאישיות תן של שחקניות ידועות. בין השאר: הדי למאר הערומה בסרטה השבדי הראשון, מרי לין מוגרוב במערומיה, כפי שהופיעה על לוח שנה... **תפקיד אנה פראנק**, בנוסחה הקולנועית של המחזה הידוע, יימסר לסוואן שטרסברג, בתו של הבמאי הי יהודי-האמריקאי הידוע. היא מילאה את התפקיד בהצגות על קרשי ברודוויי... **במאמר אומניבורפי ראשון**, סיפרה סוואן הייחוד על הרגע הקשה ביותר בי חייה. היה זה כאשר סוואן בת השש (ש- שמה היה אז אדית מארינר) נטלה מקופת אמה שלושה סנטים ודהרה החוצה לבקר בראיוע. היא רצה ישר אל תחת גלגלי מכונת שריסקה את עצמותיה... **אחרי הצלחותיו** בתפקיד מלך סיאמי וגנרל רוסי (שניהם קרחים) יזכה עתה יול בריינר בתפקיד בודהא, בסרט אמריקאי שיתאר את פרשת חייו של הנסיך ההודי שנשט את ארמונו כדי להיות אל.

תדריך

אלה הסרטים המוצגים השבוע בערי הארץ ואשר העולם הזה ממליץ עליהם: **עיר ושמה אלים** (ח, תל-אביב) — על גישה אנגלית הנוודות בגיבול הי אסיאתי, משום ששום קצין יפני כובש אינו מוכן ליטול את האחריות עליהן.

הספורטאים העליונים (תכלה, תל-אביב) — ההזדמנות האחרונה לראות את גידי לואיס משחק ביחד עם דין מרטינ, כיון שהקומדיה הוסקה זמן קצר לפני שהשנים נפרדו.

כיצד היו ברנשים וחתיכות תנכיים כותבים לרות? האם התעכבתם פעם לחשוב על כך? מי, למשל, היתה כר חבת כד?

מעולם לא תיארתי לעצמי שיבוא יום ואזדקק למדור. תמיד הייתי מלג לגת עליו. אני אשה ירושלמית. אומר רים עלי שאני יפה. בעלי נמצא לעתים קרובות במילואים. אני אוהבת מאד להתרחץ. יש לי חולצה מיוחדת לי ג'ינג'ים המנגנים בכינור. הנושאים לי התכתבות: סרטי דאריל זאנוק וגרגורי פק. בתשבע, כמובן.

אני מציעה משחק משעשע: שתשלחו אלי מכתבים מסוג זה של דמויות תנכיות ידועות. נוכל, מאוחר יותר לערוך השוואה בין המכתבים, ואז נוכל לחיך בצווח. מה דעתכם?

This is your Letter, Ko-Ko Maung:

★ ★ ★ לברמאי, יופי פנימי

מכתבו של (1027/1) נשא את כתובת הצירות הבורמאית בתל-אביב, אותה ניסה להסתיר בהדבקת תו של דאר אחרי.

מכתבו אלי היה חבוב מאד, נכתב בכתיב יפה להפליא בשפה האנגלית. הוא מספר שהינו בוגר אוניברסיטה, בן 23, נמצא בארץ בתפקיד, ישהיה בה כשנה. הוא מצוין כי אין הוא כלל אדם עשיר, ואת רגליו השחומות נושא הוא בעצמו, ללא עזרת גלגלים. כמו כן טוען הוא שמעולם לא שאל איש כיצד הוא נראה.

הוא אוהב לבקר בסרטים, מרבה בקריאה, אוהב לשחות, לרכב על סר סיס, להאזין לברכי הולות ולאכול מא כלים טובים. הוא מבקש להתכתב ב- אנגלית בלבד, עם נערה כבת 23-20, "מעדיף נערה נשיית, נקייה ומסודרת, רכה וטובה לב, ומעל לכל מעריכה את היופי. יופי הוא מעלה, אך היופי הפנימי חשוב יותר", אומר הוא. הזדמנות בלתי חוזרת לצחצח את האנגלית שלכן, נערות.

★ ★ ★ האחריות

מי רוצה להתכתב עם שתי אחיות בגיל 20-17? (1027/2). לשם כך עליכם להיות סלונים, בחורים, אחרת לא הולך. שתיהן, מבטחות הן, נאות, בעלות חוש הומור, אוהבת לרקוד, לערוך טיולים, מסיבות ונשפים. ואם הן מתכוונות באמת רק להתכתב, קראו לי לילי.

★ ★ ★ צמד משפחתי

(1027/3), לעומת זאת, הם אח ואחות. ירושלמים. היא בת 21, בוגרת סמינר וצבא, גבוהה קומה ונאה, ואלמלא היתה אחותו של אחיה, כי אז לא היה מכתבה מגיע אלי. דעתה על אחיה בן 30? גבה-הקומה וירוק העינים, היא כדעתו עליה.

הצרה, אומרת היא, שחברותיה אינן מוצאות חן בעיני אחיה, וחבריו שלו אינם לפי רוחה. מה עושים? כותבים לרות לבקש חברים מתל-אביב או מי עיר הכרמל, כדי שיוכלו לרדת ממרומי ההרים. תחבורה? אין בעיות. יש להם מכונת. הם רוצים להתחדד אל צמד משפחתי אחר שיהיה בעל נתונים כש להם, נחמדים ואוהבים לטייל. בלית ברירה, יכולים הם להיות לא-אזדקק אח ואחות. מהרו, מבקשים הם, "כי תור האבים הגיע ולבינו מלבליבים".

★ ★ ★ נשמע בחנות המכולת:

לעזאזל החורנו את עזה ושאר-אי שייד? אם אין אפילו חמאה אמריקאית!

★ ★ ★ פרח קמז ועיני תינוק

את רוצה לבלות את ימיך בקריאת מכתבים כשל (1027/4)? סתהיין. את האלמונית שתקראי את מכתבו

של האלמוני הזה, התחפצי לקרוע את המעטה העוסף את המכתב ולקרוא את הפנימיות החבויה בנבכי המלים? התא בי לדעת את אשר יש לו ואת אשר אין לו... להכיר את דיוקנו... קלסתר פניו מחשבותיו חלומותיו ורצונותיו? או שתסיקי כל זאת מבין השיטין — או שמא תכתבי לאלמוני הזה ותסירי מעליו את צעיף האלמוניות וידעת הכל. האם יש לך עניין לדעת? לך, האל-מונית שתכתבי אל האלמוני הזה אספר לך מעט על חיי. אינני ליד הארץ — עליתי עוד בהיותי נער ומאז ועד עתה הספקתי רבות. ובין היתר אהבתי... התאכזבתי... חלמתי והרצנתי... הא-מנתי וכפתי... אולם כל העת לא חלפה מנגד עיני הקמחה הצחורה הי מרצדת וכאשר לא מצאתי לה משכן, פניתי אליך, האלמונית.

"אני סטודנט תל-אביבי צעיר לימים, לומד בפקולטה שאינה תואמת את אשר אני כותב. משום-מה מרגיש אנכי ב- בדידות. רבים הם רעי וידידי מסביבי, רבים הם בלויי בחבורות... בנשפים הסוערים... במסיבות. משוגעים הם תחביבי, אך בכל זאת בודד אני... כי משהו בתוכי הומה כשאלה התוהה ומבקשת את התשובה המעודדת. לעתים

הסיפוס שלי

"למה הדודה הזו הצטלמה בחושך?" שאל אחייני בן 57 שראה את התמונה שנשלחה אלי על ידי יצחק פרידמן מתל-אביב — "היא לא יפה?"

מרגיש אני כי זרים לי המה חברי, יען כי חשים הם את אשר איני חש — ואולי אמצא ענין יותר בפרח פורה או קמל... במבט תמים בעיניו של תינוק... בשחקן זך על שפתותיו נערה... בפרחים הטלולים בגנתנו... בצליליו של בטהובן או שופן... בטבע המלא חמימות. הייתי מספר לך הכל, האלמונית... הייתי אומר לך כי אני בחור רגיל, אבל... בכל זאת אין זה המקום לסיפורים...

ניפגש או לא ניפגש? זה תלוי ברוח הזמן... או שמא ציני תאמרי עלי — וצדקת — שמא סנטימנטלי תאמרי עלי וצדקת. או שמא אגואליסט, מטריליסט או אידאליסט — אולי כן — אני כזה... או אם תרצי לומר אין אני כזה — מעולם לא ידעתי להגדיר את מהותי ואופיי — השתגיתי כשינוי האושר.

"האם בכל זאת תעיוי לכתוב אלי האלמונית? ודאי שהיו תענוג המיס-תורין שבאלמוניות."

★ ★ ★

בבית הספר התיכון אלג'ין שבמדינת אילינוי, ארצות-הברית, כאשר זוג הוא קבוע, נוהג הנער ללבוש חולצה בדוק מאותו אריג של חצאית נערתו. בב-רונקס, לעומת זאת, נעזבת נערה את מפתח הזהב ללבה בשדרשרת דאיקה לצווארה. מפתח נעדר מוכיח כי הנערה תפוסה.

לפני שבועיים (העולם הזה 1025) פורסמו על-ידי אשתי לשעבר ובתי דברי התקפה נגדי. ברצוני עתה לספר את כל האמת, על מנת להראות כיצד התגלגלו העניינים לידי כך שאני חושש לחיי מפני בני (שמאל) שרצה להרגני.

"ילדי איים לרצוח אותי"

מאת אברהם מזרחי

פלפל, שירשו את מקום העגלות שלי. כאשר פרצו מאורעות 1947 נשרפו המאפיות שמהן קניתי את הפיתות. מצאתי יהודי בשם מנשה סעדיה, מומחה לפיתות מסוריה, שמאפיתו נשרפה. הקמנו מאפיה בשותפות. העבודה הגיעה לממדים גדולים ולא היו פועלים. רוב הבחורים היו בצבא. לקחתי את אשתי שתעזור לי בעבודה והבאתי מטפלת לבית ולילדים. היתה זו יפה מזרחי, הבחורה שנועדה למלא תפקיד כה מרכזי בדרכה של חיי משפחתי.

יפה, נערה בת 15, טיפלה בילדי במסירות רבה. היתה לה אם חולנית, אליה היתה קשורה מאד. פעם אחרי שעבדה אצלי זמן רב, הלכתי לבקר את אמה בבית-החולים; היא ביקשה ממני בדמעות לשמור על בתה. כעבור מספר ימים נפטרה.

זה היה ב-1949. בני בנימין שרת אז בצבא. פעם בא לחופשה הביתה ואמר לי: "אבא, אני רוצה לטייל עם יפה". הם הלכו יחד כמה חודשים והוא אהב אותה מאד. נזכרתי בהבטחתי אל אמה המנוחה והחלטתי לקשור את יפה קשר נשואים עם בני, כדי שתהיה בת המשפחה בכל המובנים. בניתי להם חדר על הגג עם מסבא וואף התחתנו וגרו שם.

בשנת 1944 פניתי ליהודי, שהיה מביא ארצה ארטיסטיות ערביות, ובקשתי ממנו שיברית אלי את בני בנימין מאשתי הראשונה. פשוט חבל היה לי לעזוב אותו שיגדל במצרים. עם סלחה לא היו לי כל קשרים, מלבד שהייתי שולח לה כסף.

היהודי הזה עשה את מבוקשי והילה, שהיה אז בן 14, הוברח ארצה, כשהוא מתחבא תחת הספסל בתא הרכבת של האר-טיסטיות. היה זה ילד מוזנח מאד. עיניו לא היו בסדר כי סבל ממחלת הגרענת. הוא גם היה חרש באוזניו. לקחתי אותו לד"ר טיכו בירושלים ועשיתי את הכל כדי שיב-ריא. הוא סיפר לי כי במצרים התגלגל ללא השגחה ברחובות וכי היה שבע שנים בבית הספר אחראט לנערים מופרעים — יהודי יחיד בין ערבים. שם קיבל מכות רצח וכחוצאה מכך נפגמו אוזניו.

אז כבר לא עבדתי בהובלה. היו לי עגלות פלפל, הראשונות בתל-אביב, ועסקי היו טובים מאד. באותם הימים קיבלתי את ה-כינוי "קלאג", שדבק בי עד היום. זה קרה כך: אל אחת העגלות שלי באו כמה חיילים אוסטרליים, שרצו לדעת מה אני מוכר. חשבתי מעט ואני לא יודע איך, יצאה מפי המילה קלאג. "תפוחי אדמה, עם ביצים

פורל אביגדור זלצמן. כיום הוא מפקד משרת רמלה. הוא הבטיח לעזור לנו.

בכלא צילמו אותי ולקחו את טביעות אצבעותי. אתי יחד צלמו כושי צנום, שנדחק לתמונה, ושמו לי מספר 14. על כל פנים, זלצמן קיים את הבטחתו וכעבור כמה ימים הופיע יהודי זקן, שיחרר אותנו בערבות.

רוצים לגרש אותי מהארץ

הייתי אז אב לתינוק בן חודשיים. פניתי למייג'ור במחלקת ההגירה וביקשתי חנינה, כי אהבתי את הארץ ולא רציתי לי-עוובה. הוא סירב ונתן לי רק חודש זמן, לחסל את העניינים שלי ולעזוב את הארץ. הלכתי כמו סהרורי. לא ידעתי לאן לפ-נות. לבסוף הלכתי לועד הקהילה. התחננתי, ביקשתי, צעקתי. שום דבר לא עזר. התאסף קהל רב לראות מה גורם לסקנדל הזה. ביניהם היה גם עורך-דין בשם יהושע טרכ-טגוט. הוא החליט לעזור לי.

הוא שאל אותי לפרטים על עבודתי ומצבי ואמר שאבוא אליו עם האדון הופנקו המנוח, בעל חנות לכלי מוסיקה ואולם ישה חפץ. שאני עבדתי אצלו. באותם הימים הייתי נחשב למומחה הגדול ביותר בתל-אביב

נזרתי בקהיר לפני 53 שנים. בהיותי בן 22 התחתנתי עם סלחה כהן, ש-היתה מבוגרת ממני בשלוש שנים. מכיוון שבקהיר אי-אפשר היה לצאת עם בחורה לפני התחנה, לא הכרתי את טבעה. כבר בהתחלת חיי הנשואים שלנו, לא יכולנו להשתחת. היא היתה קנאית בצורה גוראה. הייתי אז סוחר מנופקטורה וכלי המקצוע דרשו שאתנהג באדיבות ובחניניות ללקוחותי הנשיים. אבל סלחה התקנאה, היתה מתקוטטת עם הקונות, מרביצה להן ומגרשת אותן. פעם אחותי הצעירה, שהיתה אז בת 16, ביקרה אותי בבית ואני שיחקתי אתה. סלחה התקנאה גם בה וגירשה אותה. כעבור שנה של נשואים, ילדה אשתי בת בכורה. שקראנו לה לילי. אולם טבעה של סלחה לא השתפר. קנאותה לא התמעטה והובר היה מוציא אותי מכלי.

אחרי שנתיים נולד לנו בננו אמין (בני-ימין). נסינו את מולנו גם בעיירה ששמה מנצורה ומשם עברנו לאלכסנדריה. לשוא. סלחה נשארה כפי שהיתה. חזרנו לקהיר ושם, כעבור שנתיים, ילדה את בתנו השניה, מרי — זו שגרמה לי כל הצער.

אני זוכר שפעם נסעתי ברכבת אקספרס. ישבתי ליד הדלת ורציתי לזרוק את עצמי מתחת לגלגלים. אבל החלטתי שזה לא פתרון של גבר. אני עוד צעיר — למה אתן לאשה הזאת לגמור את חיי? הרי אנחנו לא קאטור-לים! לנו מותר להתגרש. פניתי לרבנות, סיפרתי להם את הכל והם נתנו לי גט.

הסתננתי ממצרים

באותם הימים היו עוברים אנשים מפורט-סעיד לארץ-ישראל, בסירות מי-רשים. החלטתי לנסוע לארץ-ישראל בדרך זאת. וכך, בקיץ 1932, הגעתי לרובע היהודי של פורט-סעיד ושם התקשרתי עם מתוך נוצרי בשם אליאס מלחמה ותמורת שתיים וחצי לירות מצריות עליי, יחד עם עוד 3 יהודים, על סירה שהובילה שוים לחיפה. למולנו היתה רוח חזקה וכעבור 40 שעות ירדנו בחוף ארץ-ישראל, ליד הכפר הערבי סידנא עלי, שם עומדת כיום הרצליה. בתל-אביב התארחתי במלון פינגו, ברחוב חסן בק שביפו, תמורת שלושה גרוש ללילה. בכל מקום ראיתי אנשים לבושים בגדי חאקי פשוטים והבנתי שכאן לא אצליח במסחר מנופקטורה. באותו זמן ראיתי כי פועל בנין מרוויח 35 גרוש ליום ובכסף זה אפשר לחיות טוב. הייתי חזק ובריא; הפכתי פועל.

פעם ישבתי במזנון של בית-החרושת לזודיה ברחוב מוא"ה, כאשר ראיתי אוטו משא שוקע בחול; אז לא היה שם כביש. על האוטו היה כתוב "אקספרס חרשים, חב-רה להובלה". ניגשתי ונעויתי לחץ את ה-מכונית. אחד האנשים כל כך התרשם ממני שהציע לי לבוא ולעבוד אצלו, ב-70 גרוש ליום. כך התחלתי לעבוד בהובלה; רהיטים, אוגוים כבדים, פסנתרים. הכל הובלתי. חוץ כדי עבודתי הכרתי אחות צעירה מפולין. כיום היא אשתי, אם ארבעת ילדי.

יום אחד, יחד עם עוד ארבעה פועלים, החלטנו להקים עסק הובלה משלנו. קראנו לחברה החדשה שלנו נואנספורט-תל-אביב והיינו הולכים עם חולצות כחולות, שעליהן רשום שם החברה מלפנים ומאחור.

שבת אחת ישבתי בבית קפה ערבי, שם היו נפגשים יהודים שעלו ממצרים. דיברנו בינינו בערבית מצרית ושותר-חרש של מח-לקת ההגירה שמע אותנו ולקח אותנו למש-טרת מנשיה. מכיוון שלא היו לנו תעודות שיעידו כי באנו באופן חוקי לארץ-ישראל, שלחו אותנו לכלא יפו. ליחה אותנו הקור-

האשה הראשונה סלחה, הבת מרי ובעלה אדירה כשיוב, אשת הבן יפה מבית-הספר לנערים מופקרים, זרן חזר על הגג, לבית-הסוהר

ואו הופיעה הדמות הרעה של הטרגדיה. היתה זו סלחה, אמו של בנימין, אשר עלתה ארצה ב-1950 עם בנותי מרי ולילי. סלחה ומרי ביקרו בדירת בני. למרות שלא הכרתי את מרי בכלל, ועובתי אותה במצרים ב-היותה בת ששה חודשים, קיבלתי אותה לביתי. לא ידעתי אז כי זהו נחש ארסי.

יפה היתה אז בהריון. סלחה לא התחשבה במצב זה ורצתה לעבור לגור בדירת הגג. יפה סירבה. סוף-סוף, זוג צעיר אינו יכול להכניס אדם שלישי בחדר צר. סלחה נעצלה. "זה יעלה לך ביוקר!" היא צעקה על יפה. "חייך לא יהיו חיים!"

ההתנגשות השניה באה כאשר נולדה בתם של יפה ובנימין. יפה, כנהוג, קראה לבת רחל, על שם אמה שנפטרה. סלחה רצתה בכל תוקף כי הבת תיקרא על שמה היא.

מרי הצטרפה למלחמת אמה נגד יפה. "שמי לא יהיה מרי אם לא אגרום לגירושך ולחורבן ביתך!" איימה על יפה, כאשר זו אך חזרה מבית-החולים. גם בני, בנימין, גער ביפה. יפה, ששכבה ארבעה ימים בלבד אחרי

וקלאג. זה מין ירק מיוחד שכוה"ה הסברתי. הם אכלו וכל כך נהנו שגירשו את ה-לקוחות היהודיים וגמרו בעצמם את כל ה-פלפל. בעד כל מנה שמחירה גרוש, שילמו חמשה גרוש. עשיתי הון. כשהיו יהודים באים לקנות ממני, הייתי מבקש מהם לעזוב אותי: "רחמו עלי, אני בעל משפחה. אל תקנו ממני, תנו לי למכור לאוסטרלים."

מזך הפיתות

מי הקלאג' חלפו. האוסטרלים נסעו ופקחי העירייה התחילו לעשות צרות. שש עגלות החרמנו לי ואלפי לירות שילמ-תי בקנסות. נאלצתי לחפש פרנסה אחרת. בסבלות, הייתי מלך הסבלים. בפלפל, הייתי מלך הפלפל. כשעבדתי בפיתות, הייתי מלך הפיתות. הפיתות שלי הגיעו מבאר-שבע עד פרדס-פנה.

ההתחלה בפיתות היתה צנועה. קניתי פיתות במאפיות וחילקתי אותן לחנויות ה-

להובלת פסנתרים והאדון הופנקו היה מוכן לעזור לי ברצון. הוא נתן מכתב לשלטונות ההגירה כי ישנו חוזה בינינו, שלפיו הוא יעסיק אותי למשך שנתיים בעבודה מלאה, כ-30 לירות לחודש, ושהוא צריך אותי בעבודתו. האדון הופנקו היה ידוע בממשלה האנגלית. הנציב העליון בעצמו היה בא לק-נות אצלו כלי מוסיקה. כעבור כמה ימים קיבלתי מכתב בעברית מהנציב העליון: "קיבלתי את מכתביך. חכה לחשובתי."

כאשר נגמר החודש ובא הקורפורל זל-צמן להגיד לי שאני צריך לעזוב את הארץ, הראיתי לו את המכתב והוא שמח מאד ש-אני יכול להשאר בינתיים בארץ. הסוף היה שכעבור ארבעה חודשים קראו לי לבית-המשפט, להישבע שאהיה נאמן למנדט ה-בריטי, ונתנו לי אזרחות. במאורעות 1936 אף התנדבתי לנוטרות ושירתתי בסביבות באר-יעקוב, כל כך הייתי מעורה בישוב.

מצבי הכלכלי היה איתן. בימים ההם הי-תה הרבה עבודת סבלות. אנשים עברו כל כמה חודשים מידרה לזירה, לא כמו עכשיו — מי שנכנס לזירה נשאר בה עד שימות.

הילדה לבית אמו, נסעה יפה באוטובוס. פתאום היא ראתה ילדה לבושה קרעים, יחפה, רצה ברחוב מול האוטובוס. זאת היתה רחל. היא ירדה מהאוטובוס, חיבקה את בתה, שרעדה מקור החורף בחולצה דקה ובמכנסי התעמלות. "סבתא נתנה את ה' בגדים שלי לבנות הרודה לילי ואמרה לי ל' לשחק", סיפרה הילדה. יפה נזכרה בסיפורו של בנימין, כי אמו פעם השכיבה את הילדה על מיטה באוהל במעברת בארץ-עקב, כשליד המיטה בוער פרימוס. היא יצאה מן האוהל והאש הת' לקחה במזרון של הילדה. לולא הופיע ב' מקרה בנימין, היתה הילדה נשרפת למות. יפה החליטה לשים קץ לכל הסבל של בתה. היא פנתה למשרה בתלונה כי הילדה מוזנת ומעונה, הגישה משפט לר' בנות לקבל אותה בחזרה מבעלה. המחלקה הסוציאלית התערבה ולבסוף, בפני בית' הדין הרבני בתל-אביב, נחתם הסכם בין יפה ובנימין: בנימין ויתר על רחל, העביר אותה לרשותה של יפה, עד ש' הילדה תגיע לגיל 18. יפה ויתרה על

הילדה בבית החולים, מיררה בכי. אותו יום, בשושי מהעבודה, סיפרה לי אשתי: "יפה לא אכלה צהרים. היא מרוגזת ובוכה במיטתה". לקחתי מעט אוכל בצלחת ועליתי להרגיע את יפה. אחרי חמש דקות נכנסה מרי לחדר של יפה. היא עלתה במדרגות יחפה, כדי שאשתי לא ישמע את צעדיה. היא ראתה אותי מרגיע את יפה ומגיש לה עוף לפה. היא ירדה בחזרה לביתי והקימה קול צעקה: "תפסתי את אבא עם יפה במיטה!" ירדתי למטה ושמעתי את דברי ההבל ה' גוראים. דמי עלה לראשי. איך אפשר להעליל עלילה כזו? גירשתי אותה מביתי. "את לא בתי ואני לא רוצה לראות אותך כאן יותר!"

★ ★ ★

יפה מתגרשת

אולם כזאת לא תמה הפרשה. מרי התחילה לחזור על דברי העלילה שלה באוני בנימין; הוא התחיל להכות את אשתו ולהטיח בפניה את ההאשמות ששמע מפי אחותו. עד אשר יפה לא יכלה יותר לסבול את המצב הזה. ביום גשום אחד עזבה את רחל בת שלושת החודשים אצל אשתי מינה, והסתלקה מן הבית.

היא מצאה מחסה בביתו של ד"ר בן-רענן, אשר אשתו טיפלה בה. פעם-פעמים ניסיתי להשפיע עליה שתחזור לביתה להש' לים עם בעלה, אבל יפה דרשה גט. לבסוף היא ויתרה על הדירה, על בגדיה, על הרהיטים ואפילו על הילדה, ותמורת כל אלה הסכים בנימין לתת לה גט.

סלחה ומרי פלשו מיד לדירה, הוציאו ממנה את כל מה שאפשר היה להוציא. את הילדה רחל לקחו למעברת בארץ-עקב. אבא, יפה עבדה אז בבתים פרטיים ובי' טיפול בילדים, אבל לא אצל המפקח ה' כללי. שם עבדה רק בזמן האחרון ובאופן זמני בלבד. על כל פנים, השבוע, כששמעו המעבידים האחרונים שלה את כל מה שהפיצו עליה שגואיה, הם פטרו אותה מעבודתה, בלי הצדקה.

חודשים אחרי הגט הופיע בנימין ב' מאפיה, כשבורועותיו הילדה. היא היתה חולה וגראתה כאילו נטולת רוח חיים, לבושה בסמרטוטים וללא מיטה או עגלה. לקחתי אותה הביתה וקראתי מיד לד"ר גוטי, שטיפל בה עד שהבריא.

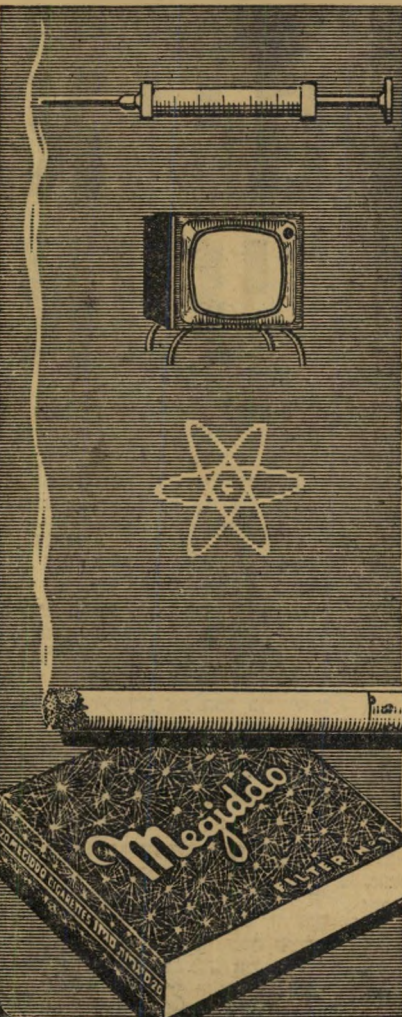
שלושה חודשים אחרי כן, חזרתי מביקור בסבריה. אשתי הודיעה לי כי בנימין לקח את הילדה ואתה, את כל הבגדים, המיטה והעגלה שקניתי לה. לא שמענו אחרי זה על הילדה מאומה, עד שיום אחד סיפרה שכנתה של סלחה כי התניקת מתה. מיהרתי לבית בו עבדה יפה בטיפול ילדים וסיפרתי את ו'גשורה המרה. יפה רצה כמו מטורפת, הגיעה לבת אחותה של סלחה. זאת סיפרה לה כי הבת חיה ונמצאת בבית-החולים דגני, סובלת מהרעלת קיבה. יפה רצתה בכל מחיר לקחת את בתה אליה. התניקת הבריאה ואש לא בא לקחתה. אולם לאמה אי-אפשר היה לתת אותה. לבסוף הוציא אותה בנימין מבית החולים ובלי בושה הביא אותה שוב פעם אלי למאפיה. אני לא רציתי לקבל אותה, כי ידעתי שזה לא פתרון. רבתי אנו והתי' ערבה המשטרה. רק אחרי שבנימין התחייב במשטרה, שהוא מוסר לי את הילדה ללא רשות לקחת אותה בחזרה, לקחתי את רחל.

★ ★ ★

הרבנות מתערבת

כך עברו שנה וחצי. אני לא ראיתי את מרי או את אמה. לפתע הופיעה מרי במאפיה, ביקשה סליחה על מעשיה וביקשה את ידי. התברר שהיה לה בחור והיא רצתה 500 לירות כדי להתחתן איתו. הי' שותף שלי התערב לטובתה ואני הסכמתי. רק ביקשתי לראות תחילה את הבחור. היא הביאה אותו למאפיה. הוא שיקר ולא עשה רושם טוב עלי. "זה לא בשבילך", אני אמרתי לה ואמנם כעבור זמן קצר היא נפרדה ממנו. הצגתי לה את אליהו כשויב, שמצא חן בעיני ובעיניה. לקחתי את הבחור אצלי לעבודה שיחלק פיתות בסקטי שלו וכעבור שמונה חודשים הם התחתנו. נתתי לה 2500 ל' בבגדים, רהי' טים ודברי ערך. גם לאמה סלחה קניתי חדר גדול, ריהטתי אותו וקניתי לה רדיו.

בהתחלה רצתה סלחה לגור בדירה שעל הגג, מתוך תקנה שאני אולי אחזור אליה. אחר כך הומינה אותי כמה פעמים אליה. היא אפילו לקחה את רחל אליה, כדי למשוך אותי. אני נזהרתי וניתקתי את היחסים. באחת הפעמים האלו, כשבנימין לקח את

פניצילין
תרופת הפלא

טלביזיה
המביאה את העולם לביתך

האנרגיה
האטומית
הפותרת בעית הדלק

פילטר
פיה מסננת
המוזקקת את העשן

משך 20 שנה - מאז 1937
מייצרים אחים בודנו סיגריות
תוך שכלולים מתמידים
בתפוצת הספק כהתאם
לתגליות חדירות של המדע.
לשיא הגיעו אחים בודנו בסיגריה
לגו פילטר מס' 1
בעלת הפיה המסננת
המגדילה תענוג העישון.

20 סיגריות 560 פרומה
אחים בודנו בע"מ

פילטר
מס' 1

צגידו

גב' דגון אומרת:

לאן הלך הכסף?

אני מכירה הרבה מאכלים בעלי טעם נפלא. לא קרה לי עדיין שאת מסתובבת בשוק ורואה המון דברים ש' היית רוצה לקנות. אבל פתאום את נזכרת ב' פרצוף של הבעל שהוא שואל את השאלה הישנה ההיא: לאן הלך הכסף?

היתרון הגדול של דגי הים הוא בארגן. הם קלים לא רק לעיכול אלא גם על הארגן. וזהו גורם שאני בהחלט מיעצת לכל אחת להת' חשב בו, אם היא רוצה לחיות בשלום עם בעלה.

דג-ים לכולם

הילדה רחל
כמו כדור במשחק

תשלום מוזנות והחדר שעל הגג, עם כל הרהיטים שבו, עברו לרשותה.

★ ★ ★

התקפה עם גרון

היחסים והסיכסוכים לא נגמרו ה' בזה. בנימין פלש לחדר, יפה גאלצה לעבור לגור אצלי. הוא היה מתנכל לבתו הקטנה ומרביץ לה, כדי שיטה תעלה למעלה להגן עליה. יפה הגישה תלונה למשטרה, ותעודות רפואיות שהעידו כי רחל קיבלה מכות. המשטרה עצרה את בני. ראיתי שזה לא עסק ויעצתי ליפה למכור את החדר, כדי שלבנימין לא תהיה כל דריסת רגל בביתנו. וכך היא עשתה. כאשר בנימין השתחרר בערבות עד למשפט, הופיע אצלי ודרש את 500 הלירות שיפה קיבלה בשביל החדר. הוא איים לרצוח אותי אם לא אשלם לו את הכסף. קראתי למשטרה ואחרי שידולי ה' קצין הסכמתי לתת לבנימין 500 לירות, למרות שזה לא מגיע לו.

אבל בנימין לא חיכה. הוא שוב הופיע בבית ובדיו גרון. הוא השתולל כמו מטר רף, פרץ לחדר שעל הגג, הרס את הקיר ואת החלון, שבר רהיטים בכל צד. הוא גם איים לרצוח את הדייר החדש, אם לא יעזוב את החדר. אחר-כך ירד לדירתי. היתה שם רק אשתי. הוא גיפץ רהיטים ושבר את הרדיו בגרון. רק אז הסתלק. האם כך יתנהג בן נורמאלי? הרי אני עשיתי הכל למנוע. פעם, אפילו, כשנתפס בחדר עם עוד כמה חברים והם מעשנים חישש, התנהגתי בפני השופט והוא יצא רק בפסק-דין של התנהגות טובה לשלושה חודשים. פעם אפילו עבר בשביל ביתי בושתי ואני לא סיפרתי עליו.

לפני שלושה שבועות קיבל מאסר של ארבעה חודשים, במשפט שעשתה לו יפה בגלל המכות שהיכה את רחל. כתבו בעתון שאני שמחתי. בודאי שמחתי. הצטערתי רק שלא קיבל יותר, כדי שיצא מתחת השפעת אמו ואחותו ולא יאיים יותר על חיי. האם משהו יכול להגיד כי דרישתי איננה מוצדקת?

תרגום

ניתוח הגויה

מאה שעות אל הסואץ (מאת קור
דונל רוברט הנריקס, הוצאת קריית 198
עמודים) הוא סיכום וניתוח של מערכת
סיני מפי איש, אשר לא ראה אף קרב
מקרבות מערכה זו במו עיניו. הנריקס, מי
שהיה בתקופת מלחמת העולם השנייה ראש
מחלקת התיכנון של הקומנדו הבריטי, הפך
לאחרונה לעיתונאי וכתיב ראיון, הגיע ל-
ישראל רק לאחר 100 השעות המכריעות.
כל החומר אשר הועמד לרשותו על-ידי
קצינים ישראלים בכירים, כולל הרמטכ"ל,
בושל לספר מרתק למדי, לאחר שהוספו
אליו תבליני סיורים אישיים על פני סיני
ורצועת עזה.

מאחר שהנריקס הינו יהודי, הריהו מת-
אמץ להסיר מעל עצמו כל חשד של משוא
פנים לצד הישראלי. אך למרות חידוי אנטי-
ציוני, לא הצליח הנריקס לשמור על ה-
אובייקטיביות שלו. סיפרו מלא הערצה לדוד
בן-גוריון "שהינו אחד מגדולי עולמי", ל-
משה דיין "המצביא החושב במונחים פו-
ליטיים ורואה את עצמו כתלמידו של בן-
גוריון", לכל אלה שהצליחו להשתלט על שטח
בן 63 אלף קילומטרים מרובעים תוך ששה
ימים.

הצעת שלום. התפעלותו היתרה של
הנריקס היקשתה את חוש הביקורת שלו.
עוררה אותו לפרסם כל חומר שנמסר לו
על-ידי מנגנון ההסברה הישראלי, אשר גיי-
לה לגביו עירנות בלתי רגילה.

באשר לקרבות עצמם, משחזר הנריקס -
לא תמיד בדיוקנות - את ההתפתחויות
בגזרות החזית השונות לפי סיפורי לוחמים
ומפקדים ולפי כתבות שהובאו בעיתונות
הישראלית והזרה. תוך כדי כך מנסה הוא
להוכיח כי סיפוריהם של האחים ברומברגר
(סודות המטע למצריים) על קנוניה צרפתית-
ישראלית ועל ביקור חשאי של בן-גוריון
בצרפת מצוצים מן האצבע. כן מבליט הוא,
ככל האפשר, את מעשי הגבורה של חיילי
צה"ל מול סחודותם של חיילי הצבא ה-
מצרי וקציניו, וחוזר על הסענה הנדושה
כי כל הצידו הטכני שבעולם הינו כאין
ובאפס לעומת כוחהדם טוב.

בסיום ניתוח הגויה של מבצע קדש חוזר
הנריקס על מסכת ההתגרויות המצריות ב-
ישראל ופרשת ההסגר המצרי על ספינות
ישראליות בתעלת סואץ ובמפרץ אילת. מס-
כת זו דומה במידה רבה לקינות דובר
משרד החוץ הישראלי, המושמעות בכל הוד-
דמנות. אולם בניגוד לדובר משרד החוץ,
אין הקצין הבריטי הקשיש מסתפק בקינות.
הוא מגשש אחרי פתרון קונסטרוקטיבי ל-
בעיית יחסי ישראל-ערב.

הפתרון המוצע נראה פשוט למדי: אר-
צות-הברית, המעצמה החזקה היחידה באי-
זור, תכריח את הערבים לפתוח במשאומתן
עם ישראל. הערבים חובבי ההתחמקות יר-
או את עצמם כשלומיאלים אם לא יצליחו
להגיע לתוצאות כלשהן. רוסיה לא תתערב
במשאומתן זה, היות וזירת המרחב אינה
גורמת כלל לגבי מבצעים צבאיים רוסיים.

כן סבור הנריקס כי תוך כדי פתרון
בעיית יחסי ישראל-ערב, יש לספל גם ב-
בעיית פליטי פלשתינה, הנחשבים בעיניו
ליסודות שליליים, אשר בחלו בכל קידמה
ועבודת כפיים. את הפליטים יש, לדעתו,
ליישב בסיני ובארצות ערב, ואילו מספר
הפליטים שיוחזרו לישראל צריך להסתכם
ב-20 אלף לכל היותר.

עד כה לא הגיבו האמריקאים על הצעה
זו. ייתכן כי הם היו עסוקים מדי בסילוק
ההשפעה הסובייטית מארצות ערב - וית-
כן כי גיוהן פוסטר דאלס אינו קורא ספ-
רים, ממש כשם שאין הוא קורא עיתונים.

בין הכרכים

אידיליה ישנה

השבויע גילה הסופר הגרמני אריך מריה
(במערב אין כל חדש) רמארק כי גיבור
סיפרו החדש האובליטק השחור, המדקלם
את שעורי הבית שלו באוזני שוכנות בית
בושת, אינו פרי הדמיון: רמארק עצמו,
אשר הונח על-ידי הוריו, היה מכין את
שעוריו בהדרכת הפרוצות של עיירתו...
כחזכרת היוכל של מוגד נתפרסמה
יצירה נדירה ביותר: אידיליה ההרים של
היינה, כפי שתורגמה לפני 37 שנים על-ידי
משה שרת.

10%

יותר חומר

החומר היעיל ביותר נגד
זבובים, יתושים ומקקים

רסס' ב סופר טוקס

מנונית בחול
מיזמבה

לוח ההצגות

יום ד'	19.6	חולון
יום ה'	20.6	ת"א
מוצ"ש	22.6	ת"א
יום ב'	24.6	רמלה
יום ג'	25.6	טבעון
יום ד'	26.6	פ"ת
יום ה'	27.6	ת"א
מוצ"ש	29.6	ת"א
יום א'	30.6	ת"א

ריח הזיעה נמנע
חידקים מתוסלים מהעור

בשימוש יום יומי
בסבון ופודרה
Deodorant Shofman's
המכילים את החומר
האנטיספטי המפליא
Hexachlorophene

תוצרת "עדיף" בע"מ

ניס להגות
רס אופנוע
ת"א, ר"ח בול - מול מנבי אש

מעשה בקרנף גדולקרקפת
שבטת באשתו הקרנפת.
כאשר, רגע קט,
הוא הפנה המבט —
היא הצמיחה לו קרן נוספת.

★

גמל מזדקן ומרופט
סבל כה מקוצר-מבט.

כאשר הוא נתקל

באחר — הוא שאל:

"האם זה אתה — או זו את?"
אוסקר קליין, ירושלים

העולם הבא

בעריכת לילי גלילי

מוזמנים משתתפים. אחד המשתתפים בעמוד זה יזכה מדי שבוע
בפרס של 10 ל"י הזוכה השבוע הוא אוסקר קליין, ירושלים.

מזאת

פעם ביגור התחיל אחד החברה לריב באופן רציני עם עבד. ניגש
אליו עבד, תפס את צווארון החולצה שלו ואמר לו בשקט:
"לך תחזיר את מברשת השיניים שלך למחסן. מפני שעוד מעט לא
תצטרך אותה יותר."

מוני אוליצור, ירושלים

טעות לעולם צודקת

המצב ששיתם היה מזהיר.
(חדשות הספורט)
מרדכי דן, תל-אביב
זהירות, בצע טריו
יתנך הקולנוע בהצגה למוזמנים.
(חארץ)
שלום דויטש, רחובות
כל ההנחות וההוזנות בסלות.
תושלם התקנת איתות אטומי ברכבת
ישראל. (הארץ)
מנוח פלזשפיין, ירושלים
הכונה בודאי לאיתות אוטומטומטסי.
הקו של בן-פוריון. (הארץ)
אריה דני, חיפה
בן-פורת ביני.

הערות-שוליים

לאחר שח"כ פאג' יעקב כץ נבשל בנסיונו לדחוס נאום ארוך אל תוך 10
הדקות המוקצות להצעה לסדר-היום...

... אומרים שפאג'י מעיינת עתה ביצירת נאומים
מרוכזים בתוך קופסאות שימורים.

★ ★ ★

בעזרת פרוטקציה של אשת-שר, זכתה השבוע בתו של קבלן ירושלמי
עשיר להתקבל כמועמדת לבחינת בגרות, למרות ציוניה הנמוכים...

... זהו פירוש חדש לפסוק חישן: בעל חמאה הוא בעל
הדעה.

★ ★ ★

אל שורת הדליקות המזוירות במחסנים של הסוכנות היהודית נוספה השבוע
דליקת ענק במחסני מטעני העולים בכורדאני, בהם רבו כידוע
התלונות על גניבות...

... בקיצור: חמדור למטעני עולים בסוכנות היהודית
ייתכן לעשות אם ישנח את שמו ויקרא מעתה: חמדור
למטענים העולים באש.

"הצילו הצילו!"

כזבים לילקוט

הסודר

איתמר בן-ברק, מפקדו של הנחל,
מספר:

פעם, כשכל חגיגה היתה מגדל וגדר,
היה סוליימאן, הרועה של המשק, האדם
המפורסם ביותר בגליל. אפשר לשבת כל
הלילה, לגמור דוד קפה ולא למצוא
יותר זרדים למדורה ועדיין לא יגמרו
סיפורי נפלאותיו ועלילותיו של סוליי-
מאן. אנהנו נספר רק דבר אחד.

פעם היה בחגיגת חורף כזה, שכמוהו
לא זכרו אפילו זקני באסה. ובבאסה
היו מגיעים, כידוע, לזיקנה מופלגת.
הצרה היתה, שלחברה לא היה מספיק
כסף בשביל בגדים חמים. היה כסף רק
בשביל סודר אחד לכל חבר. טוב, לבש
כל אחד סודר והתחמם. יום אחרי
שחילקו את הסודרים בא סוליימאן רועד
כולו מקור וטען שהסודר שלו נעלב
ריחמו עליו החברה והלכו לעזור לו
לחפש. חיפשו חיפשו ולא מצאו. סודר
לא היה, וגם כסף לא היה. נשאר
סוליימאן המסכן בלי סודר במשך כל
החורף.

רק בערב פסח מצאו אצלו את הסודר
מתחת לגופייה.

במחנה נחל

★ ★ ★

יום גדול

לפני כמה חודשים התקיימה בקיבוץ
איל חתונתו של אחד מבני השומרים
החתקים. בין האורחים היה כמוכן גם
אברהם שפירא בכבודו ובעצמו, שנת-
כדד בנשיאת נאום הברכה מטעם ה-
אורחים.

קם שפירא, השתעל, היסה את המ-
סובים פתח:

"יום גדול מאד היום הזה. היום שלמא
76 שנים, שלושה חודשים ו-14 יום
לעלייתי ארצה..."

קיבוץ צינץ

חרוזים במחרוזת

סיפורי-עם ערביים שמע ורשם: עטאללה מנצור

הגמל, החתול והשבועה

אדם שגמלו אבד לו, נשבע בועמו כי
אם ימצאו ימכור אותו לכל דורש כי
לירה אחת. כשמצא סוף סוף את הגמל,
התחרט על שבועתו הפיוזה. מה עשה?
לקח את גמלו לשוק כשאל גבו קשור
חתול, והכריז ברבים: "גמל בלירה
וחתול באלף לירות! מי יקנה כויל ה-
זול, גמל בלירה וחתול באלף? וכך
מצא קונה לסחורתו ויצא נקי משבועתו.

הילד והנסיך

נסיך פגש בילד יפה תואר, שעורר
בו התפעלות. הוא הציע לילד מאה
פרוטות במתנה אך הנער וישאל לבסוף
בשענה כי אביו יחשור בו בגניבה.
הגד לאביך כי הנסיך נתן לך זאת
כמתנה, הציע הנסיך.

"דחקא בזאת לא יאמין אבי", השיב
הילד. "האם יוכל להאמין כי הנסיך
נותן מאה פרוטות בלבד?"

הסתפקות במועט

משורר-חצר, שהסתופף בחצרו של
נסיך, שר לאדוניו שירת-הילה מזהיר.

הנסיך התפעל מן השיר ושאל לבסוף
את מחברו, מה הוא רוצה בשכרו.

"כלב ציד", אמר המשורר. והנסיך
צוה מיד לתת לו כלב גזעי משוכח
כפרס על יצירתו.

"אבל", אמר המשורר בענוה, "האם
אוכל לצאת לציד רגלי?"

הבין הנסיך את הרמז, חיך וצוה
להעניק למשורר גם סוסה אצילה.

"אך מי יבשל את בשר-הציד כאשר
אבאי אותו לבית?" הוסיף המשורר
לשאל.

מיד צוה הנסיך לתת לו גם אשה
מנצרות הארמון.

"אך במה אפרנס את כל אלה שהר-
אלת להעניק לי?" שאל המשורר.
הנסיך צוה להקציב לו גם משכורת
חודשית.

אריה ושלושה שוורים

אריה התמיד עם שלושה שוורים,
האחד אדום, השני שחור והשלישי לבן.
יום אחד פנה האריה לשניים מהם
וביקש את רשותם לטרוף את השור
אדום-העור. "תבינו חברים", אמר ה-
אריה, "צבעכם כצבעי, אבל לו יש עור
אדום הנראה למרחוק, ובני-האדם יוכלו
להתחקות על עיקבות כולנו."

השניים הסכימו, והאריה טרף את
השור אדום-העור. כעבור שבוע פנה אל
השור הלבן וביקש היתר לטרוף את
השור השחור. "הרי יש לו צבע מוזר
העלול לעורר תשומת-לב", נימק האריה
את בקשתו. השור הלבן הסכים, והאריה
טרף את השור השחור.

בשבוע הבא לא ביקש עוד האריה
רשות, אלא התנפל בציפורניו השלופות
על השור הלבן. בטרם נטרף, ביקש השור
שהוא ממתקפו לומר את דברו האחרון.
"רציתי רק לומר", אמר השור הלבן
לאריה, "כי אני נטרפתי באותו רגע
בו נטרף אחי האדום."

האריה, הזאב והשועל

אריה, זאב ושועל ערכו ציד, ותפסו
חמור, צבי וארנבת.

"נא לחלק את השלל", אמר האריה
לזאב.

"אין צורך להתחכם הרבה", אמר
הזאב, "החמור לך, הצבי לי והארנבת
לשועל."

במכה אחת העבירו האריה לעולם
הבא. "חלק אתה את השלל", אמר
לשועל.

"החמור לארוחת-הצהריים שלך", ענה
השועל, "הצבי לארוחת-הערב שלך, ו-

הארנבת לארוחת-הבוקר שלך."

"צדקת מאד", ענת האריה, "היכן ל-

מדת כל זאת?"
השיב השועל: "זאת לימדיני ראשו
ל הזאב הרחוק מגופו."

לא

פקודת יום

מפקדי צה"ל הועם ודושב בציון
בחדאי רשמו לפניהם בסימון את הצ-
לחתנו האחרונה בהחלפת הביטוי הלועזי
המוקצה מחמת מראס "כיסאק היז"

בניב עברי-שורשי-מקורי "האח-הידד"

ענפנו מתבונן מזה זמן רב בדאגה
גוברת והולכת בנטייה הגלויה של חיילי
ישראל לאמץ לעצמם ביטויים פטולים
ללקוחים ישר מלשון האויב. היתה
כבר תקופה שבה נהגו הדברים לזי
כך, שבחור היה אומר על נערה שנשאה
חן מלפניו — "רזאללה", כאילו אין
בשיר השירים ביטויים עבריים מתאימים
הרבה יותר. ותיתי לו לנער שחש ב-

פטול בעצמו, והחליף את הביטוי הזר
בניב המקורי, המחוסס במקצת אומנם,
"תתיכה".
בעיקבות הצלחתנו הראשונה, החלטנו
איפוא לעקור בשורות צה"ל את כל
הביטויים הערביים שהסתנו ללשון ב-

אופן בלתי-חוקי, ולהביא במקומם בי-
טויים מקוריים כתחליף מעתה ואילך
לא ייאמר איפוא בצה"ל "דחילאק מוט-
קה", אלא במקום זה — "במטותא מר-
דכי", להלן רשימת הביטויים המהודשים
הנוספים:

- "יחריביתק" — שתוכה לחורבן הבית, אמנ!
- "סחתיין" — אסותא.
- "מן הון להון" — מהכא להתם.
- "יא חביבי" — נפלאותה אהבתך לי מנשים.
- "עלא כיפק" — כשבו בעיניכם.
- "עלינא" — עין תחת עין.

ביטויים אלה נכנסים לשימוש מהיום,
ומהיום ח"ק מהותי הנוער בישראל. ה-
עוברים על הוראות אלה ייעשו לפי
חוקת משטר ונהוג טפ"ש. בפקודה
לדיעתך.

(—) קד החתום